

การศึกษาศิลปะของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา

13 พ.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์
ของ
ชูชาติ กัมพันธ์กุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา

มีนาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

63933

๒ 35870

การศึกษาคุณภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
ชชาติ กัณห์ชรกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา

มีนาคม 2540

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบ บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีอายุและประสบการณ์การสอน แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วยครูช่างอุตสาหกรรม จำนวน 239 คน จากวิทยาลัยเทคนิคฯ 13 แห่ง รวม 7 แผนกวิชาช่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม โดยแบ่งลักษณะนิสัยออกเป็น 9 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t - distribution ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ α - Coefficient วิเคราะห์ความแปรปรวนด้วย F - test เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย t - test

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัยทั้ง 9 ด้าน พบว่า ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีระเบียบวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เทคนิคการสอน จิตสำนึกในความปลอดภัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเจตคติต่ออาชีพครูช่าง และความถนัดทางช่าง พบว่าไม่แตกต่างกัน
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ที่มีต่อลักษณะนิสัยทั้ง 9 ด้าน พบว่า ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย เทคนิคการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนลักษณะนิสัยด้าน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เจตคติต่ออาชีพครูช่าง ความถนัดทางช่าง และ จิตสำนึกในความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน

A STUDY ON THE PERSONALITY OF INDUSTRIAL EDUCATION
TEACHERS UNDER THE DIVISION OF TECHNICAL COLLEGE,
REGIONAL VOCATIONAL EDUCATION CENTER,
DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION.

ABSTRACT

BY

CHUCHAT THANHAPATCHARAKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University

March 1997

The purpose of this investigation was to survey and compare the Personality of Industrial Education Teachers under the division of Technical Collage, Regional Vocational Education Center, Deparment of Vocational Education. who have different age and teaching experience. The example group which is used for research consists of 239 Industrial Education Teachers from 13 colleges, including 7 industrial sections. The instrument which used for study is personal questionnaire of Industrial Education Teachers by dividing into 9 Traits. The statistics which is used to analyse data was Mean, Standardiviation, analysis of Discrimination by using t-distribution, Reliabilities by using α - Coefficient, analysis of variance by F - test, compared each pair of reference by t - test,

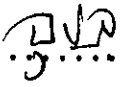
The summary result of research is :

1. The personality of Industrial Education Teachers under the division of Technical college , Regional Vocational Education Center, Department of Vocational Education is averaged in many levels.
2. The analysis of Variance by comparing every group age personality of Industrial Education Teachers under the division of Technical College, Regional Vocational Education Center, Department of Vocational Education. 9 Trait, find that responsibility, self-confidence, discipline, human relationship, technology of knowledge, teaching technics and Safety was statistics difference of significance at .05 level but attitude of Industrial Education Teachers and aptitude skill was not different
3. The analysis of variance by comparing every group experience teaching of personality of Industrial Education Teachers under the division of Technical College, Regional Vocational Education Center,

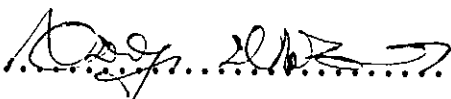
Department of Vocational Education to 9 Trait, found that responsibility, discipline, teaching technics, were statistics difference of significance at .05 level. but self-confidence, human relationship, technology knowledge, Attitude of Industrial Education Teachers, aptitude skill and safety were not different.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

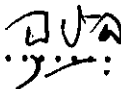
..........ประธาน

(ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล)

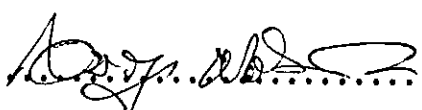
..........กรรมการ

(อาจารย์เจษฎา หิรัญกาญจน์)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล)

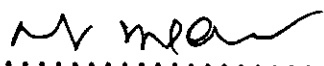
..........กรรมการ

(อาจารย์เจษฎา หิรัญกาญจน์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร.ไชยนันท์ แสงเมฆา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริรุภา พลสุวรรณ)

วันที่.....¹².....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ..2540...

ประกาศผลการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จาก ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล และอาจารย์เจษฎา หิรัญกาญจน์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจมาตลอดอย่างใกล้ชิดตั้งแต่เริ่มต้นของการทำปริญญานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณ ดร.ไชยพันธ์ แสงเมฆา ซึ่งเป็นกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่ได้ช่วยตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี กราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะ ตลอดรวมถึงเพื่อนๆทุกคนในรุ่นที่ให้กำลังใจ และเพื่อนๆ เจ้าหน้าที่ ในวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร ที่เมตตา ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัย มาด้วยดีตลอด

ท้ายสุดของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ส่วนหนึ่งส่วนใดของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ จะมีประโยชน์ต่อการศึกษา ผู้วิจัยขออุทิศ คุณประโยชน์เหล่านั้นให้แก่ คุณจุฑามาศ กัณห์ชรกุล ผู้ซึ่งให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้วิจัยมาตลอดจนวาระสุดท้าย

ชชาติ กัณห์ชรกุล

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	สมมุติฐานที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ความหมายของบุคลิกภาพ	9
	โครงสร้างบุคลิกภาพ	12
	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ	13
	จุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพ	14
	การวัดบุคลิกภาพ	15
	ทฤษฎีบุคลิกภาพ	17
	ทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซกส์	19
	ทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด	21
	ลักษณะบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม	23
	ความหมายของครู	23
	บุคลิกภาพของครู	24
	บุคลิกภาพของครูช่าง	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครูและครูช่าง	32

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	43
	การหาคุณภาพเครื่องมือ	47
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยทั้ง 9 ด้าน	52
	ผลการเปรียบเทียบคุณภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีอายุต่างกัน	69
	ผลการเปรียบเทียบคุณภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีประสบการณ์การสอน ต่างกัน	86
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	99
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	99
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	99
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
	ข้อเสนอแนะ	112
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	114
	บรรณานุกรม	115
	ภาคผนวก	122
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	139

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	รายชื่อวิทยาลัยเทคนิคฯ และจำนวนครูช่างอุตสาหกรรม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	41
2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม ด้าน ความรับผิดชอบ	53
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม ด้าน ความเชื่อมั่นในตนเอง	55
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม ด้าน ความมีระเบียบวินัย	56
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม ด้าน ความมีมนุษยสัมพันธ์	58
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม ด้าน ความรู้ทางเทคโนโลยี	60
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม ด้าน เจตคติต่ออาชีพครูช่าง	62
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม ด้าน ความถนัดทางช่าง	63
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม ด้าน เทคนิคการสอน	65
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม ด้าน จิตสำนึกในความปลอดภัย	66
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม รวม 9 ด้าน	68
12	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย ด้านความรับผิดชอบ	69

13	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความรับผิดชอบ เป็นรายคู่	70
14	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	71
15	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นรายคู่	72
16	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย ด้านความมีระเบียบวินัย	73
17	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความมีระเบียบวินัย เป็นรายคู่	74
18	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	75
19	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นรายคู่	76
20	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี	77
21	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี เป็นรายคู่	78
22	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย ด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง	79
23	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย ด้านความถนัดทางช่าง	80
24	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย ด้านเทคนิคการสอน	81
25	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านเทคนิคการสอน เป็นรายคู่	82

26	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย ด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย	83
27	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย เป็นรายคู่	84
28	ความแปรปรวนของลักษณะนิสัยในแต่ละด้าน ของครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีอายุต่างกัน..	85
29	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความรับผิดชอบ	86
30	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่ม ประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความรับผิดชอบ เป็นรายคู่	87
31	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	88
32	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความมีระเบียบวินัย	89
33	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่ม ประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความมีระเบียบวินัย เป็นรายคู่	90
34	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	91
35	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี	92
36	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง	93
37	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความถนัดทางช่าง	94
38	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านเทคนิคการสอน	95

39	เปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่ม ประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านเทคนิคการสอน เป็นรายคู่	96
40	วิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย	97
41	ความแปรปรวนของลักษณะนิสัยในแต่ละด้าน ของครูช่างอุตสาหกรรม ที่มี ประสบการณ์การสอนต่างกัน	98

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แสดงกรอบความคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม 8
- 2 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบระดับชั้นของบุคลิกภาพ ของไอแซกส์ 19
- 3 โครงสร้างของบุคลิกภาพ ซึ่งแสดงระดับชั้นของลักษณะนิสัย ในระดับที่แตกต่างกัน
กันของ กิลฟอร์ด 21
- 4 แบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม 44

ภูมิหลัง

กรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ โดยมีเป้าหมายและจุดมุ่งหมายในการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศซึ่งกำหนดไว้เป็นแนวนโยบายในแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) โดยสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ต้องจัดการศึกษาให้สนองความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อส่งเสริมโอกาสการมีงานทำและความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 1) ยังต่อเนื่องมาจนถึงแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และสามารถที่จะปรับตัวในแนวทางที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการทาง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม แต่การจัดการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถสนองความต้องการ ในการพัฒนาบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วนั้นได้ดีเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 5)

การศึกษาด้านวิชาชีพจึงมีความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ดังนั้นคุณภาพของผู้เรียนอยู่ที่ การพัฒนาการศึกษา ผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาได้แก่ครู เพราะเป็นผู้ให้การอบรมปลูกฝังความรู้ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้ (สุรพล อรุณรัตน์. 2530 : 1) วิธีที่เชื่อว่าดีที่สุดในการสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้แก่ การได้เลียนแบบจากบุคคลใกล้ชิด เช่น ในครอบครัวหรือโรงเรียน ครูผู้สอนจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 13) นอกจากนั้น อิริคสัน ยังให้ความสำคัญกับครูว่ามีส่วนในการพัฒนาเอกลักษณ์ของเด็กในวัยเรียน เพราะครูกับผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเป็นอย่างมาก (Erikson. 1968 : 124 - 125) การเลียนแบบทางบุคลิกภาพของครูที่ตนใกล้ชิด ทั้งบุคลิกภาพที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม จะถูกถ่ายทอดให้ผู้เรียน นำไปเป็นแบบอย่าง ฉะนั้นบุคลิกภาพของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญ (เทพกร นิตยาภินันท์. 2532 : 3) และสอดคล้องกับที่ เฮนจัม (Henjum. 1969 : 143 - 147) วิจัยพบว่า บุคลิกภาพของครูเป็นตัวแปรที่สำคัญ ที่มีผลต่อปฏิริยาระหว่างครูกับผู้เรียน ความสมบูรณ์ในบุคลิกภาพของครู จึงมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน

กรมอาชีวศึกษาจึงได้วางกรอบนโยบายในการ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของครู เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและสามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กอบพร อินทรกำแหง. 2531 : 25) ซึ่ง จรรยา ชูลาก (2536 : ไม่มีเลขหน้า) รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ได้สรุปไว้ในรายงานประจำปี 2536 ของกรมอาชีวศึกษาว่า การอาชีวศึกษาต้องปรับบทบาท และพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายให้เป็น นักคิด นักวิเคราะห์ นักสร้างสรรค์ ที่มีจิตสำนึกในจรรยาบรรณของวิชาชีพครู เพื่อสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ภาวะทั้งหลาย จึงตกอยู่กับครูช่างอุตสาหกรรม ที่ต้องรับบทบาทในการให้ความรู้ ฝึกทักษะ ตลอดจนพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน ทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีลักษณะนิสัย เชี่ยวชาญในวิชาชีพที่ได้รับจากการศึกษา เช่น ความรู้ทางเทคโนโลยีสาขาวิชาชีพของตน มีเจตคติต่ออาชีพครูช่าง มีความถนัดทางช่าง ชอบคิดค้นแปลงสร้างสรรค์ รับผิดชอบงาน ยยันและอดทน ลักษณะนิสัยเหล่านี้ จึงอยู่ในบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม (กฤดา สนทรโชคชัย. 2529 : 3)

การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ที่ผ่านมามีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ซึ่ง คาซึโอโอะ อิโนะ อาสาสมัครญี่ปุ่นประจำประเทศไทยได้เสนอบทความ เรื่องวิกฤตการณ์ของโรงเรียนวิชาชีพในปัจจุบันของไทยว่า ครูช่างไม่ใส่ใจต่อผู้เรียนอย่างจริงจังจึงมีจำนวนมาก โดยให้เหตุผลว่า ขาดอุปกรณ์ ไม่มีวัสดุฝึก ทำให้ผู้เรียนว่าไม่สนใจ โดยไม่คิดที่จะแก้ปัญหาและปรับปรุงวิธีการสอนให้ดี (คาซึโอโอะ อิโนะ. 2529 : 34) จากการสำรวจ โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกองทุกกอง เลขานุการ ของกรมอาชีวศึกษาสรุปปัญหาเกี่ยวกับครูได้ว่าบุคลากรไม่มีวิญญานของความเป็นครูอย่างแท้จริง ขาดการเสียสละ งานที่เกี่ยวกับการเสียสละครูมักจะบ่นเบี่ยงไม่ให้ความร่วมมือ (กอบพร อินทรกำแหง. 2531 : 10 - 11)

สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นคุณภาพของการศึกษา ซึ่งครูช่างอุตสาหกรรมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งเพราะบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลียนแบบของผู้เรียนโดยตรง ทำให้มีความรู้ความสามารถ มีเจตคติที่เหมาะสมต่อสังคม จึงต้องอาศัยครูช่างอุตสาหกรรม ดังนั้น เพื่อป้องกันการสูญเสียค่าทางการศึกษา ครูช่างต้องมีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์เสียก่อน เพราะบุคลิกภาพของครู เป็นเครื่องทำนายสมรรถภาพและความสามารถของผู้เรียนได้ (ชัยนาถ นาคบุปผา. 2530 : 9)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจ ศึกษาบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีนักศึกษาเข้าศึกษามาก มีการใช้แรงงานช่างเทคนิค ช่างฝีมือ จากกรมอาชีวศึกษาเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้น

การศึกษาศักยภาพของครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง จึงเหมาะสมในการเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ดี เพื่อจะได้เป็นแบบอย่างและพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ ที่พร้อมออกไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ทำให้ทราบว่าปัจจุบันครูช่างอุตสาหกรรมมีศักยภาพ ในด้านความเป็นครูช่างเพียงใด ซึ่งเป็นประโยชน์ ในการพัฒนาบุคลากรของกรมอาชีวศึกษา ด้านการส่งเสริม ฝึกอบรม ให้ครูช่างมีศักยภาพที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะนิสัย ทางบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ในแต่ละลักษณะนิสัย โดยจำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ การสอน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาค้นคว้าจะเป็นข้อมูลที่ทำให้ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ได้ทราบถึงบุคลิกภาพของตนเอง ว่าด้านไหนที่ต้องปรับปรุง และส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อที่จะนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ให้มีความสมบูรณ์ทางบุคลิกภาพ เหมาะสมกับวิชาชีพยิ่งขึ้น
3. เป็นข้อมูลสำหรับกรมอาชีวศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล อันเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรมฯ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูช่างอุตสาหกรรมที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่เป็นเพศชาย เนื่องจากมีประชากรที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ถึงร้อยละ 82 นอกนั้นเป็นระดับปริญญาโท อนุปริญญา มีเป็นจำนวนน้อยมาก และส่วนใหญ่

ร้อยละ 94 เป็นเพศชาย ซึ่งทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ของปีการศึกษา 2539 จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคราชสีห์ธาราม วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี และ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี ซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐบาลที่ผลิตช่างฝีมือ วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกอบด้วยครู ช่างอุตสาหกรรม 7 แผนกวิชา คือ ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น มีประชากร 852 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นครูช่างอุตสาหกรรมที่มีวุฒิ การศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่เป็นเพศชาย ซึ่งทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2539 โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 267 คน

3. ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ

ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา โดยจำแนกเป็น

3.1.1 อายุ

3.1.2 ประสบการณ์การสอน

3.2 ตัวแปรตาม คือ

บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วยลักษณะนิสัย 9 ด้าน

3.2.1 ความรับผิดชอบ

3.2.2 ความเชื่อมั่นในตนเอง

3.2.3 ความมีระเบียบวินัย

3.2.4 ความมีมนุษยสัมพันธ์

3.2.5 ความรู้ทางเทคโนโลยี

3.2.6 เจตคติต่ออาชีพครูช่าง

3.2.7 ความถนัดทางช่าง

3.2.8 เทคนิคการสอน

3.2.9 จิตสำนึกในความปลอดภัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม หมายถึง ลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรม ที่แสดงออกทางการกระทำ เกี่ยวกับความคิดเห็น ความเชื่อ ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ใน ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรม สภาพแวดล้อมทางสังคมและการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะนิสัย 9 ด้าน ได้แก่

1.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ ตรงต่อเวลา มีความกระตือรือร้นทำงานด้วยความขยันอดทน ไม่ละทิ้งหรือหลีกเลี่ยงงาน ยอมรับผลการกระทำที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่

1.2 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะ การตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูก กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ มีเหตุผล และไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างดี ทำงานด้วยความมั่นใจไม่ลังเล

1.3 ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ เคารพสิทธิของผู้อื่น วางกฎระเบียบในโรงฝึกงาน แต่งกายสุภาพ

1.4 ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะ เข้ากลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนครู แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับฟังผู้อื่นด้วยความสนใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส รักเพื่อนภายในกลุ่ม ใช้คำพูดสุภาพเรียบร้อย

1.5 ความรู้ทางเทคโนโลยี หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะ ต้องการข่าวสารความก้าวหน้าในแขนงที่ตนสนใจ ค้นหาสอบถามติดตามตลอดเวลา นำความรู้มาปฏิบัติด้วยตนเองเมื่อมีโอกาส หรือแสดงให้เห็นความก้าวหน้าในความรู้ของตนโดยเปิดเผย

1.6 เจตคติต่ออาชีพครูช่าง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะ การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงของวิชาชีพครูช่าง ไม่กล่าวให้ร้ายหรือดูถูกวิชาชีพครูวางตนเหมาะสมกับที่เป็นปณิชนัยบุคคล

1.7 ความถนัดทางช่าง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะ การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญทั้งด้าน ฝีมือ และทักษะด้วยความละเอียดประณีต ชอบดัดแปลงแก้ไข คิดค้นทำสิ่งใหม่ๆ

1.8 เทคนิคการสอน หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะ มีการเตรียมการสอนทุกครั้ง สามารถใช้อุปกรณ์การสอนได้อย่างดี ทำอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง มีวิธีการใหม่ๆในการสอน

1.9 จิตสำนึกในความปลอดภัย หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะ คำนึงถึงความระมัดระวังก่อนเสมอ จัดบริเวณโรงฝึกงานสะอาด คอยแนะนำผู้อื่นเสมอ ตรวจสอบอุปกรณ์ความปลอดภัย มีการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ

2. ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้สอนวิชาชีพประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่อยู่ในกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง ตามการแบ่งกลุ่มสถานศึกษา พ.ศ.2533 ได้แก่ครูช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคพื้นฐาน

3. อายุ หมายถึง อายุจริงของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ

อายุน้อย หมายถึง อายุของครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี

อายุปานกลาง หมายถึง อายุของครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมากกว่า 30 ปี แต่ไม่เกิน 45 ปี

อายุมาก หมายถึง อายุของครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป

4. ประสบการณ์การสอน หมายถึง จำนวนปีที่ครูช่างอุตสาหกรรมปฏิบัติหน้าที่ในการสอนด้านวิชาชีพ จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ

ประสบการณ์การสอนน้อย หมายถึง จำนวนปีที่ทำการสอน ไม่เกิน 5 ปี

ประสบการณ์การสอนปานกลาง หมายถึง จำนวนปีที่ทำการสอน มากกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี

ประสบการณ์การสอนมาก หมายถึง จำนวนปีที่ทำการสอน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

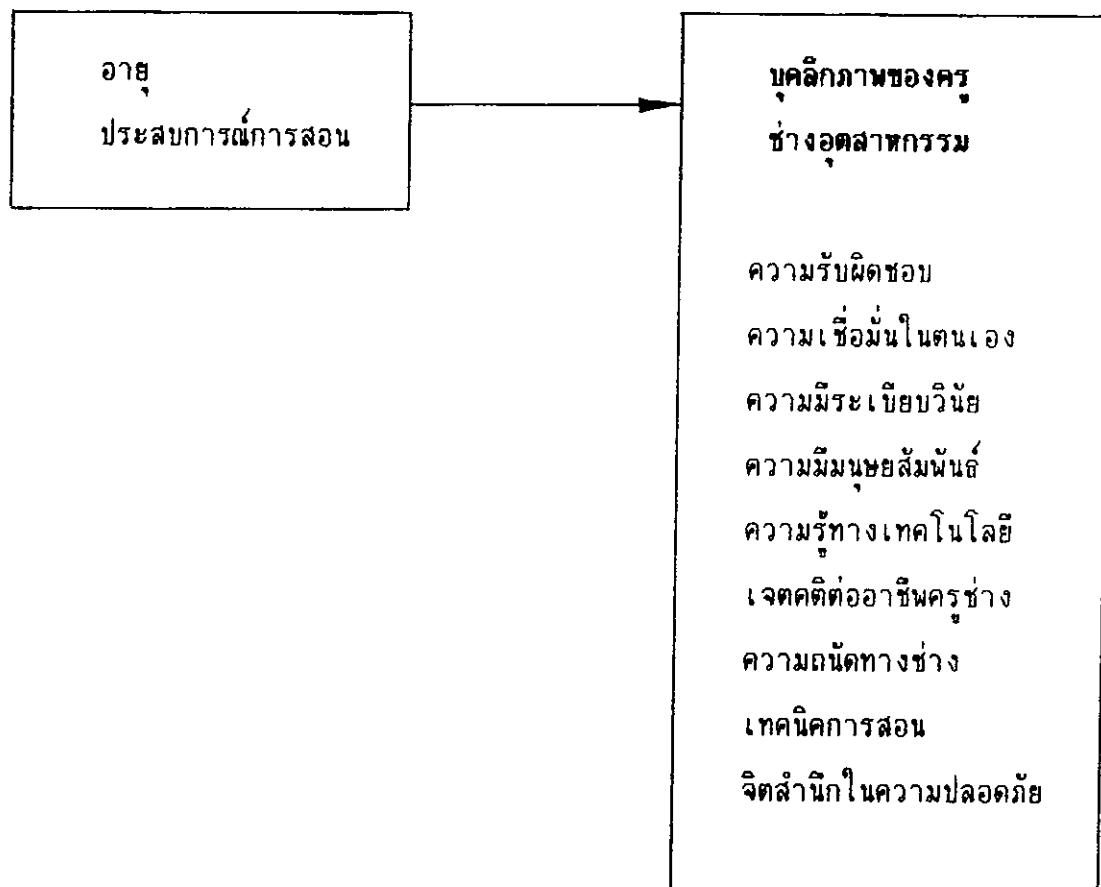
สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีอายุต่างกัน มีบุคลิกภาพแต่ละลักษณะนิสัยแตกต่างกัน
3. ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีบุคลิกภาพแต่ละลักษณะนิสัยแตกต่างกัน

สรุปกรอบความคิดในการวิจัย (conceptual framework) ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบความคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูช่วงอุตสาหกรรม

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. ความหมายของบุคลิกภาพ
๒. โครงสร้างบุคลิกภาพ
๓. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ
๔. จุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพ
๕. การวัดบุคลิกภาพ
๖. ทฤษฎีบุคลิกภาพ
๗. ลักษณะบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม
 - ๗.๑ ความหมายของครู
 - ๗.๒ บุคลิกภาพของครู
 - ๗.๓ บุคลิกภาพของครูช่าง
๘. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครูและครูช่าง

๑. ความหมายของบุคลิกภาพ

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของคำว่า " บุคลิกภาพ " (personality) ไว้แตกต่างกันดังนี้

ทัย ชุมสาย (๒๕๐๘ : ๓๔๘) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง กระบวนการรวมหน่วย อันประกอบขึ้นด้วย รูปร่าง ลักษณะ และพฤติกรรม ซึ่งเป็นเครื่องสะท้อนนิสัยของคนๆ หนึ่ง และทำให้คนอื่น กำหนดคุณค่าของคนนั้น ด้วยอารมณ์ ไม่ใช่ด้วยพหุปัญญา หรือ เชาว์

เชิดศักดิ์ ไชวสินธุ์ (๒๕๒๐ : ๓) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า เป็นลักษณะนิสัย (traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับ เฉพาะของแต่ละคน และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรม ของบุคคลนั้นที่แสดงออก หรือการตอบสนอง ต่อสิ่งแวดล้อม

ชม ภูมิภาค (2523 : 42) ให้ความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง การจัดระเบียบของแนวโน้มต่างๆ ได้แก่ เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม อุดมคติ ความรู้ และทักษะ ตลอดจนการทำงานของ ร่างกายส่วนต่างๆ

บังอร ภูภิรมย์ขวัญ (2524 : 41) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ ทุกสิ่งทุกอย่างอันได้แก่ ลักษณะท่าทีการแสดงออก รูปร่าง หน้าตา ความรู้สึก ฯลฯ และพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออก ต้องมีความคงตัว สำหรับเป็นพฤติกรรมเฉพาะของบุคคลนั้นๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้บ้าง แต่ต้องใช้เวลานานพอสมควร

พรณี ข.เจนจิต (2528 : 20) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ทำให้บุคคลมีพฤติกรรม และแนวคิดแตกต่างจากคนอื่น

โสภา ชูนิกุลชัย (2529 : 163) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของแต่ละบุคคล รวมถึง ความสามารถ ประสบการณ์ต่างๆ บุคลิกภาพและอุปนิสัย จะคู่กันเสมอ อุปนิสัยจะคลุมถึงการกระทำที่สม่ำเสมอเป็นประจำไม่ว่าจะอยู่ที่ใด อุปนิสัยและบุคลิกภาพแยกจากกันไม่ได้ อุปนิสัยจะอยู่ภายใน ส่วนบุคลิกภาพจะเป็นลักษณะภายนอก

กันยา สุวรรณแสง (2531 : 15) ให้ความหมายของ บุคลิกภาพ คือ ลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้นับเห็น

ศรีธรรม ธนะภูมิ (2535 : 14) ได้ให้ความหมายของ บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย หรือ พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่แสดงออกซ้ำๆ เพื่อตอบสนอง หรือปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพเป็นผลการแสดงออกทาง ความสามารถ ความสนใจ ลักษณะเด่น ค่านิยม เจตคติ ภาพพจน์เกี่ยวกับตนเอง และความประพฤติ

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2536 : 5) ให้ความหมาย บุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งส่วนภายนอก ที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิถีบุคจา การนั่งยืน และส่วนภายในที่มองเห็นได้ยาก เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะทางอารมณ์ ความใฝ่ฝัน ค่านิยม ความสนใจ ปรัชญาชีวิต

กูด (Good. 1959 : 392) ให้ความหมายของ บุคลิกภาพ หมายถึง การแสดงออกด้านอารมณ์ จิตใจ และพฤติกรรมต่างๆ ของแต่ละบุคคลอันเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบ ต่อสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา และด้านสังคมของบุคคล

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 5) ได้ให้ความหมายของ บุคลิกภาพ คือ แบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ของลักษณะนิสัยประจำตัวของบุคคลนั้น

ออลพอร์ท (Allport. 1961 : 81 - 82) ได้สรุปว่าบุคลิกภาพ คือ สิ่งที่เป็นจริงของมนุษย์ เป็นการจัดระบบกลไก อันเป็นผลของการทำงานด้านร่างกายและจิตใจ ในการกำหนดแบบฉบับของพฤติกรรม และความคิดของบุคคล ลักษณะนิสัยประจำตัว จึงเป็นองค์ประกอบทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างคงที่ เป็นผลให้เกิดแบบแผนพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมาต่อสถานการณ์ที่เหมือนเดิม

แคทเทล (Cattell. 1965 : 25) สรุปว่า บุคลิกภาพ คือ สิ่งที่จะช่วยให้เราทำนายได้ว่า บุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ บุคลิกภาพเป็นเรื่องของพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ดังนั้นการศึกษาบุคลิกภาพ จะต้องศึกษาพฤติกรรมทั้งหมดมิใช่ศึกษาเพียงบางอย่าง

ดิงเมเยอร์ (Dinkmeyer. 1967 : 309 - 310) สรุปว่า บุคลิกภาพมีความหมายคลุมถึงสภาวะทุกอย่าง อันประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล นับตั้งแต่สภาวะความสามารถทางปัญญา ตลอดจนความสำเร็จ บุคลิกภาพมีความหมายครอบคลุมถึง สภาวะที่บุคคลเป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งที่หวังไว้ในอนาคต ที่สำคัญ คือ บุคลิกภาพจะรวมถึงวิธีการที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นๆ รวมทั้งปฏิกริยาโต้ตอบ ที่เขาต้องเผชิญด้วย อีกนัยหนึ่งก็คือ การปรับตัวของแต่ละบุคคลในการเผชิญปัญหา หรือ ความคับข้องใจที่เกิดขึ้นในทุกสถานการณ์ของชีวิต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

ไอแซนส์ (Eysenck. 1970 : 253) กล่าวสรุปว่า บุคลิกภาพ นั้นสามารถนิยามได้สองมิติ คือ มิติแรกเป็นด้านการแสดงตัวและเก็บตัว ซึ่งประกอบด้วยลักษณะย่อยๆ ได้แก่ การเข้าไปมีส่วนร่วม - การถอนตัวออก (participation - withdrawn) เข้าสังคม - แยกตัว (sociable - isolated) เข้าใกล้ - ถอยหนี (approach - withdrawn) กระตือรือร้น - เฉื่อยชา (active - inactive) มิติที่สองเป็นลักษณะทางด้านอารมณ์ ซึ่งได้แก่ ความเป็นคนเข้มแข็ง อ่อนแอ มั่นคง ไม่มั่นคง ลักษณะการแสดงออกทางอารมณ์ เช่น ความวิตกกังวล และอื่นๆ เป็นต้น

แมคคอนเนล (McConnell. 1974 : 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพ เป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลคิด และแสดงออก เพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ

มิสเชล (Mischel. 1976 : 2) ให้ความหมายของ บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะพิเศษของแบบแผนพฤติกรรม (รวมทั้งความคิดและอารมณ์) ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยประจำตัว ของบุคคลที่สามารถปรับตัว ให้เข้ากับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์

มอร์ริส (Morris. 1979 : 618) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของคุณลักษณะต่างๆ ที่ประจำตัวของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด เจตคติ ฯลฯ

จากความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย ที่รวมกันเป็นแบบฉบับของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะของพฤติกรรม ที่มีความคงเส้นคงวา ซึ่งบุคคลแสดงออกในการปรับตัว หรือ ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม อันเนื่องมาจาก พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้

2. โครงสร้างบุคลิกภาพ

โครงสร้างของบุคลิกภาพโดยทั่วไป ประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ๆ ดังนี้ (เชิดศักดิ์ โสวาลินธุ์. 2520 : 4 - 5)

1. สติปัญญา หรือ ความสามารถพิเศษ (intelligence or ability) เป็นคุณสมบัติทางสมองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลแต่ละคน สามารถทำอะไรได้บ้าง แยกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1.1 ความถนัดทางธรรมชาติ เป็นการปฏิบัติที่แสดงถึงขีดความสามารถของบุคคลที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นอาจเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ หรือการฝึกทักษะ

1.2 ความล้มเหลว เป็นการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นว่า บุคคลผู้นั้นได้เรียนรู้อะไรบ้างแล้วในการปฏิบัติงาน

2. อารมณ์ (temperament) เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้สึกของจิตใจ ที่โต้ตอบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ความรู้สึกหงุดหงิด ความรู้สึกมั่นใจ ความรู้สึกเศร้าใจ เป็นต้น

3. แรงจูงใจ (drive or motive) คุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจนี้ กิลฟอร์ด (Guilford) ได้แบ่งไว้ 3 ด้าน คือ

3.1 ด้านความต้องการ (need) เป็นความปรารถนาอย่างถาวรในสภาวะหรือ เงื่อนไขเฉพาะอย่างของบุคคล เช่น ต้องการเป็นจุดเด่น ต้องการเป็นที่ยอมรับ ต้องการความสะดวกสบาย เป็นต้น

3.2 ด้านความสนใจ (interest) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะติดตามสิ่งเร้าบางอย่าง เช่น การสนทนา งานฝีมือ เป็นต้น

3.3 ด้านเจตคติ (attitude) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่พร้อมจะตอบ

สนองต่อสภาพแวดล้อม ของเขาไปในทิศทางใด ทิศทางหนึ่ง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นชัดเจน ในกรณี ที่มีเป้าหมาย หรือนโยบายทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เจตคติต่อการพัฒนาระบบการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น ซึ่งเจตคตินี้จะเป็นตัวกำหนดทิศทางการกระทำของบุคคล

4. พฤติกรรม หรือการแสดงออก (behavior) เป็นการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าบางอย่าง ไม่ว่าสิ่งเร้าจะเกิดภายในหรือภายนอกร่างกาย มาจูงใจก่อให้เกิดภาวะที่เตรียมพร้อมเสมอที่จะแสดงพฤติกรรม

นอกจากนั้น สุชา จันทรเฒ (2536 : 88 - 89) ยังได้สรุปโครงสร้างบุคลิกภาพของมนุษย์ไว้ดังนี้

1. ลักษณะทางร่างกายและอารมณ์ (physical and temperament) เป็นคุณสมบัติทางด้านร่างกาย ความสมบูรณ์ ตลอดจนหน้าตาและยังมีลักษณะด้านอารมณ์ของบุคคล เช่น อารมณ์มั่นคง หรืออ่อนไหว ซึ่งเป็นลักษณะที่มีผลต่อคนอื่นและตัวเอง
2. เชื้อชาติ ปัญญาและความสามารถอื่นๆ เป็นคุณสมบัติที่ทำให้บุคคลแตกต่างกัน ดังนั้นเชื้อชาติ ปัญญาและความสามารถอื่นๆ จึงเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ
3. ค่านิยมและความสนใจ เป็นโครงสร้างของบุคลิกภาพ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจ และค่านิยมที่บุคคลนับถือ หรือยึดถือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
4. เจตคติทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของมนุษย์ ที่จะทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพอย่างไร
5. แรงจูงใจ เป็นตัวส่งเสริมให้บุคคลกระทำการใดด้วยความมุ่งมั่น ซึ่งรวมถึงแรงจูงใจของ จิตสำนึก และจิตใต้สำนึก
6. ลักษณะการแสดงออก เป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีลักษณะ ที่แตกต่างกันออกไป เช่น บุคลิกภาพเป็นคนสุภาพ ขอบสังคม มีเหตุผล มีวิจรรณาญาณ เป็นต้น
7. แนวโน้มของความผิดปกติทางจิต เป็นลักษณะที่แสดงให้ทราบว่าบุคคลมีลักษณะจิตใจอย่างไร ซึ่งจะส่งผลต่อบุคลิกภาพ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ฉลอง ภิรมย์รัตน์ (2531 : 29 - 30) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ด้านใหญ่ๆ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านพันธุกรรม เป็นการถ่ายทอดทางยีนส์จากพ่อแม่หรือบรรพบุรุษ

ไปสู่ลูกหลาน ได้แก่ ลักษณะทางด้าน รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ อารมณ์ ตลอดจนระบบประสาทและเลือด เป็นลักษณะที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด

2. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นธรรมชาติ และสภาพวัฒนธรรมประเพณี กฎเกณฑ์ ระเบียบต่างๆในสังคมที่บุคคลเกี่ยวข้องกับอยู่ เป็นผลให้เกิดการเรียนรู้ และปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นๆได้แก่ สภาพอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร ตลอดจนบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมนี้ มีผลทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคลิกภาพของบุคคลแตกต่างกัน

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 - 195) ได้แบ่งประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม แยกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน มีผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่ต่างกันตามความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนของบุคคลในสังคมนั้น

2. ประสบการณ์เฉพาะตัว ได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดู ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีผลให้บุคคลแต่ละคน ได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพ ไม่เหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรัก เอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผล มองโลกในแง่ดี ขณะที่ผู้ได้รับการเลี้ยงดูอย่างปล่อยปละละเลย หรือเข้มงวด จะมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงข้าม มีความก้าวร้าว ไม่ไวใจคน หวาดระแวง มีเจตคติที่ไม่ดีต่อสังคม

กล่าวโดยสรุปว่า พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเรียนรู้ ต่างมีบทบาทที่สำคัญในการหล่อหลอมบุคลิกภาพของบุคคล แต่การที่จะแยกให้เห็นอย่างชัดเจนว่าด้านไหนมีอิทธิพลมาก หรือ น้อยนั้นย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคล และวัฒนธรรม ที่แต่ละคนเกี่ยวข้องกับอยู่เป็นสำคัญ

4. จุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพ

เฟอร์กูสัน (เชิดศักดิ์ ไชวสินธุ์. 2520 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Ferguson. 1952) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการวัดไว้ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว (individual behavior) เป็นการศึกษาที่พยายามอธิบาย ทำนาย และควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมรายกลุ่ม (group behavior) เป็นการศึกษาที่พยายาม

อธิบาย ทำนาย และควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเป็นรายกลุ่ม เช่น บุคลิกภาพของคนไทย คนจีน หรือ คนยุโรป เป็นต้น

3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมอันเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่ม (individual group interaction) อาจแยกศึกษาได้ 2 แนวทาง คือ ศึกษาพฤติกรรมของบุคคลอันเนื่องมาจากกลุ่ม (effect of group on individual) และศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มที่เนื่องมาจากบุคคลที่เป็นสมาชิก (effect of individual on group)

จากจุดมุ่งหมายที่ เพอร์คูลัน เสนอไว้เป็นการตั้งจุดมุ่งหมายที่นักจิตวิทยา ต้องการศึกษบุคคล (subjects) แต่ ไคลท์มันท์ (Klienmuntz. 1967 : 14 - 15) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพ ตามลักษณะการประยุกต์ไว้ 4 แนวทางคือ

1. เพื่อวินิจฉัยโรค (clinical diagnosis) เป็นการวัดเพื่อจัดประเภทของบุคลิกภาพ ออกตามลักษณะของโรคจิต แบบต่างๆ
2. เพื่อการแนะแนวและจิตบำบัด (counseling and psychotherapy) เป็นการประเมินบุคลิกภาพ ทั้งก่อน ระหว่าง และหรือภายหลัง ที่มีการแนะแนวแล้วทั้งนี้เพื่อที่จะแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพที่มีปัญหา หรือพัฒนาให้มีการปรับตัวที่ดีขึ้น ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะพิเศษต่างๆของบุคลิกภาพให้พัฒนาและตรงจุดยิ่งขึ้น
3. เพื่อเลือกสรรบุคคลเข้าทำงาน เป็นการวัดบุคคลให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ให้มากที่สุด เป็นการเพิ่มกำลังคนที่ได้ผลดี
4. เพื่อการวิจัยทางบุคลิกภาพ การสอบวัดตามจุดมุ่งหมายนี้ มักจะกระทำก่อน และหลังการทดลอง เพื่อเป็นการประเมินผลต่อบุคลิกภาพ ประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลว่าดีมาน้อยอย่างไร การวิจัยทางบุคลิกภาพช่วยให้ได้ความรู้ที่ถูกต้อง เชื่อถือได้

5. การวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยาก เมื่อเทียบกับการวัดในสิ่งอื่นๆ ซึ่ง บังอร ภุภิศรชัย (2526 : คำนำ) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพจะสะท้อนพฤติกรรม ที่บุคคลแสดงตามปกติในสถานการณ์ หรือสภาวะทั่วไปที่เขาเผชิญอยู่ มิใช่สะท้อนเฉพาะพฤติกรรมที่ดีที่สุด ซึ่งบุคคลแสดง หรือแสดงออกมาซึ่งจะต่างกับการวัดสติปัญญา บุคคลจะแสดงอย่างเต็มที่ ไม่มีการเสแสร้ง หรือแกล้งทำ จึงทำให้ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพ สำหรับการวัดบุคลิกภาพ ทวี ท่อนแก้ว (2517 : 121) กล่าวว่า ถ้าจะให้ได้ผลที่มีความเที่ยงตรงสูง ก็

ควรใช้หลายวิธี ซึ่งสรุปวิธีการวัดบุคลิกภาพต่างๆไป มีอยู่ 4 วิธี

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนงตั้งแต่ประสบการณ์อันซับซ้อน เช่น พฤติกรรมของคนเป็นสิ่งที่สังเกตอย่างละเอียดถี่ถ้วนได้ยาก เราต้องเลือกสังเกตเพียงปฏิกริยาอันใดอันหนึ่งเป็นคราวๆไป ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมและลักษณะต่างๆไป ที่บุคคลแสดงออก มี 2 แบบ คือ

1.1 การสังเกตแบบควบคุม เป็นการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลใน สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

1.2 การสังเกตทั่วไป เป็นการสังเกตในชีวิตประจำวัน ที่บุคคลแสดงออก ทั้งสองแบบนี้ ต้องมีการบันทึกผลตรงตามที่ได้เห็น โดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง ผู้สังเกตต้องได้รับการฝึกฝนจนมีความชำนาญพิเศษ จึงจะทำให้วิธีการสังเกตได้ผลดี

2. วิธีการทดสอบ เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก การทดสอบประกอบด้วย ข้อความต่างๆ หลายสิบข้อที่ผู้ทดสอบสร้างขึ้น โดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไป เป็นมาตรฐาน คำถามที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของผู้ถูกทดสอบเอง เช่น สิ่งแวดล้อม หรือพฤติกรรมที่กระทำอยู่เสมอๆ เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ เช่น คำถามเกี่ยวกับ ความกลัว ความวิตกกังวล ลัทธิการเมือง เศรษฐกิจ ความสนใจ ในสิ่งต่างๆที่คนทำอยู่เสมอๆ ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือกับผู้ทดสอบในการตอบคำถาม เพื่อให้ผลการทดสอบตรงตามวัตถุประสงค์

3. วิธีการรายงานตนเอง มี 2 แบบ คือ

3.1 การวิเคราะห์ตนเอง คือ การประมาณค่าตัวเอง คำถามจะเป็นแบบปรนัย มีประโยชน์ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ

3.2 การสัมภาษณ์ คือ การสนทนาระหว่างบุคคลสองคน อย่างมีจุดหมาย โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมา และจดบันทึกประมาณค่า ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่รู้ตัวว่าถูกทดสอบบุคลิกภาพ การสัมภาษณ์จะคล้ายๆ กับการวิเคราะห์ตนเอง ต่างกันที่ผู้สัมภาษณ์จะตั้งคำถาม จดบันทึก และประมาณค่าบุคลิกภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์เอง

4. วิธีให้สร้างจินตนาการ เป็นวิธีที่ผู้วัดได้จัดสิ่งเร้าขึ้นมา และให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่น เล่าเรื่องจากรูปที่นำมาให้ดู ได้แก่ แบบของโรชาร์ท เป็นรูปภาพที่เกิดจากหยดหมึก ให้สร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องจากคำที่กำหนดให้ เติมข้อความที่ไม่สมบูรณ์ ให้แสดงออกโดยการวาดรูป เป็นต้น

นอกจากนี้ เชิดศักดิ์ โสวาลินธุ์ (2520 : 34 - 36) ได้วางแผนในการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพไว้เป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด ว่าต้องการตัวแปร (ลักษณะนิสัย) ใดจะสอบวัดใครวัดเพื่ออะไร
2. กำหนดลักษณะของแบบทดสอบ หรือเครื่องมือ ให้สอดคล้องกับลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมและจุดมุ่งหมาย ตลอดจนกำหนดขอบเขตว่าควรมีสเกลคำถามมากน้อยเพียงใด
3. การสร้างแบบทดสอบ สร้างตามรูปแบบหรือลักษณะที่กำหนด ควรเลือกใช้พฤติกรรมที่เด่นๆ และคาดว่าจะป็นองค์ประกอบหลักของตัวแปรนั้น
4. การประเมินคุณภาพของแบบทดสอบ โดยคำนึงถึง ความเที่ยงตรง (validity) ความเชื่อมั่น (reliability) ความเป็นปรนัย (objectivity)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การวัดบุคลิกภาพทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของผู้ที่ต้องการวัด สิ่งที่ต้องการวัด สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกการวัดบุคลิกภาพ โดยวิธีสร้างแบบสอบถาม สำหรับใช้วัดบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ซึ่งมีความเป็นปรนัยมากกว่าสะดวกในการนำไปใช้ มีประสิทธิภาพ ประหยัดทั้งแรงงานและเวลา ตรวจสอบเพื่อแปลผลง่าย มีข้อมูลทางสถิติที่เชื่อถือได้ การใช้ยังลดความลำเอียงของผู้ทำการวัด

6. ทฤษฎีบุคลิกภาพ

แนวคิดเรื่องทฤษฎีบุคลิกภาพนี้ มีความแตกต่างกันมากมาย เนื่องจากมนุษย์มีพันธุกรรมแตกต่างกัน เติบโตในสิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ ระบบวัฒนธรรม และการเมืองแตกต่างกัน ดังนั้นบุคลิกภาพของมนุษย์จึงมีมากมายหลายแบบ นักทฤษฎีแต่ละคนมีความเชื่อต่างกันไป แต่ละคนก็เน้นความสำคัญไปคนละอย่าง อบรม สิบภิบาล (2520 : 152 - 180) ได้กล่าวถึงกลุ่มนักทฤษฎีบุคลิกภาพ ที่มีแนวคิดแตกต่างกัน ดังนี้

1. กลุ่มนักทฤษฎีที่มีความเชื่อทางด้าน พลังแรงขับ (dynamic theory) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีความเชื่อทางด้านพลังแรงขับ เชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์ มีรากฐานมาจากแรงขับภายในบุคคล ทำให้บุคลิกภาพแตกต่างกัน เพราะแรงผลักดันภายในนั่นเอง บางครั้งเกิดการขัดแย้ง (conflict) ภายในตัวบุคคล ส่วนบุคคลใดจะใช้วิธีการแก้ความขัดแย้งอย่างไร จะเป็นเรื่องชี้ให้เห็นถึงบุคลิกภาพของเขา นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ เช่น ฟรอยด์ (Freud)

2. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อในการแยกประเภทบุคลิกภาพ (type theory) นักจิตวิทยา กลุ่มนี้มีความเชื่อว่า บุคลิกภาพของมนุษย์อาจแยกออกเป็นพวก หรือประเภท นักจิตวิทยา กลุ่มนี้ เช่น จุง (Jung) เชลตัน (Sheldon) เครชเมอร์ (Kretchmer)

3. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อว่า บุคลิกภาพเกิดจากสังคมและสิ่งแวดล้อม (social determinants) นักจิตวิทยา กลุ่มนี้เชื่อว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากสิ่งแวดล้อม เช่น บ้าน โรงเรียน ชุมชน มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพโดยตรง นักจิตวิทยา กลุ่มนี้ เช่น แอดเลอร์ (Adler) ฟรอมม์ (Fromm)

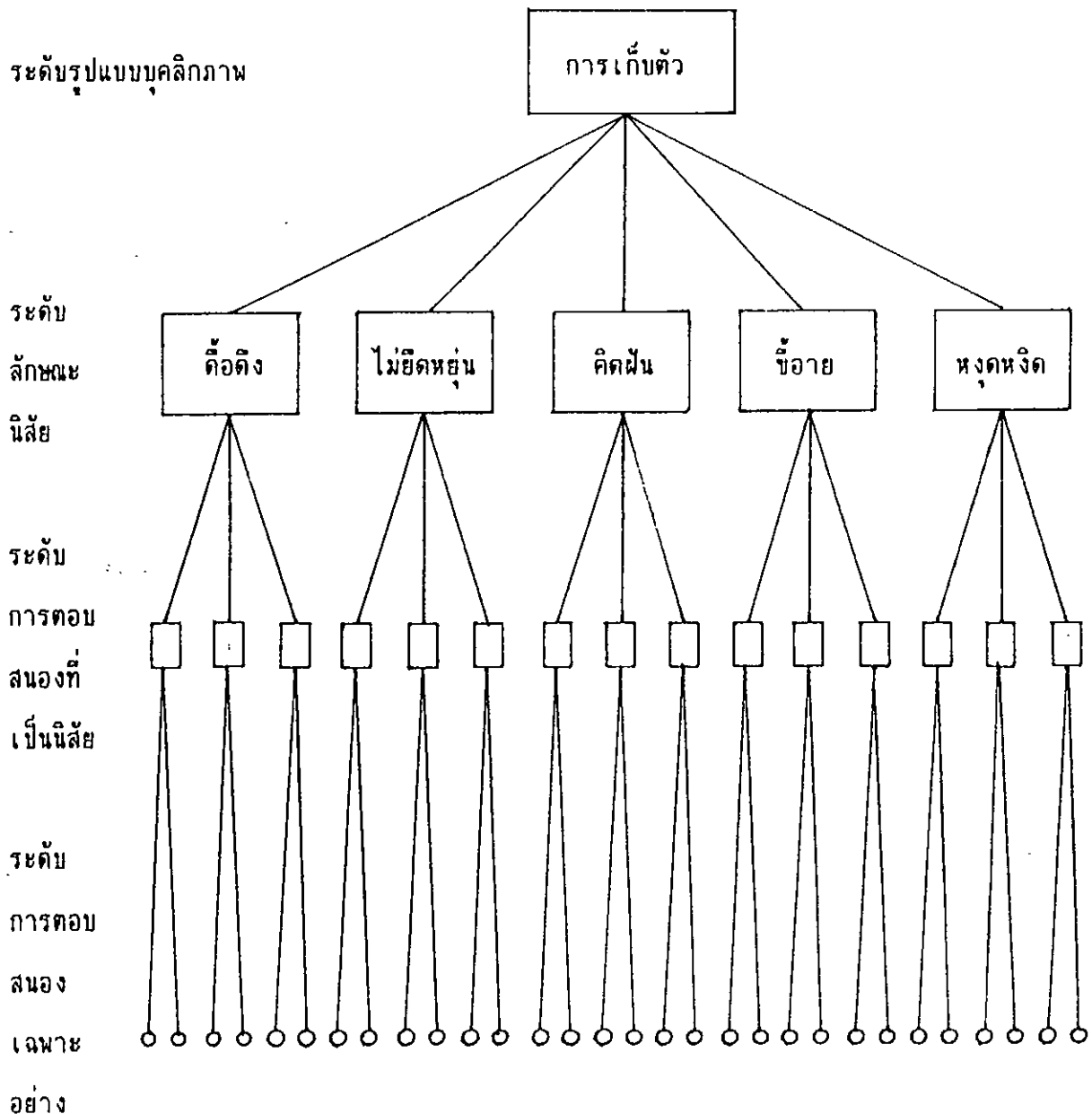
4. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อว่าบุคลิกภาพเป็นส่วนรวมทั้งร่างกายและจิตใจ (organismic theory) นักจิตวิทยา กลุ่มนี้ เชื่อว่า การเข้าใจบุคลิกภาพจะต้องเข้าใจส่วนรวม ไม่สามารถ แยกส่วนได้ ที่เน้นมากก็คือ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ (potential) ที่จะพัฒนาไปได้อย่างดี ถ้า หากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม นักจิตวิทยา กลุ่มนี้ เช่น โรเจอร์ (Rogers) มาสโลว์ (Maslow)

5. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อว่าบุคลิกภาพแบ่งตามลักษณะนิสัย (traits theory) กลุ่มนี้ มองบุคลิกภาพในลักษณะนิสัยย่อยๆ หลายลักษณะรวมกัน โดยยึดลักษณะนิสัยประจำตัวเป็นสำคัญ นัก จิตวิทยา กลุ่มนี้ เช่น ออลพอร์ต (Allport) กิลด์ฟอร์ด (Guildford) แคทเทล (Cattell)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีบุคลิกภาพที่แบ่งออกเป็นกลุ่มๆ ตามแนวคิดและความเชื่อซึ่งมีหลายทฤษฎี ด้วยกัน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอทฤษฎีที่มีแนวคิดใกล้เคียง และเกี่ยวข้องกับการวิจัยใน ครั้งนี้ คือทฤษฎีของไอแซกกับทฤษฎีของกิลฟอร์ด ดังต่อไปนี้

5.1 ทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซนค์ (Eysenck)

ไอแซนค์ (Eysenck. 1970 : 13 - 15) อธิบายว่า บุคลิกภาพ จะประกอบ ด้วยพฤติกรรม 4 ระดับ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว จัดระบบขึ้นตามขั้น จากระดับต่ำสุดถึง ระดับ สูงสุด ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบระดับขั้นของบุคลิกภาพ (Eysenck. 1970 :

13 - 15)

ระดับต่ำสุด

คือ ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (specific responses) ใช้สัญลักษณ์ $SR_1, SR_2, \dots, SR_n$ พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การแสดงออก (acts) ด้านต่างๆ เช่น การตอบสนองต่อการทดสอบในการทดลองต่างๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตเห็นได้ อาจเป็นลักษณะเฉพาะ (characteristic) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

ระดับที่สอง

คือ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (habitual responses) ใช้สัญลักษณ์ $HR_1, HR_2, \dots, HR_n$ พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น เมื่อทำการทดสอบซ้ำ การตอบสนองของบุคคลจะคล้ายคลึงกับการตอบสนองเดิม หรือ ถ้าสถานการณ์ในชีวิตเกิดขึ้นซ้ำเดิม บุคคลจะแสดงปฏิกิริยา ในลักษณะคล้ายคลึงปฏิกิริยาเดิม HR เป็นการจัดระบบขั้นต่ำสุด ปริมาณของการจัดระบบสามารถวัดได้ในรูปของสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น เช่น วัตถุออกมาในรูปของโอกาสที่จะเป็นไปได้ (probability) ที่พฤติกรรมจะคงเส้นคงวาในสถานการณ์ที่เกิดซ้ำ

ระดับที่สาม

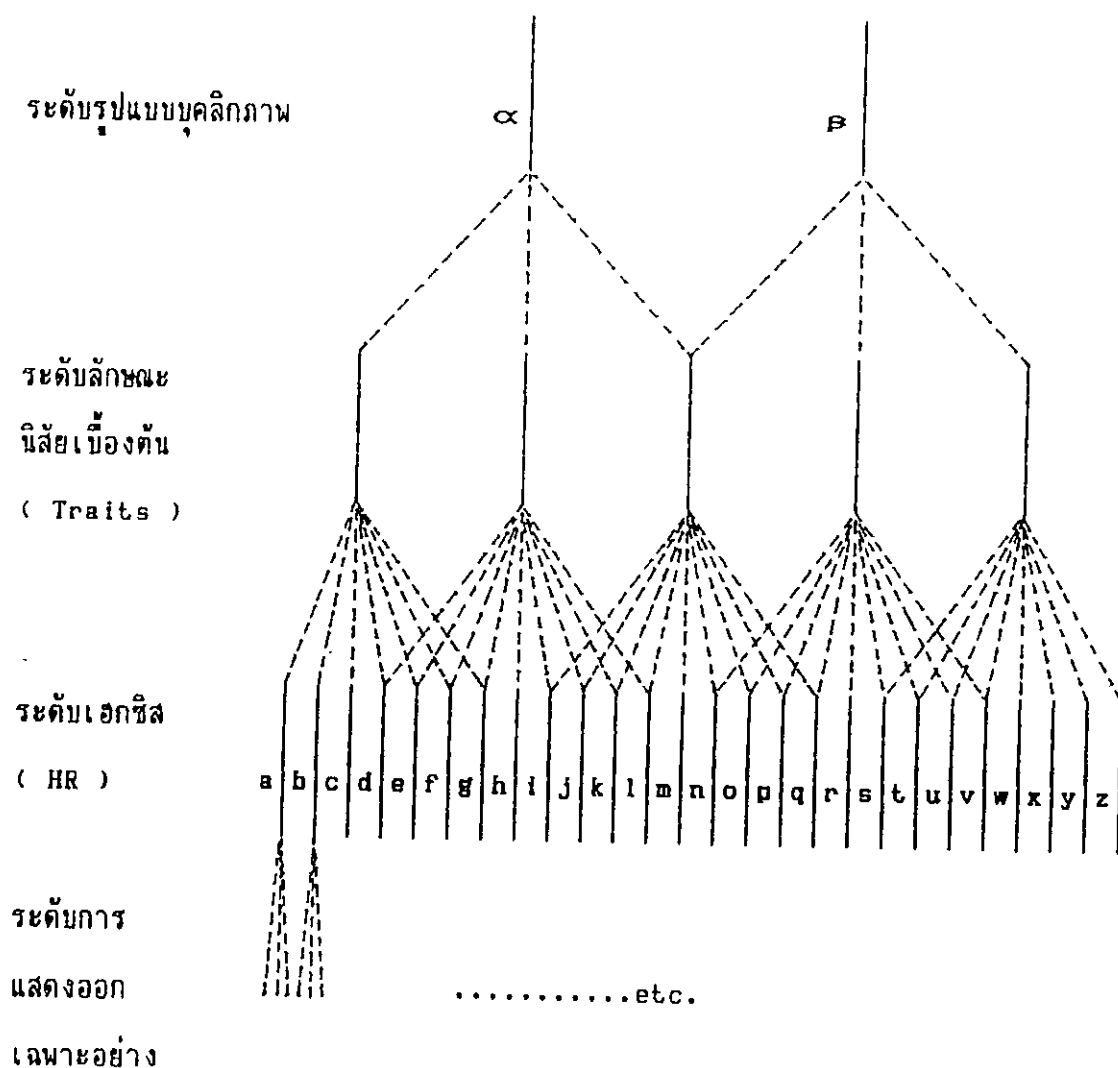
คือ ระดับลักษณะนิสัย ใช้สัญลักษณ์ $T_1, T_2, \dots, T_n$ พฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบขึ้นจาก HR ตัวอย่างลักษณะนิสัย คือ ลักษณะตื้อตึง ลักษณะหงุดหงิด และลักษณะไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น ลักษณะนิสัยเป็นตัวแปร (theoretical constructs) ที่ขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สามารถสังเกตได้ของ HR ที่แตกต่างกันจำนวนหนึ่ง ในทัศนะของนักวิเคราะห์องค์ประกอบ ลักษณะนิสัย คือ องค์ประกอบกลุ่ม (group factors)

ระดับสูงสุด

คือ ระดับรูปแบบบุคลิกภาพ (types) ตามตัวอย่างในภาพประกอบ รูปแบบของบุคลิกภาพ คือ การเก็บตัว พฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบมาจากลักษณะนิสัย การจัดระบบขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สังเกตเห็นได้ของ ลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันกลุ่มหนึ่ง รูปแบบของบุคลิกภาพถือว่า เป็นตัวแปรในระดับสูง (higher order constructs)

6.2 ทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพ ของกิลฟอร์ด

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 99 - 103) มีแนวความคิดทำนองเดียวกับ ไอแซกส์ นั่นคือ เขาเชื่อว่าบุคลิกภาพมีโครงสร้างตามระดับชั้น และเขาเชื่อว่า แบบจำลองของโครงสร้างบุคลิกภาพ สามารถจำลองในรูปองค์ประกอบ (factor model) มาใช้อธิบายได้ ทฤษฎีของกิลฟอร์ด สรุปได้ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างของบุคลิกภาพซึ่งแสดงระดับชั้นของลักษณะนิสัย ในระดับที่แตกต่างกัน (Guilford. 1959 : 99 - 103)

ภาพประกอบ 3 นี้แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพมีโครงสร้างตามระดับชั้น ประกอบด้วยลักษณะนิสัยในระดับของการสรุปที่แตกต่างกัน 4 รูปแบบ คือ การแสดงออกเฉพาะอย่าง (specification) เฮกซิส (hexis) ลักษณะนิสัยเบื้องต้น (primary traits) และรูปแบบบุคลิกภาพ (type)

ระดับการแสดงออกเฉพาะอย่าง

กิลฟอร์ด มิได้อธิบายรายละเอียดของลักษณะนิสัยนี้ เขาเพียงแต่อธิบายว่าเป็นระดับที่ต่ำกว่าระดับเฮกซิส และเป็นตรรกะหนึ่งชี้ (traits indicator) ของเฮกซิส

ระดับเฮกซิส

เฮกซิส เป็นลักษณะนิสัยในระดับของการสรุปที่ต่ำสุด เช่นเดียวกับ HR ของ ไอแซกส์ กิลฟอร์ด อธิบายว่า การใช้คำว่า เฮกซิส แทนคำว่า นิสัย เพราะคำว่า นิสัย หมายถึง สิ่งที่เราเรียนรู้ แต่เฮกซิส มีความหมายกว้างกว่า เฮกซิส คือ ความโน้มเอียงที่จะประพฤติอย่างคงเส้นคงวาในสถานการณ์ที่มีขอบข่ายจำกัด เฮกซิส ได้มาจากการสังเกตพฤติกรรม โดยมีการแสดงออกเฉพาะอย่างเป็นตรรกะหนึ่งชี้

ระดับลักษณะนิสัยเบื้องต้น

ลักษณะนิสัยเบื้องต้นเป็นตัวการ กำหนดเฮกซิส ซึ่งมีความสัมพันธ์กันและในขณะเดียวกัน ก็เป็นตัวการกำหนดการแสดงออกเฉพาะอย่างด้วย กิลฟอร์ดมีความเห็นว่าองค์ประกอบในความหมายของนักวิเคราะห์องค์ประกอบ ควรจะอยู่ในระดับนี้

ระดับรูปแบบบุคลิกภาพ

รูปแบบบุคลิกภาพ เป็นลักษณะนิสัยที่อยู่ในระดับของการสรุปที่สูงกว่า ระดับลักษณะนิสัยเบื้องต้น

ที่กล่าวมาทั้งหมดเมื่อเทียบกันระหว่าง ทฤษฎีของไอแซกส์ และ ทฤษฎีของกิลฟอร์ด สรุปได้ว่า การแสดงออกเฉพาะอย่างอยู่ในระดับเดียวกับ SR เฮกซิส อยู่ในระดับเดียวกับ HR ลักษณะนิสัยเบื้องต้น อยู่ในระดับเดียวกับ ลักษณะนิสัย และรูปแบบบุคลิกภาพ อยู่ในระดับเดียวกับ รูปแบบบุคลิกภาพ

สำหรับข้อสังเกตที่เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่าง ทฤษฎีของไอแซกส์ และกิลฟอร์ด มีดังนี้

1. ระดับบุคลิกภาพทั้ง 4 ระดับ ของไอแซกส์ ซึ่งเป็นระดับของพฤติกรรม ส่วนระดับบุคลิกภาพทั้ง 4 ระดับ ของกิลฟอร์ด เป็นลักษณะนิสัยในระดับการสรุปที่แตกต่างกัน
2. HR ชุดหนึ่งสำหรับลักษณะนิสัยหนึ่งเท่านั้น แยกขาดจากชุดของ HR สำหรับอีกลักษณะนิสัยหนึ่ง ส่วนเอกซิสชุดหนึ่งบ่งชี้ลักษณะนิสัยเบื้องต้นหนึ่ง ไม่แยกขาดจากชุดของเอกซิส ซึ่งบ่งชี้อีกลักษณะนิสัยเบื้องต้นหนึ่ง นั่นคือ ในเอกซิสชุดหนึ่งอาจมีเอกซิสที่บ่งชี้ ลักษณะนิสัยเบื้องต้นหลายๆ ลักษณะก็ได้
3. กิลฟอร์ด ยอมรับว่า α และ β Type ของเขาอยู่ในระดับของการสรุปที่ต่ำกว่ารูปแบบบุคลิกภาพของ ไอแซกส์

7. ลักษณะบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม

7.1 ความหมายของครู ความหมายของ " ครู " ได้มีผู้ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้มากมาย ซึ่งได้รวบรวมไว้พอสังเขป ได้ดังนี้

จากพจนานุกรมนักเรียนฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2530 (2530 : 68) ได้ให้ความหมายของคำว่า " ครู " ไว้ว่า หมายถึง ผู้สั่งสอนศิษย์ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์

เปลื้อง ณ นคร (2525 : 31) ได้ให้ความหมายของคำว่า ครู หมายถึงผู้มีความหนักแน่น ผู้ควรแก่การเคารพของศิษย์ ผู้สั่งสอน

ประยูร อธิระพงษ์ (2528 : 19 - 20) ได้ให้ความหมายของ ครู ว่าการเป็นครูนั้น มีใช้อยู่ที่วุฒิ หรือปริญญา หรือประสบการณ์ในการสอนเป็นเวลานาน หากแต่ครูจะต้องเป็นผู้ชี้แนะแนวทางที่ดี หรือเป็นผู้ยกระดับวิญญานของมนุษย์ กล่าวคือ ครูต้องมีวิญญานของความ เป็นครู ซึ่งได้แก่ ความเสียสละ มีความมานะพยายาม มีความประพฤติดี

ระพี สาคริก (2529 : 4) ได้ให้ความหมายของครู คือ คนที่ประกอบอาชีพชั้นสูง (professional) เพื่อทำหน้าที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสังคม โดยใช้กระบวนการของการจัดการศึกษาในฐานะ ผู้ฝึก ผู้แนะ ผู้นำ ผู้ส่งเสริม ให้เกิดการพัฒนาก่อน เพื่อสร้างให้เป็นพลเมืองดี ประพฤติในสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ แก่ตนเองและผู้อื่น

พุทธทาสภิกขุ (ศรีสมร พุ่มสอาด. 2530 : 33 ; อ้างอิงมาจาก พุทธทาสภิกขุ. 2529) ได้อธิบายความหมายของคำว่า ครู ว่าครุนั้นมิใช่จะมีหน้าที่สอนหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะต้องทำจิตใจของผู้เรียน ให้เจริญงอกงามด้วย ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องมีวิญญูญาณของความเป็นครู ซึ่งจะต้องมีธรรมะนั้นเอง และธรรมะที่แสดงถึงวิญญูญาณในความเป็นครู คือ ความเสียสละครูต้องยอมเสียสละเพื่อหน้าที่ และเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

ลัดดา เสนาวงษ์ (2532 : 31) ได้ให้ความหมายของคำว่า ครู คือ ผู้นำทั้งด้านความรู้ ความประพฤติ ให้การอบรมแก้ไขส่วนที่บกพร่อง และเชิดชูศิษย์

จากความหมายของครู ตามทัศนะของบุคคลต่างๆ พอสรุปได้ว่าครู คือ

1. ผู้ถ่ายทอด ความรู้ และประสบการณ์
2. ผู้ชี้แนะแนวทางความคิดทางปัญญา
3. ผู้ให้การอบรมแก้ไขส่วนที่บกพร่อง และเชิดชูศิษย์
4. ผู้เสียสละ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
5. ผู้ยกระดับทางศีลธรรม จริยธรรม

7.2 บุคลิกภาพของครู บุคลิกภาพของครูสามารถส่งผลโดยตรงต่อความรู้สึก ตลอดจนเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อตัวครู เมื่อผู้เรียนเกิดความศรัทธาก็จะพยายามเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ ที่ครูทำ บุคลิกภาพของครูจึงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงต้องมีลักษณะนิสัยหลายๆ ด้านอยู่ในตัวเองนับตั้งแต่ ความรู้ด้านวิชาการ ความสามารถทางทักษะ เจตคติ ความสนใจ ตลอดจนรูปร่างลักษณะท่าทาง (ชัยนาถ นาคบุปผา. 2530 : 9) และจากการศึกษาของ ซิมมอนด์ (Symons. 1974 : 40) พบว่า บุคลิกภาพของครู มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพในการปรับตัวของผู้เรียน จึงได้มีการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู ดังนี้

ดัลลิส (ประสงค์ เนาวบุตร. 2525 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Dunhill. 1965 : 14 - 17) อธิบายว่า บุคคลที่เป็นครู จะต้องมียุทธลักษณะด้าน ความรับผิดชอบ มีมารยาทดี มีใจเมตตากรุณา มีอารมณ์ดี มีความกระตือรือร้น มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ

สติเวน (ประสงค์ เนาวบุตร. 2525 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Stevens. 1974 : 313 - A) ได้อธิบายว่า บุคลิกภาพของครูที่ดีนั้น ต้องรู้จักไตร่ตรองก่อนตัดสินใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักผ่อนปรน พร้อมทั้งจะยอมรับการเปลี่ยนแปลง

นพวงศ์ ศรีธวัช (2535 : 37) ได้สรุปบุคลิกลักษณะของความเป็นครู ได้แก่

1. มีวิญญานของความเป็นครู คุณเลเอาใจใส่ศิษย์ด้วยความรับผิดชอบ
2. เป็นผู้เสียสละทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา
3. ให้ความรักต่อศิษย์ของตน
4. ใฝ่หาความรู้
5. สอดแทรกจริยธรรมในการสอน
6. มีความอดทน อดกลั้น
7. มีมนุษยสัมพันธ์ให้ความเสมอภาคกับทุกคน

กระทรวงศึกษาธิการ (2536 : 1 - 3) ได้ประกาศเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ

สำหรับวิชาชีพครู คือ

1. บุคลิกลักษณะทางร่างกาย ไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้และไม่เป็นผู้ทุพพลภาพ อันเป็นอุปสรรคในการประกอบวิชาชีพ
2. ลักษณะนิสัยทางความประพฤติ มีจรรยาบรรณและวินัยครู เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เดือดร้อนในศาสนา สนับสนุนการปกครอง ไม่บกพร่องทางศีลธรรม
3. ลักษณะนิสัยทางจิตใจ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีจิตใจมุ่งมั่น ในการพัฒนาตนเอง รวมถึงครอบครัวและสังคม

จากการศึกษาบุคลิกภาพของครู ตามทฤษฎีของนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครู จะต้องประกอบด้วยลักษณะนิสัย ดังนี้

1. ความรับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วย ความเอาใจใส่ กระตือรือร้น ความอดทน ความเสียสละ
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งประกอบด้วย การไตร่ตรองก่อนตัดสินใจ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
3. มนุษยสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วย อารมณ์ดี มีมารยาทอ่อนโยน ความเป็นมิตร
4. ความรู้ ซึ่งประกอบด้วย ใฝ่หาความรู้ มุ่งพัฒนาตนเอง รับการเปลี่ยนแปลง ชอบการค้นคว้า ติดตามข่าวสารอยู่บ่อยๆ
5. เจตคติต่ออาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ศรัทธาต่ออาชีพ ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ให้ความรัก มีใจเมตตา ร่วมกิจกรรม

7.3 บุคลิกภาพของครูช่าง ลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ ระหว่างครูสามัญ และครูช่างจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมาก เพราะมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย แต่จะมีความแตกต่างกันไปตามธรรมชาติของวิชาการ เช่น เทคนิคการสอน อุปกรณ์การสอน ชั่วโมงการปฏิบัติงาน จุดมุ่งหมายในเนื้อหาวิชา ครูช่างจึงมีส่วนหนึ่งที่เหมือนกับครูทั่วไป และอีกส่วนหนึ่งที่เพิ่มเข้ามาเกี่ยวกับเรื่องของ ทักษะทางวิชาชีพที่ทำการสอน บุคลิกภาพของครูช่างจะส่งผลโดยตรงต่อความรู้สึกของผู้เรียน จึงมีการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูช่าง ดังนี้

ครูช่าง หมายถึง ครูช่างอุตสาหกรรมผู้ทำหน้าที่ให้การศึกษาอบรม ฝึกหัดฝึกฝนให้ความรู้แก่นักเรียน ซึ่งประจำอยู่ในสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมได้มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัยทางบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม พอประมวลได้ดังนี้

จากทัศนะของ พงศ์ศักดิ์ วรสุนทรโรสด (กฤดา สุทรโชคชัย. 2529 : 3 ; อ้างอิงมาจาก รัศมี ดารา. 2511 : 1 - 8) อดีตอธิบดีกรมอาชีวศึกษา กล่าวว่า " ทั่วไปคนที่เก่งในงานช่างใช้ว่า จะสอนคนอื่นได้ทุกคน นอกจากรอบรู้ในงานที่ตนกระทำแล้ว ยังต้องมินิกะขลาดที่จะสอน มีวิธีการสอน รักการถ่ายทอดวิชา มีความอดทน มีไหวพริบ ชอบสังเกต มีเหตุผลในการคิดถึงสาเหตุของสิ่งต่างๆ ว่าเป็นมาอย่างไร ต้องเป็นคนละเอียด และต้องใช้ความคิดสติปัญญาเป็นอันมาก " จากทัศนะและแนวคิดนี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าครูช่างอุตสาหกรรมจะต้องมีลักษณะ เช่น รักการสอน มีความอดทน ช่างสังเกต ละเอียดรอบคอบ ระมัดระวัง

สุเจตน์ เขาวณิชย์ (2512 : 10) ได้กล่าวถึงช่างที่ดีว่า ต้องมีลักษณะนิสัยด้านความปลอดภัย อันเป็นลักษณะของช่างที่ดีประการหนึ่ง ในหลายประการที่ช่างควรมี

ธนุ แสงศักดิ์ (2513 : 6) ให้ความหมายคำว่า ครูช่าง หมายถึง ผู้มีความสามารถในทางช่างแต่ละแขนงวิชา ทั้งในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ มีความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ให้เกิดความเข้าใจแก่นักเรียนจนถึงขั้น สามารถนำไปปฏิบัติได้

ณรงค์ เสียงประชา (2516 : 14) กล่าวว่า บุคลิกภาพของครูช่างนั้น ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอน
2. มีทักษะในการเป็นช่าง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และรักความก้าวหน้า

อยู่เสมอ

3. มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

4. มีความอดทน อดกลั้น อารมณ์ดี สุขุมรอบคอบ
5. มีลักษณะท่าทางการวางตัวดี เสียงชัดเจน กระตือรือร้น แต่งกายดี
6. สนใจปัญหาของผู้เรียน เข้าใจปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล
7. มีความเป็นประชาธิปไตยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
8. มีคุณธรรมประจำใจและสุติธรรม
9. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
10. มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีหลักเกณฑ์การตัดสินใจที่ดี
11. มีความเมตตากรุณา

กรมอาชีวศึกษา (2521 : 7) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ต่อการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ ได้กล่าวถึงครูสอนวิชาชีพว่าการสอนวิชาชีพจะดำเนินการสอนให้สำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ตามเนื้อหาของหลักสูตรต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้มีทักษะในการทำงาน
2. เป็นผู้มีความประพฤติในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร
3. เป็นผู้ตัดสินใจดี เป็นตัวอย่างอันดีของนักเรียน เพื่อเป็นทางที่จะอบรมนักเรียนได้เป็นอย่างดี

4. เป็นผู้มีความชำนาญในการสอน มีหลักวิชาครูรู้จักใช้อุปกรณ์การสอนและเข้าใจหลักการวัดผลที่ดี

5. เป็นผู้ชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียนได้

ปิฎะ บุณาค (2527 : 18 - 19) ได้กล่าวถึง ครูอาชีวศึกษาที่ดีนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสนับสนุนการสอน และมีลักษณะนิสัยของครูที่ดี คือ

1. มีความรู้ในวิชานั้นอย่างแท้จริง
2. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้นั้นๆ ไปสู่นักเรียนด้วยวิธีการต่างๆ
3. มีความรู้ในเรื่องอื่นๆ นอกจากสาขาวิชาที่ตนถนัด เช่น เรื่องของประสบการณ์ในชีวิต การเรียนและงานอาชีพ จริยธรรม คุณธรรม เพื่อปลูกฝังลักษณะการทำ

งานให้มีความรับผิดชอบ ชื่อสัตย์ในงานอาชีพ ขยัน อดทน ศึกษาหาความรู้ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ให้นักเรียน เข้าใจลักษณะนิสัยของนักเรียนอาชีวศึกษาได้ดี

4. อยู่ในวงการในเรื่องที่ตนสอนวิชาชีพนั้นๆ คือ วงการทางวิชาการ และ วงการทางอาชีพ

อนันต์ รัศมี (2530 : 27 - 28) กล่าวว่า ครูช่างเป็นผู้ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับ นักศึกษา ตลอดเวลาภายในโรงฝึกงานมากกว่าครูที่สอนทางด้านสามัญ จนบางครั้งมีอิทธิพลรอบ ไปถึงบุคลิกภาพและนิสัยทางด้านการทำงาน ตลอดจนความประพฤติต่างๆ ครูช่างจะต้องมีลักษณะ ท่าทางที่ดี อุปนิสัยเยือกเย็น มีใจรักเมตตาลูกศิษย์ ถ้าหากอดฝีมือและความรู้ทางช่างเท่าที่จะทำได้ ใช้คำพูดได้ถูกต้อง ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวหน้าทั้งปริมาณและคุณภาพ สร้างบรรยากาศในการทำงาน และมีความพร้อมที่จะสอนอยู่เสมอ ลักษณะนิสัยและคุณสมบัติต่อไปนี้จะช่วยส่งเสริมครูช่าง

1. ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัว อดทนเวลาเพื่อการสอนโดยไม่หวังผลตอบแทน
2. มีความยุติธรรม เช่น การให้คะแนน การปกครองชั้น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
3. เป็นคนเปิดเผยไม่หวงวิชา
4. มีความอดทนในการทำงาน เพราะต้องทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน ประจำ อดทนต่อการแก้ปัญหาต่างๆที่อาจเกิดขึ้น
5. เป็นผู้มีความเหมาะสมต่อการเป็นครู เช่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่
6. สามารถควบคุมตนเองได้ ครูช่างที่ดีจะไม่ทำอะไรโดยขาดการยั้งคิด
7. มีความตั้งใจจริงในการทำงาน รักการสอนในวิชาช่างที่ตนเองรับผิดชอบ
8. มีความมั่นคง กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง
9. มีวินัยในการทำงาน ต้องฝึกให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัยไปในตัว
10. มีความกระตือรือร้น เช่น หมั่นศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ
11. มีความคิดสร้างสรรค์ผลงาน เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ สร้างผลงานที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ยอมรับในสิ่งใหม่ๆ
12. มีอารมณ์ขัน ไม่ควรเครียดกับงานจนเกินไป พบปะพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน สร้างบรรยากาศในห้องเรียน หรือโรงฝึกงาน

สุวรรณ จำเดิม (อนันต์ รัศมี. 2530 : 28 - 29 ; อ้างอิงมาจาก สุวรรณ จำเดิม. 2524 : 144 - 145) ได้กล่าวว่า ครูช่างควรจะมีลักษณะของการผ่อนหนักผ่อนเบา

มีความซื่อสัตย์ เป็นที่ไว้วางใจได้ มองคนในแง่ดีอยู่เสมอ มีความเห็นอกเห็นใจนักเรียน สุนัข อ่อนโยน ตัดสินใจที่ดี มีความกระตือรือร้น สง่า เป็นกันเองกับนักเรียน สำนึกในหน้าที่ครู
ขณะ กลิการ์ (2531 : 129) ได้กล่าวไว้ในวาระการประชุมสัมมนาผู้บริหาร
สถาบันผลิตครู ณ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 7 - 9 กุมภาพันธ์ 2531 เกี่ยวกับการ
ผลิตครูช่างไว้ว่า การผลิตครูช่างนั้นต้องเน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ครูต้องทำได้จริงๆ ซึ่ง
ถ้าครูทำเองไม่ได้แล้ว ก็ไม่ทราบว่าจะสอนเด็กได้อย่างไร

ผจญ ชันชะชวณ (2532 : 9 - 16) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ ที่จะทำให้ครู
ช่างสอนวิชาช่างประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. มีคุณสมบัติของผู้สอนวิชาชีพ คือ มีความรู้กว้างขวาง พร้อมทั้งจะให้ความ
ช่วยเหลือผู้อื่น มีความกระตือรือร้นและฉับไวในการแก้ปัญหา มีความอดทนอยากรู้อยากเห็น และ
เป็นคนช่างสังเกต
2. มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะตน คือ มีความรู้ลึกซึ้งในวิชาที่
ตนสอน มีทักษะทั้งวิชาช่างเทคนิคและวิธีสอน
3. มีการพัฒนาตนเอง และสร้างภาพพจน์ของครูช่าง คือ มีส่วนร่วมในการ
สัมมนา แสดงผลงาน
4. มีความรับผิดชอบในการคัดเลือกเนื้อหา รู้จักวิเคราะห์และวางแผนการ
สอน เลือกเนื้อหาตรงกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง
5. มีการวางเป้าหมายและแนวทางของรายวิชาอย่างชัดเจน
6. รู้จักการวิเคราะห์วิธีการสอน
7. รู้จักหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

เบเลน (Belen. 1962 : 24 - 26) ได้กล่าวถึง ลักษณะนิสัยของครูช่างที่ดี
ไว้ 13 ประการ ดังนี้

1. มีเจตคติที่ดีต่อการสอน
2. เป็นผู้มีความรอบรู้
3. มีปฏิภาณไหวพริบดี
4. มีอารมณ์ดี สภาพจิตใจมั่นคง
5. มีจิตใจโอบอ้อมอารี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น
6. มีอารมณ์ขัน สร้างบรรยากาศเป็นกันเองในขณะมีการเรียนการสอน มี

การเฝ้าความสนใจของผู้เรียนตลอดเวลา

7. มีความยุติธรรม ตัดสินปัญหาด้วยความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง
8. เป็นคนที่กระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ในทุกด้าน เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง
9. มีลักษณะของความเป็นผู้นำ
10. เป็นคนน่านับถือ
11. มีความสุขุมรอบคอบ มีความรู้กว้างขวาง
12. เป็นคนที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้
13. เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ลิตเทรล (Littlel. 1970 : 35 - 42) ได้กล่าวถึง ลักษณะนิสัยของครู
ช่างที่ประสบความสำเร็จในการสอน ไว้ดังนี้

1. เข้าใจเนื้อหาวิชาที่สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
2. รู้จักวางแผนในการสอน
3. การสอนมีประสิทธิภาพ
4. มีศรัทธาและความมั่นใจในการสอน
5. สอนด้วยความตั้งใจ
6. ตรงต่อเวลา
7. เสียงดังฟังชัด
8. มีคุณธรรมและความยุติธรรม
9. มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
10. รู้จักวิธีการวัดผลและประเมินผล

มานาวิส (Manois. 1977 : 12 - 15) ได้กล่าวว่า ครูช่างจะต้องมี
คุณสมบัติ หรือ ลักษณะนิสัยที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการสอน ดังนี้

1. ทำงานเป็นระเบียบ มีวินัย แต่งกายเรียบร้อย
2. มีเจตคติที่ดีต่อการสอน และมีวิญญูณของความเป็นครู
3. มีความรู้ทางช่าง ชยัน และเตรียมการสอนทุกครั้ง
4. เข้าห้องสอนตรงตามเวลา
5. เป็นผู้ทรงความรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์
6. กระฉับกระเฉง คล่องแคล่ว รู้จักยืดหยุ่น และการปรับตัว

7. มีความซื่อสัตย์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
8. ความเป็นกันเอง เข้าใจปัญหาของผู้เรียน ร่วมมือกับผู้ปกครอง
9. มีสุขภาพดี แข็งแรง
10. มีความสุภาพอ่อนโยน
11. มีความจริงใจ อารมณ์มั่นคง มีเหตุผล
12. มีมนุษยสัมพันธ์กับทุกคน
13. อุทิศตนเพื่อการทำงาน

จากการศึกษาบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรมตามทฤษฎีของนักการศึกษา สรุปได้ว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม จะต้องประกอบด้วยลักษณะนิสัย ดังต่อไปนี้

1. ความรับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วย ความอดทน ขยันตั้งใจ กระตือรือร้น อุทิศเวลา ตรงต่อเวลา สำนึกในหน้าที่ เสียสละ
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งประกอบด้วย มีเหตุผลในการแก้ปัญหา ตัดสินใจดี วิเคราะห์ปัญหาได้ กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีไหวพริบ
3. ความมีระเบียบวินัย ซึ่งประกอบด้วย วางกฎระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ประพฤติตนตามกฎระเบียบ
4. ความมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วย มองคนในแง่ดี เห็นอกเห็นใจ สันติปรองดอง ร่วมงาน อารมณ์ดี บุคลิกภาพเรียบร้อย
5. ความรู้ทางเทคโนโลยี ซึ่งประกอบด้วย รักความก้าวหน้า ถ่ายทอดความรู้ อยู่ในวงวิชาการ รอบรู้ในทางช่าง
6. เจตคติต่ออาชีพครูช่าง ซึ่งประกอบด้วย ศรัทธาต่ออาชีพ ซื่อสัตย์ ร่วมสัมนานาอบรม รักการสอน วางตัวเหมาะสมกับอาชีพครู มีเมตตา
7. ความถนัดทางช่าง ซึ่งประกอบด้วย ช่างสังเกต ละเอียด รอบคอบ มีทักษะ มีประสบการณ์ สามารถดัดแปลงแก้ไข มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถซ่อมเครื่องจักร
8. เทคนิคการสอน ซึ่งประกอบด้วย ชำนาญการสอน มีวิธีการสอน เตรียมการสอน วางแผนการสอน รู้จักจูงใจ ทำอุปกรณ์การสอน
9. จิตสำนึกในความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วย ความระมัดระวัง สุขุมรอบคอบ ป้องกันอุบัติเหตุ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครูและครูช่าง

เนื่องจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม นั้นยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดทำการศึกษามาก่อน ผู้วิจัยจึงขอเสนองานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกับบุคลิกภาพของครูและครูช่างอุตสาหกรรมเนื่องจาก ครูทั่วไปและครูช่างอุตสาหกรรมมีลักษณะบางประการที่เหมือนกัน พอสรุปได้ดังนี้

พรนิมล เฟื่องศรีทอง (2515 : 31) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ บุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์ ได้สรุปลักษณะที่สำคัญที่ครูควรมี โดยสรุปผลการวิจัยทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศว่า บุคลิกภาพของครูที่ดีจะประกอบด้วยลักษณะดังนี้ ได้รับการศึกษาดี มีความรู้กว้างขวาง มีความฉลาด มีความสามารถทางปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ มีการพัฒนาจิตใจ มีความอดทน ให้ความร่วมมือ รู้จักใช้เหตุผล มีความเชื่อมั่นในตนเอง เสมอต้นเสมอปลายสนใจปัญหา นักเรียน ตั้งตัวอยู่เสมอ มีความเมตตา มีความรับผิดชอบ รู้จักสร้างงาน

ประโยชน์ จันทรโชติ (2520 : 61 - 63) ได้ศึกษาลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ ของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา โดยใช้แบบสอบถามจากทรรศนะของบุคคลหลายฝ่าย คือ ครู ประถมศึกษา ผู้บริหารศึกษา นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ผลการศึกษพบว่า ลักษณะนิสัยของครูที่พึงประสงค์มีดังนี้ ลักษณะนิสัยด้านการสอน ครูควรมีความรู้อย่างดี รู้จักใช้อุปกรณ์การสอน และวิธีสอน ช่วยเหลือเอาใจใส่นักเรียน ลักษณะนิสัยด้านสัมพันธ์กับนักเรียน ครูควรมีความเมตตากรุณาแก่นักเรียน ไม่ถือตัว ร่วมกิจกรรมกับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ลักษณะนิสัยด้านความประพฤติ ครูควรมีคุณธรรม มีความประพฤติดีเรียบร้อย มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มัวเมาในอบาสมุข ลักษณะนิสัยด้านบุคลิกลักษณะ ครูควรมีลักษณะท่าทางสง่างาม แต่งกายสะอาดเรียบร้อยพอสมควร มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายดี มีอารมณ์ขัน เป็นมิตรกับคนทุกฝ่าย ลักษณะนิสัยด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูควรให้การต้อนรับผู้มาติดต่อ ร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน มองคนในแง่ดี ลักษณะนิสัยด้านการปฏิบัติงานทั่วไป ครูควรใช้เวลาให้แก่งานทุกอย่าง ปรับปรุงโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า ช่วยเหลือกิจกรรมโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ลักษณะนิสัยด้านความเป็นประชาธิปไตย ครูควรส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย เคารพมติกลุ่ม กล้าแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

พนัส หันนาคินทร์ (2521 : 187 - 188) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูในทัศนะของสังคมไทยโดยสรุปจากผลการวิจัยของ รองศาสตราจารย์ ดร.เจลิยว บุรีภักดิ์ เป็นหัวหน้าทำการวิจัย และนำผลการวิจัยออกเผยแพร่ โดยหน่วยศึกษานโยบาย กรรมการฝึกหัดครูเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2520 พอสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะของครูที่ดีขึ้นอยู่กับ ความสามารถในการสอน ความประพฤติและการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์
2. ลักษณะของครูที่คนชอบมากที่สุด คือ ตั้งใจสอนศิษย์ มีความเป็นกันเอง มีความยุติธรรม ตรงต่อเวลา มีความเสียสละ มีเมตตาธรรม ความประพฤติดี บุคลิกดี รับผิดชอบในการสอน มีมนุษยสัมพันธ์กับทุกคน ยึดมั่นในสถาบัน
3. ต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่
4. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร สื่อความคิด การติดต่อกับผู้อื่น
5. หาความรู้อยู่เสมอ

ดิลก บุญเรืองรอด (2525 : 3) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่อง Philosophy of Teacher Education : Thailand โดยเรียบเรียงเป็นภาษาไทยพบว่า ครูในอนาคตจะต้องเป็นผู้มีลักษณะต่อไปนี้ ความยุติธรรม ความคิดก้าวหน้า ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความรอบคอบ น้ำใจนักกีฬา เข้ากับคนอื่นได้ดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคิดริเริ่ม ความมีเหตุผล ความอดทน ความมีคุณธรรม ความเป็นผู้นำ

จุฑานาถ ภูเจริญ (2529 : 109 - 111) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู เกี่ยวกับสภาพปัญหาของวิชาชีพครู และวิเคราะห์แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ศึกษาความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 24 ท่าน ผลการวิจัยพบว่า การคัดเลือกและสรรหาบุคคลเข้าสู่อาชีพครูในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม ผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาชีพครูมาก่อนเลย ก็สามารถเข้าเป็นครูได้ การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นครู มักจะพิจารณาแต่ความรู้ด้านเนื้อหาวิชามากกว่า ลักษณะด้านบุคลิกภาพ เจตคติ ความสนใจ และคุณธรรมที่เหมาะสมในการเป็นครู ตลอดจนเครื่องมือในการคัดเลือกขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถวัดได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ครู ข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นว่า เป็นแนวทางที่ควรนำไปปฏิบัติมากที่สุดประการหนึ่ง คือ การสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ ความถนัด และเจตคติ เพื่อนำไปใช้ควบคู่กับการวัดความรู้สามัญ และวิชาเอก แทนที่จะวัดความรู้พื้นฐานประการเดียว

ณรงค์ฤทธิ์ อิศรัตน์ (2530 : 51) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู จากทรรศนะของผู้ศึกษาค้นคว้า รวมทั้งผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่สำคัญของความเป็นครู มีลักษณะนิสัย 9 ประการคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม มีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความมีเหตุผล ความเมตตา กรุณา ความขยันหมั่นเพียร

มันทนา ปิยะมาดา (ลัดดา เสนาวงษ์. 2532 : 108 ; อ้างอิงมาจาก มันทนา ปิยะมาดา. 2511 : 98) ได้สำรวจลักษณะของครูในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี พบว่า ลักษณะของครูที่ดี คือ ส่งเสริมให้กำลังใจชมเชยนักเรียน มีเมตตา การสอนดี ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีเหตุผลเป็นประชาธิปไตย มีความยุติธรรม มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ลักษณะท่าทางดี

สตาร์ท (Start. 1968 : 14 - 20) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของครูโดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF กลุ่มตัวอย่างเป็นครูใหญ่ ครูช่วยสอน จำนวน 34 คน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในประเทศอังกฤษ โดยให้ครูใหญ่ประเมินความสามารถในการสอนของครูช่วยสอน 9 ด้าน แล้วให้ครูใหญ่ และครูช่วยสอน ตอบแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ผลปรากฏว่า ครูช่วยสอน มีเส้นกราฟ (profile) แตกต่างจากครูใหญ่มาก ครูช่วยสอนที่ได้รับการประเมินค่าสูง จะมีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ใจคอหนักแน่น มีความคิดทันสมัย ซึ่ง สตาร์ท กล่าวว่า เป็นลักษณะที่แสดงออกถึงแนวโน้ม จะไม่ยอมขึ้นกับครูใหญ่ จากการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของบุคลิกภาพจะแตกต่างกันตามตัวแปร ที่ศึกษา เช่น เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ และอาชีพ

เฮนจัม (Henjum. 1969 : 143 - 147) ได้ทำการวิจัยโดยการให้นักศึกษา ที่เรียนวิชาครูที่มหาวิทยาลัยมินิโซต้า จำนวน 78 คน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของครูที่ต้องการ ผลการวิจัยพบว่า ครูดีต้องมีลักษณะนิสัยต่อไปนี้ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนทั่วไป รู้จักควบคุมตนเอง มีความรู้กว้างขวาง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

อีเบอร์เลน (Eberlein. 1970 : 112 - 114) ได้ศึกษาบุคลิกภาพ ความต้องการของครูสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา รัฐมิชิแกน จำนวน 293 คน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ พบว่า ครูสตรีมีความต้องการสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ในด้านการแสดงออก การพึ่งตนเอง การเข้าใจผู้อื่น ความมีอำนาจ การเปลี่ยนแปลง และการคบเพื่อนต่างเพศ แต่ต่ำกว่าในด้านความเป็นระเบียบ การขอความช่วยเหลือ การยอมรับผิด การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และความอดทน นอกจากนี้ ยังชี้ให้เห็นว่า อายุ และประสบการณ์ในการสอนของครูนั้น เป็น

องค์ประกอบสำคัญที่ ทำให้ลักษณะบุคลิกภาพของผู้เป็นครูแตกต่างกันออกไป

ไรอันส์ (Ryans. 1970 : 360 - 390) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประการที่หนึ่ง เพื่อวิเคราะห์แบบต่างๆของพฤติกรรมครู เจตคติ ความคิด สติปัญญา และคุณภาพทางอารมณ์ของครู ประการที่สอง เพื่อดูความสัมพันธ์ ของพฤติกรรมด้านต่างๆของครู ประการที่สาม เพื่อเปรียบเทียบลักษณะนิสัยของกลุ่มครูตามสถานภาพต่างๆ เช่น อายุ ประสบการณ์การสอน เพศ ขนาดโรงเรียน ลักษณะนิสัยต่างๆ ที่พิจารณา เช่น สติปัญญา ความสามารถทางการสอน การสังคม นิสัยการทำงาน เจตคติ ค่านิยม สัมพันธภาพกับนักเรียน ฯลฯ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะนิสัยของครูกลุ่มสูงอายุ กับ กลุ่มอายุต่ำ และกลุ่มครูที่มีเพศต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

บรันแฮม (Branham. 1975 : 6960-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของครู ประถมศึกษา ตามทัศนะของครูใหญ่ และครูผู้ร่วมงาน ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังในเรื่องบทบาทของครูประถมศึกษา ตามสถานภาพต่างๆ เช่น อายุ สถานภาพสมรส คุณวุฒิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บรีสซี่ (Brissie. 1988 : 106 - 112) ได้ทำการวิจัยถึงสาเหตุของความทอดถอยจากการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีผลต่อบุคลิกภาพของครู การเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของครูเป็นสำคัญ ฉะนั้นถ้าครูเกิดความทอดถอยในการปฏิบัติงาน ก็จะทำให้ความตั้งใจ และประสิทธิภาพของการสอนลดลงไป ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ครูทอดถอยเกิดจากองค์ประกอบลักษณะนิสัยส่วนตัว หรือลักษณะที่เกี่ยวกับวิชาชีพ คือ อายุราชการ ประสบการณ์การสอน วุฒิการศึกษา ความภูมิใจในอาชีพครู ประสิทธิภาพการสอน และสภาพแวดล้อมในองค์การ เกี่ยวกับความเข้มงวด การสนับสนุนของผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

บุญช่วย จินดาพันธ์ (2525 : 211 - 222) ได้ทำการศึกษาปัญหาความต้องการ และเปรียบเทียบปัญหา และความต้องการด้านการเรียนการสอนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารในวิทยาลัยครู ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษา อาจารย์ ผู้บริหาร มีความต้องการในลักษณะของอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรู้ความสามารถในด้านการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาในการสอน และเจตคติต่อวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ค่อนข้างมาก

ไพศาล วิระไทย (2525 : 51 - 60) ได้ทำการศึกษาความต้องการของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ของสถานศึกษาช่างอุตสาหกรรม ที่เปิดสอนแผนกวิชาไฟฟ้า ในกรุงเทพฯ

รวม 8 แห่ง เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างไฟฟ้า ในด้านต่างๆ ผลการวิจัย พบว่า สมรรถภาพของครูช่างไฟฟ้า ที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาต้องการ มีดังนี้

1. ด้านการเตรียมการสอนและวัสดุ เห็นว่า ครูช่างไฟฟ้าควรมีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดีทุกครั้งที่ทำการสอน วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ควรมีการวางแผนการใช้อย่างถูกต้อง ประหยัด และควรมีการเขียนตำราประกอบการสอนด้วย

2. ด้านวิธีการสอนและเทคนิค เห็นว่าควรมีความสามารถซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องจักรทางไฟฟ้าได้บ้าง ปฏิบัติให้นักศึกษาคูเป็นตัวอย่างได้ นำความรู้ทางด้านอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้ในการสอน ส่งเสริมนักศึกษาให้ตัดสินใจด้วยตัวเอง ทำงานให้เรียบร้อยและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ เห็นว่าครูช่างไฟฟ้าควรมีใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนครูด้วยกัน และเข้ากับผู้อื่นได้

4. ด้านการจัดโรงฝึกงาน เห็นว่าครูช่างไฟฟ้าต้องดูแลเครื่องจักร เครื่องมือให้ใช้งานได้ดีตลอดเวลา ใช้พื้นที่โรงฝึกงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดระเบียบเรื่องความปลอดภัย มีการวางแผนในการจัดโรงฝึกงาน

5. ด้านการอบรมแนะแนวและปกครอง เห็นว่า ครูช่างไฟฟ้าควรชี้แจงเรื่องการประเมินผลการเรียน ช่วยเหลือแนะนำเรื่องการเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา

พรทิพย์ รัตนวิศาลนนท์ (2527 : 65 - 75) ได้ศึกษาพรรณษะ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรีที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมควรมีมากที่สุด คือ สมรรถภาพด้านวิชาชีพ ได้แก่ ครูช่างอุตสาหกรรมจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญในวิชาเทคนิค มีทักษะในการใช้เครื่องมือและวัสดุ มีความรู้ในงานอาชีพ มีความสามารถประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎี และหลักการวิชาชีพไปใช้ประโยชน์ได้ ส่วนสมรรถภาพด้านอื่นๆ มีความสำคัญในระดับรองกันไป

ภฤตา สุนทรโชคชัย (2529 : 18 - 27) ได้ทำการวิจัยสร้างแบบทดสอบเกี่ยวกับลักษณะเด่นของครูช่างอุตสาหกรรมในเขตภาคเหนือ เนื่องจากลักษณะนิสัยเกี่ยวกับครูช่างยังไม่มีผู้ใดศึกษามาก่อน ผู้วิจัยจึงเชื่อว่า ครูช่าง ควรมีดังนี้

1. มีความอดทน เพราะงานภาคปฏิบัติของครูช่างเกี่ยวข้องกับโรงฝึกงานหรืองานภาคสนามซึ่งเป็นภาระที่หนัก

2. ความแข็งแรงเพราะเกี่ยวข้องกับงานปฏิบัติจริง บ่อยครั้งที่ต้องอาศัยความแข็งแรง

หรือ ความสมบูรณ์ของร่างกายเพื่อทำให้งานสำเร็จ

3. ความประณีต ซึ่งถือว่าเป็น ประการสำคัญของงานทางช่าง และการถ่ายทอดทักษะให้ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดี

4. ศิลปะ งานทุกชิ้นจะต้องมีศิลปะ สอดคล้องกับค่านิยม เป็นแบบอย่างกับผู้เรียนได้

5. ไหวพริบ ครูช่างต้องใช้แก้ปัญหาในด้านเทคโนโลยี

6. การประยุกต์ งานช่างทั้งหลายต้องอาศัยการดัดแปลง ปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

7. สร้างสรรค์ ครูช่างต้องมีความคิดสร้างสรรค์ สิ่งแปลกใหม่ และพยายามศึกษาค้นคว้า สร้างความคิดเหล่านั้นให้เป็นรูปธรรม

จากการวิจัย ใช้แบบสอบถามชนิดผสม ระหว่างแบบตรวจสอบ และปลายเปิด กับครูช่างในกรุงเทพมหานคร จำนวน 478 คน เพื่อสร้างแบบทดสอบหาลักษณะเด่น ผู้วิจัยได้ข้อมูลและรวบรวมลักษณะนิสัย (traits) เข้าเป็นด้านต่างๆ จึงสามารถสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยเด่น ได้ 7 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยี ด้านการประยุกต์ ด้านฝีมือ ด้านความระมัดระวัง ด้านวิสัยช่าง ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์กลุ่ม เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ลักษณะนิสัยด้านจิตใจ และ ด้านความสัมพันธ์กลุ่ม มีน้ำหนักถ่วงอยู่บนตัวประกอบเดียวกัน จึงให้ชื่อใหม่ว่า ลักษณะนิสัยด้านจริงใจ ซึ่งลักษณะนิสัยด้านต่างๆ เหล่านี้ถือได้ว่าเป็นลักษณะเด่นของครูช่าง

สมชาย วงษ์คล้าย (2530 : 2) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอน ของครูช่างอุตสาหกรรม พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญ คือ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของครู โดยครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน ต่างมีปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพ ด้านการสอนต่างกัน เช่น ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีมีวุฒิทางครู มีปัญหาและความต้องการพัฒนาด้านการผลิต และการใช้สื่อการสอน น้อยกว่าครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและไม่มีวุฒิทางครู สำหรับด้านประสบการณ์ในการสอนก็เช่นเดียวกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก จะมีปัญหาและความต้องการพัฒนาด้านการผลิต และการใช้สื่อการสอนน้อยกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย

สมชาย สระบัว (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ เกี่ยวกับสมรรถภาพครูช่างอุตสาหกรรม สาขาวิศวกรรมโยธา โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยเทคนิค และโรงเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 1017 คน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะนิสัยที่ครูช่างสาขาวิศวกรรมโยธา จะต้อง มี คือ สามารถวางแผน และ

ควบคุมงานก่อสร้างได้ ใช้เทคนิคอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจได้ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าขณะสอนปฏิบัติ ได้ดี ประเมินผลตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน รับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลา เชื่อมมั่นในตนเอง อึดแอ้มเบิกบาน มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง

ไบรัม (Byram. 1956 : 89) ได้ทำการศึกษาถึงลักษณะ และขอบเขตของครูช่างว่านอกจากมีความสามารถทักษะทางช่างแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติของความเป็นครูอีกด้วย จะต้องสนใจผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนตามความต้องการได้ ครูช่างที่ดีจะต้องมีความอดทน รู้จักกละเทศะและมีความสามารถที่จะอธิบายสิ่งที่รู้ สาธิตให้ดูได้ สามารถอธิบายข้อปฏิบัติและหลักการ ต้องทำความเข้าใจกับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี มีบทบาทในการวางแผนการสอน เป็นผู้นำอภิปรายเลือกวิชาที่สัมพันธ์กับวิชาที่สอน รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

โรเบิร์ต (Robert. 1977 : 38) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ลักษณะบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม โดยเปรียบเทียบระหว่าง ตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นครูช่างอุตสาหกรรมอเมริกัน 156 คน เป็นครูช่างที่ค่อนข้างสูงอายุ มีประสบการณ์สูง กลุ่มที่ 2 เป็นครูช่างอุตสาหกรรมที่หนุ่มได้ จำนวน 163 คน ส่วนใหญ่เป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนตามชุมชนเล็กๆ ตัวแปรบุคลิกภาพที่ใช้วัดได้แก่ ตัวแปรในแบบวัดบุคลิกภาพของแจ๊คสัน (PRF : Jackson Personality Research Form) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ 1 มีบุคลิกภาพแตกต่างจาก กลุ่มที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 กลุ่มที่ 1 จะมีความใฝ่สูงทางด้านความสำเร็จในชีวิต ขยัน รอบคอบ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สุภาพรู้จักการทำงานที่เป็นระบบ และต้องการการยอมรับในสังคมมากกว่า กลุ่มที่ 2

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ของนักวิชาการ นักการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า ครูช่างอุตสาหกรรมจะต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเหมือนกับครูทั่วไป และลักษณะนิสัยของความเป็นครูช่าง คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีระเบียบวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เจตคติต่ออาชีพครูช่าง ความถนัดทางช่าง เทคนิคการสอน จิตสำนึกในความปลอดภัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นต่อบุคลิกภาพความเป็นครูช่างอุตสาหกรรม

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่เป็นเพศชาย ซึ่งทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2539 จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม วิทยาลัยเทคนิคมันบุรี วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี และวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี มีครูช่างอุตสาหกรรม 7 แผนกวิชา มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 852 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี และเป็นเพศชาย ทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2539 จำนวน 13 แห่ง โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)

1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 ประเมินกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ด้วยค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ($\alpha = .05$) เมื่อเทียบจากตาราง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 267 คน (อุทุมพร จามรมาน 2530 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1973)

ขั้นที่ 2 เลือกกลุ่มตัวอย่างแต่ละแผนก ใช้วิธีสุ่มแบบธรรมดา ส่วนขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละแผนกใช้อัตราส่วนของประชากรกับขนาดของตัวอย่าง ดังตาราง 1

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพของเครื่องมือใช้ครูช่างอุตสาหกรรมที่สอนอยู่ในวิทยาลัยเทคนิค นอกกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง

ตาราง 1 แสดงรายชื่อวิทยาลัยเทคนิค และจำนวนครูช่างอุตสาหกรรม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามแผนก

วิทยาลัย	ช่างก่อสร้าง		ช่างยนต์		ช่างกลโรงงาน		ช่างเชื่อมฯ	
	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง
วท.คอนเมือง	11	4	9	3	6	2	11	2
วท.ราชดิถีธาราม	14	4	10	3	4	1	9	3
วท.มินบุรี	14	4	10	3	14	4	14	4
วท.นครปฐม	12	4	13	4	8	2	11	3
วท.ปทุมธานี	8	2	11	4	4	1	13	4
วท.สมุทรปราการ	11	3	12	4	10	3	11	3
วท.สมุทรสงคราม	9	3	10	3	10	3	6	2
วท.สมุทรสาคร	10	3	10	3	6	2	8	2
วท.ราชบุรี	10	3	12	4	13	4	12	4
วท.เพชรบุรี	10	3	10	3	9	3	10	3
วท.ประจวบคีรีขันธ์	5	2	8	2	8	3	6	2
วท.สุพรรณบุรี	11	4	14	4	10	3	10	3
วท.กาญจนบุรี	11	3	9	3	11	3	8	2
รวม	136	42	138	43	113	34	129	38

ตาราง 1 (ต่อ)

วิทยาลัย	ช่างไฟฟ้า		ช่างอิเล็กทรอนิกส์		ช่างเทคนิคอื่นๆ		รวม	
	ประจำ กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประจำ กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประจำ กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประจำ กร	กลุ่มตัว อย่าง
วท.คอนเมือง	13	4	11	4	3	1	64	20
วท.ราชสีหราชาราม	6	2	8	3	3	1	54	17
วท.มินบุรี	13	4	8	3	4	1	77	23
วท.นครปฐม	11	4	11	3	6	2	72	22
วท.ปทุมธานี	15	5	11	3	2	1	64	20
วท.สมุทรปราการ	12	4	10	3	5	2	71	22
วท.สมุทรสงคราม	12	4	13	4	5	2	65	21
วท.สมุทรสาคร	12	4	11	3	4	2	61	19
วท.ราชบุรี	14	4	13	4	4	2	78	25
วท.เพชรบุรี	17	5	9	3	6	3	71	23
วท.ประจวบคีรีขันธ์	7	2	3	1	4	1	41	13
วท.สุพรรณบุรี	9	3	11	3	5	2	70	22
วท.กาญจนบุรี	8	3	12	4	5	2	64	20
รวม	149	48	131	40	56	22	852	267

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

วิธีสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้มีบุคลิกภาพครูช่าง นอกจากนั้นยัง ศึกษาแบบสอบถามของ กฤตา สุนทรโชคชัย (2529 : ภาคผนวก) เพื่อนำมาเป็นแนวทาง

2. รวบรวมข้อมูลจากการศึกษา นำมาเขียนนิยาม ตามพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งวัดได้ ในรูปนิยามเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสรุปจากลักษณะนิสัยบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม จึงนำมา เขียนเป็นแบบจำลอง เชิงทฤษฎีบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม โดยผู้วิจัยยึดหลัก ทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซกส์ และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด มากำหนดเป็นแบบจำลองเชิงทฤษฎีบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ดังภาพประกอบ 4

ระดับรูปแบบ

บุคลิกภาพ

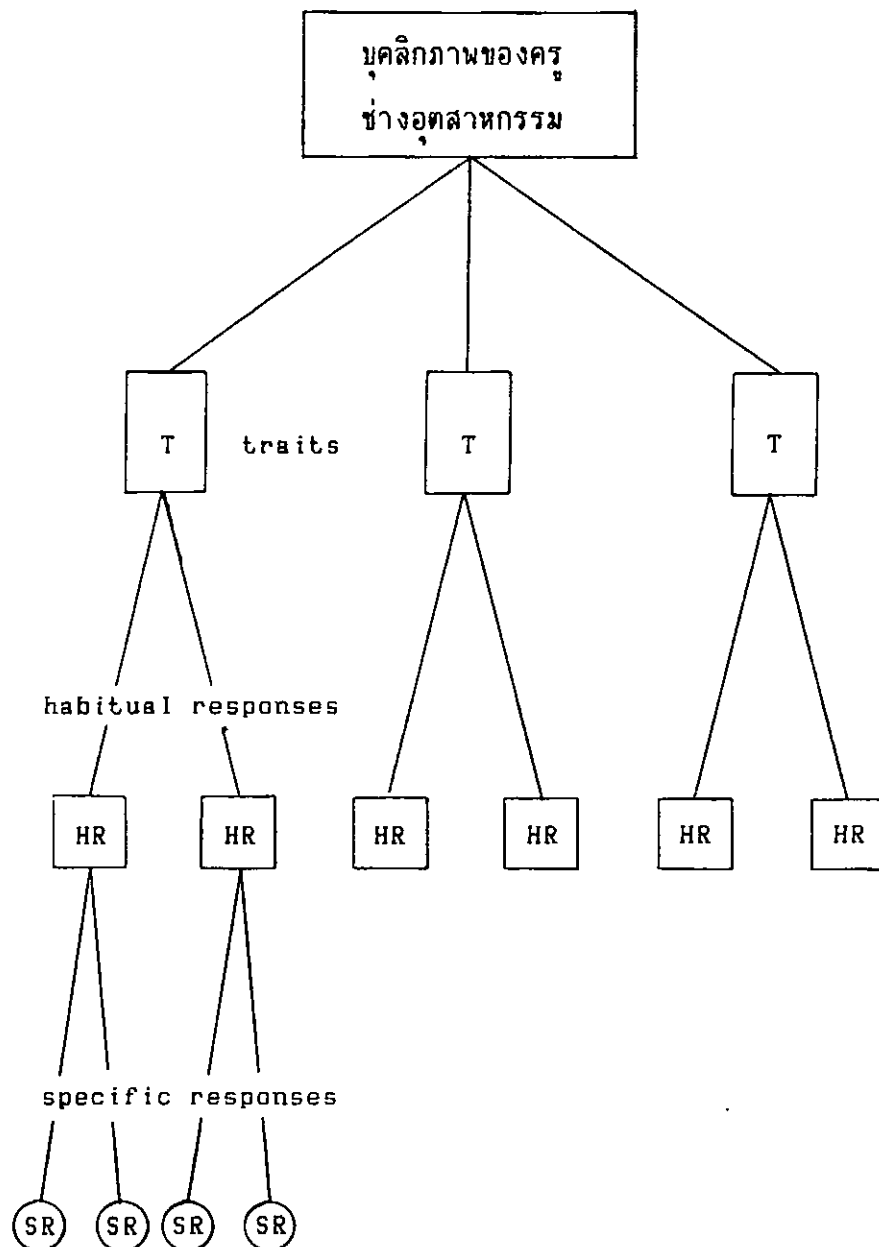
ระดับลักษณะ

นิสัย

ระดับตอบสนอง
ที่เป็นนิสัย หรือ
ลักษณะนิสัยย่อย

ระดับตอบสนอง

เฉพาะอย่าง

ภาพประกอบ 4 แบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพของครูข้างอุตสาหกรรม

T หมายถึง ลักษณะนิสัย

HR หมายถึง การตอบสนองที่เป็นนิสัย หรือ ลักษณะนิสัยย่อย

(habitual responses or hexis)

- T_1 ลักษณะนิสัย 1 : ความรับผิดชอบ
- HR_1 - ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่
 - HR_2 - ตรงต่อเวลา
 - HR_3 - กระตือรือร้นทำงานด้วยความขยันอดทน
 - HR_4 - ไม่ละทิ้ง หรือหลีกเลี่ยงงาน
 - HR_5 - ยอมรับผลของการกระทำอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่
- T_2 ลักษณะนิสัย 2 : ความเชื่อมั่นในตนเอง
- HR_6 - ตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูก
 - HR_7 - กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ
 - HR_8 - มีเหตุผล และไหวพริบในการแก้ปัญหา
 - HR_9 - ทำงานด้วยความมั่นใจไม่ลังเล
- T_3 ลักษณะนิสัย 3 : ความมีระเบียบวินัย
- HR_{10} - ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบข้อบังคับ
 - HR_{11} - เคารพสิทธิของผู้อื่น
 - HR_{12} - วางกฎระเบียบในโรงฝึกงาน
 - HR_{13} - แต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- T_4 ลักษณะนิสัย 4 : ความมีมนุษยสัมพันธ์
- HR_{14} - เข้ากลุ่มสังสรรค์
 - HR_{15} - แลกเปลี่ยนความคิดเห็นรับฟังเพื่อนร่วมงานด้วยความสนใจ
 - HR_{16} - ยิ้มแย้มแจ่มใสรักหมู่คณะ
 - HR_{17} - คำนึงถึงสภาพเรียบร้อย
- T_5 ลักษณะนิสัย 5 : ความรู้ทางเทคโนโลยี
- HR_{18} - ต้องการข่าวสาร ความก้าวหน้าในแขนงที่ตนสนใจ
 - HR_{19} - ติดตามข่าวเทคโนโลยีต่างๆ
 - HR_{20} - นำความรู้มาปฏิบัติด้วยตนเองเมื่อมีโอกาส
 - HR_{21} - แสดงให้ผู้อื่นเห็นความก้าวหน้าในความรู้ของตน

- T₆ ลักษณะนิสัย 6 : เจตคติต่ออาชีพครูช่าง
 HR₂₂ - เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพ
 HR₂₃ - วางตนเหมาะสมกับสถานภาพครู
- T₇ ลักษณะนิสัย 7 : ความถนัดทางช่าง
 HR₂₄ - ความชำนาญด้านฝีมือ และทักษะ
 HR₂₅ - ความละเอียด ประณีตในการทำงาน
 HR₂₆ - ชอบคิดแปลง คิดค้นสิ่งใหม่ๆ
- T₈ ลักษณะนิสัย 8 : เทคนิคการสอน
 HR₂₇ - เตรียมการสอน
 HR₂₈ - สามารถใช้อุปกรณ์การสอน
 HR₂₉ - ทำอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง
 HR₃₀ - หาวิธีการสอนใหม่ๆในการสอน
- T₉ ลักษณะนิสัย 9 : จิตสำนึกในความปลอดภัย
 HR₃₁ - คำนึงถึงความระมัดระวัง
 HR₃₂ - จัดบริเวณโรงฝึกงานสะอาดเป็นระเบียบ
 HR₃₃ - แนะนำผู้อื่นอยู่เสมอ
 HR₃₄ - วางแผนการทำงาน

3. ออกแบบและสร้างแบบสอบถาม สร้างตามนิยามบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม

3.1 สร้างแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ชนิด 3 ตัวเลือก คือ " จริง " " ไม่แน่ใจ " " ไม่จริง " โดยผู้วิจัยกำหนดลักษณะนิสัยด้านต่างๆ ของครูช่างอุตสาหกรรม รวม 9 ด้าน ซึ่งแต่ละลักษณะนิสัย แบ่งเป็นลักษณะนิสัยย่อย 34 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบได้ข้อคำถาม 2 - 3 ข้อ

3.2 ลักษณะคำถามที่สร้างขึ้นเป็นข้อความที่ถามถึง พฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึก ที่เป็นลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรม ในขอบเขตของลักษณะนิสัย 9 ด้าน

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการกับแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม โดยหาคุณภาพดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (face validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม พิจารณาข้อคำถามรายข้อ โดยพิจารณาด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับงานวิจัย แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ทดลองใช้กับครูช่างอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยทดสอบค่า t-distribution

3. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือ จากบัณฑิตวิทยาลัยฯ ถึงกรมอาชีวศึกษาเพื่อขออนุญาตส่งแบบสอบถาม
2. ขอนหนังสืออนุญาตส่งแบบสอบถาม จากกรมอาชีวศึกษาถึงผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสืออนุญาตจากกรมอาชีวศึกษา และคำชี้แจงประกอบส่งไปยังวิทยาลัยเทคนิคฯ กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูช่างอุตสาหกรรมแต่ละแผนกตอบแบบสอบถาม และส่งกลับคืนผู้วิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

1. การตรวจให้คะแนน ผู้ตรวจถือหลักเกณฑ์ดังนี้

ข้อความเชิงนิมาน

ให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ " ไม่จริง "

1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ " ไม่น่าใจ "

2 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ " จริง "

ข้อความเชิงนัย

ให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ " จริง "

1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ " ไม่แน่ใจ "

2 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ " ไม่จริง "

2. การแปลความหมาย ของคะแนนค่าเฉลี่ยที่ครูข้างอุตสาหกรรม ได้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเกณฑ์ชนิด 3 ตัวเลือก โดยยึดหลักการของเบส (Best. 1970 : 213 - 215) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	การปฏิบัติทางบวก	การปฏิบัติทางลบ	ระดับการปฏิบัติ
0.00 - 0.49	ไม่เคยปฏิบัติเลย	ปฏิบัติเป็นประจำ	ระดับน้อย
0.50 - 1.49	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ระดับปานกลาง
1.50 - 2.00	ปฏิบัติเป็นประจำ	ไม่เคยปฏิบัติเลย	ระดับมาก

3. จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรอิสระ ที่ต้องการศึกษา คือ อายุ ประสบการณ์ การสอน

4. คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนบุคลิกภาพตามตัวแปรอิสระ

5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance : ANOVA)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 59)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความแปรปรวน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536

: 63)

$$S^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร รากที่สองของสูตรความแปรปรวน

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 64)

2. การวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ (item analysis) เพื่อตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t - distribution (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 185 ; อ้างอิงมาจาก Edwards. 1957 : 152 - 154) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_H - \bar{x}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
 $\bar{x}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
 $\bar{x}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
 s_H^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง
 s_L^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ
 n_H แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
 n_L แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

3. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)
(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนบุคลิกภาพ ของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance)
(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจง F
 MS_b แทน ความแปรปรวน (Mean square) ระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5. ทดสอบค่าเฉลี่ยแต่ละด้านเป็นรายคู่ ว่ามีกลุ่มใดบ้างที่แตกต่างกัน ใช้สถิติ t

. (มาณี ไชยธีรานวัศศิริ. 2529 : 41)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{MS_w}{n_1} + \frac{MS_w}{n_2}}}, \quad df = df \text{ ของ } MS_w$$

t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายคู่
$\bar{X}_1$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่หนึ่ง
$\bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่สอง
MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่หนึ่ง
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่สอง
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นครูช่างอุตสาหกรรมจากวิทยาลัยเทคนิค 13 แห่ง มีประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 267 คน มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 239 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.5 จึงได้นำแบบสอบถามมาหาคะแนนเพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของลักษณะนิสัยทั้ง 9 ด้านของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา
2. ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีอายุต่างกัน ในลักษณะนิสัย แต่ละด้าน
3. ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ในลักษณะนิสัยแต่ละด้าน

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของลักษณะนิสัยทั้ง 9 ด้านของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานได้เสนอในรูปของตารางและคำอธิบายประกอบ ดังแสดงไว้ในตาราง 2 - 11 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น กรมอาชีวศึกษา ด้านความรับผิดชอบ

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	การสอนวิชาช่าง ไม่จำเป็นต้องดูแลนักศึกษาตลอดเวลา.....	1.61	.76	ไม่เคยปฏิบัติเลย
2.	ท่านต้องการสอนอย่างเดียว โดยไม่เอาใจใส่ในความประพฤติของนักศึกษา.....	1.86	.40	ไม่เคยปฏิบัติเลย
3.	ท่านเลิกล้มความตั้งใจบ่อยๆ ถ้าเห็นว่ถึงอย่างไรก็ทำงานนั้นไม่สำเร็จ.....	1.56	.64	ไม่เคยปฏิบัติเลย
4.	ท่านเข้าสอนสายเพียงเล็กน้อยคงไม่ทำให้นักศึกษาหมดความสนใจ.....	1.13	.83	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5.	นักศึกษาไม่ส่งงานตามเวลานัดหมาย ท่านมักจะไม่พอใจอย่างมาก.....	1.09	.88	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
6.	บ่อยครั้งที่มอบงานให้นักศึกษา ท่านคำนึงถึงระยะเวลาการส่งงานอยู่เสมอๆ.....	1.77	.55	ปฏิบัติเป็นประจำ
7.	งานในหน้าที่ถ้ามีอุปสรรคมาก ท่านหมดความพยายามที่จะทำต่อไป.....	1.53	.70	ปฏิบัติเป็นประจำ
8.	เรื่องที่สอนถ้าเป็นเรื่องยาก ท่านจะเว้นข้ามไปเพราะไม่มั่นใจ.....	1.58	.71	ไม่เคยปฏิบัติเลย
9.	เพื่อนมาชวนท่านไปเที่ยว ท่านปฏิเสธถ้ายังมีงานสำคัญที่ต้องทำ.....	1.58	.67	ปฏิบัติเป็นประจำ

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
10.	ถ้าไม่ได้เตรียมการสอน ท่านจะชวนนักศึกษาคุยเรื่องอื่นเพื่อให้หมดชั่วโมง.....	1.76	.51	ไม่เคยปฏิบัติเลย
11.	งานด้านการสอนหากล้มเหลว ท่านคิดว่านักศึกษามีส่วนอย่างมาก.....	1.15	.79	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	รวมเฉลี่ย	1.51	.67	

จากตาราง 2 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ท่านต้องการสอนอย่างเดียว โดยไม่เอาใจใส่ในความประพฤติของนักศึกษา ($\bar{X} = 1.86$, S.D. = .40) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ นักศึกษาไม่ส่งงานตามเวลานัดหมาย ท่านมักจะไม่พอใจอย่างมาก ($\bar{X} = 1.09$, S.D. = .88)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ ที่ปฏิบัติตนในทางบวกเป็นประจำ และไม่เคยปฏิบัติเลยในทางลบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดซึ่งไม่เคยปฏิบัติเลย คือ ท่านต้องการสอนอย่างเดียวโดยไม่เอาใจใส่ในความประพฤติของนักศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาไม่ส่งงานตามเวลานัดหมาย ท่านมักจะไม่พอใจอย่างมาก ซึ่งครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
12.	ท่านตำหนินักศึกษาที่ไม่สนใจเรียน ถึงแม้รู้ว่าเขาเป็นลูกของเพื่อนครูด้วยกัน.....	1.77	.58	ปฏิบัติเป็นประจำ
13.	บ่อยครั้งท่านทำตามเพื่อนครู แม้รู้ว่าเป็นสิ่งที่ผิด....	1.62	.64	ไม่เคยปฏิบัติเลย
14.	ท่านเลิกล้มความตั้งใจ ในการอบรมความประพฤติของนักศึกษา เพราะคิดว่านักศึกษาเบื่อหน่าย.....	1.66	.61	ไม่เคยปฏิบัติเลย
15.	ท่านเสนอแนะเพื่อนครู ถ้าหากว่าเขาสอนไม่ถูกต้อง.....	1.23	.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
16.	ท่านเรียกผู้ปกครองนักศึกษามาพบ ถ้านักศึกษาประพฤติตนไม่เหมาะสม.....	1.64	.63	ปฏิบัติเป็นประจำ
17.	ท่านสนใจสอดส่องดูแล ความประพฤติของนักศึกษา อยู่บ่อยๆ.....	1.76	.48	ปฏิบัติเป็นประจำ
18.	การแก้ปัญหาทุกอย่าง ท่านอธิบายได้ว่าเหตุใด ท่านจึงปฏิบัติเช่นนั้น.....	1.75	.50	ปฏิบัติเป็นประจำ
19.	ขณะทำการสอนแม้ว่าผู้บริหารเข้ามาดูท่านสอน ท่านก็รู้สึกเฉยๆ.....	1.70	.54	ปฏิบัติเป็นประจำ
20.	ท่านกังวลมาก ถ้าให้เป็นหัวหน้าทำงานกลุ่ม.....	1.44	.76	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	รวมเฉลี่ย	1.61	.60	

จากตาราง 3 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ท่านตำหนินักศึกษาที่ไม่สนใจเรียน ถึงแม้รู้ว่าเขาเป็นลูกของเพื่อนครูด้วยกัน ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = .58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ท่านเสนอแนะเพื่อนครู ถ้าหากว่าเขาสอนไม่ถูกต้อง ($\bar{X} = 1.23$, S.D. = .73)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ปฏิบัติตนในทางบวกเป็นประจำ และไม่เคยปฏิบัติเลยในทางลบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่ปฏิบัติตนเป็นประจำ คือ ท่านตำหนินักศึกษาที่ไม่สนใจเรียน ถึงแม้รู้ว่าเขาเป็นลูกของเพื่อนครูด้วยกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านเสนอแนะเพื่อนครู ถ้าหากว่าเขาสอนไม่ถูกต้อง ซึ่งครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านความมีระเบียบวินัย

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
21.	ภายในโรงฝึกงานท่านปฏิบัติตามระเบียบเพื่อเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนครูและนักศึกษาเสมอๆ.....	1.68	.54	ปฏิบัติเป็นประจำ
22.	ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับระเบียบข้อใด ท่านก็ไม่ปฏิบัติตามโดยไม่รู้ลิกอะไร.....	1.30	.78	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
23.	บางครั้งท่านทิ้งการสอน เพราะมีความจำเป็นส่วนตัวโดยไม่ให้ใครมาดูแลแทน.....	1.58	.73	ไม่เคยปฏิบัติเลย
24.	ท่านรับฟังข้อเสนอแนะของนักศึกษาในด้านการเรียนการสอนด้วยความตั้งใจ.....	1.67	.58	ปฏิบัติเป็นประจำ

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
25.	ถ้าท่านอารมณ์ไม่ดี ท่านจะเลิกสอนทันที.....	1.64	.60	ไม่เคยปฏิบัติเลย
26.	ในโรงฝึกงานท่านจัดหาป้าย บอกกฎระเบียบไว้ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ.....	1.68	.65	ปฏิบัติเป็นประจำ
27.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางกฎระเบียบต่าง ๆ ในโรงฝึกงาน.....	1.69	.62	ปฏิบัติเป็นประจำ
28.	ท่านเตือนนักศึกษาที่แต่งกายผิดระเบียบอยู่เสมอๆ...	1.90	.34	ปฏิบัติเป็นประจำ
29.	ท่านอยากแต่งกายตามสมัย ท่านก็ซื้อมาใส่โดยไม่สนใจว่าใครจะมองอย่างไร.....	1.69	.61	ไม่เคยปฏิบัติเลย
30.	ท่านสำรวจการแต่งกายให้เรียบร้อย ก่อนเข้าทำการสอน.....	1.78	.44	ปฏิบัติเป็นประจำ
รวมเฉลี่ย		1.66	.58	

จากตาราง 4 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ท่านเตือนนักศึกษาที่แต่งกายผิดระเบียบอยู่เสมอ ๆ ($\bar{X} = 1.90$, S.D. = .34) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับระเบียบข้อใด ท่านก็ไม่ปฏิบัติตามโดยไม่รู้ลิกอะไร ($\bar{X} = 1.30$, S.D. = .78)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย ที่ปฏิบัติตนในทางบวกเป็นประจำ และไม่เคยปฏิบัติเลยในทางลบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่ปฏิบัติตนเป็นประจำ คือ ท่านเตือนนักศึกษาที่แต่งกายผิดระเบียบอยู่เสมอ ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับระเบียบข้อใด ท่านก็ไม่ปฏิบัติตามโดยไม่รู้ลืกอะไร ซึ่งครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
31.	ท่านมีความรู้สึกว่าผูกมิตรกับใคร ๆ ได้ช้า.....	1.45	.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
32.	ท่านชอบอยู่คนเดียวมากกว่าที่จะเข้ากลุ่ม.....	1.48	.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
33.	ขณะสอนท่านให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น..	1.83	.45	ปฏิบัติเป็นประจำ
34.	ท่านให้ข้อเสนอแนะเพื่อนครูโดยไม่คิดว่าเป็นการก้าว ก้าวชีวิตส่วนตัว.....	1.02	.75	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
35.	วิชาที่ลงฝึกงาน ท่านไม่เคยทำตัวเป็นกันเองกับนัก ศึกษาเลย.....	1.74	.58	ไม่เคยปฏิบัติเลย
36.	ท่านยิ้มทักทายกับนักศึกษา ถึงแม้รู้ว่าเขาไม่ชอบ ท่าน.....	1.59	.60	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
37.	ท่านไม่มีส่วนได้ในผลประโยชน์ ท่านจึงไม่สนใจ ปกป้องผลประโยชน์ของครูในแผนกของท่าน.....	1.73	.53	ไม่เคยปฏิบัติเลย
38.	ท่านเคยใช้คำพูดไม่สุภาพกับนักศึกษาโดยไม่รู้ตัว....	.59	.80	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
39.	ท่านอยากให้นักศึกษาพูดสุภาพ แต่ท่านก็ไม่เคยทำให้ดูเป็นตัวอย่าง.....	1.67	.57	ไม่เคยปฏิบัติเลย
	รวมเฉลี่ย	1.49	.63	

จากตาราง 5 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมิต คือ ขณะสอนท่านให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = .45) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ท่านเคยใช้คำพูดไม่สุภาพกับนักศึกษาโดยไม่รู้ตัว ($\bar{X} = .95$, S.D. = .80)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านมนุษยสัมพันธ์ ที่ปฏิบัติตนในทางบวกเป็นประจำ และไม่เคยปฏิบัติเลยในทางลบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดที่ปฏิบัติตนเป็นประจำ คือ ขณะสอนท่านได้ให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านเคยใช้คำพูดไม่สุภาพกับนักศึกษาโดยไม่รู้ตัว ซึ่งครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง นอกจากนั้นยังมีข้อที่ครูช่างคนได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ซึ่งแสดงถึงความไม่แน่ใจ เช่น ท่านมีความรู้สึกผูกมิตรกับใคร ๆ ได้ช้า ท่านชอบอยู่คนเดียวมากกว่าที่จะเข้ากลุ่ม ท่านให้ข้อเสนอแนะเพื่อนครูโดยไม่คิดว่าเป็นการก้าวล่วงชีวิตส่วนตัว เป็นต้น

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยี	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
40.	ท่านพยายามมองหาความรู้ ในแวดวงที่เกี่ยวกับงาน ช่างเสมอ.....	1.81	.46	ปฏิบัติเป็นประจำ
41.	ท่านสามารถบอกได้ว่าสถานประกอบการใด ใช้วิทยา การทางช่างที่ทันสมัย.....	1.53	.59	ปฏิบัติเป็นประจำ
42.	ท่านไม่ค่อยได้ติดตาม วิวัฒนาการของเทคโนโลยีทาง ช่าง.....	1.66	.59	ไม่เคยปฏิบัติเลย
43.	ท่านไม่ชอบเข้าห้องสมุด เมื่อมีเวลาว่าง.....	1.36	.79	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
44.	ถ้าท่านมีเวลา ท่านไม่เคยพลาด งานแสดงโชว์ทาง เทคโนโลยี.....	1.53	.67	ปฏิบัติเป็นประจำ
45.	ถ้ามีการแสดงนิทรรศการเทคโนโลยีทางช่าง ท่าน ต้องบอกให้นักศึกษาไปชมอย่างแน่นนอน.....	1.75	.50	ปฏิบัติเป็นประจำ
46.	ท่านพยายามนำความรู้ใหม่ ๆ มาแนะนำให้นักศึกษา ได้รับทราบเสมอๆ.....	1.81	.46	ปฏิบัติเป็นประจำ
47.	ท่านหาใบงานใหม่ ๆ มาให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ.....	1.71	.55	ปฏิบัติเป็นประจำ
48.	ท่านเดินตรวจดูนักศึกษาปฏิบัติงาน และบอกข้อแก้ไข ต่าง ๆ อยู่เสมอ ๆ	1.83	.43	ปฏิบัติเป็นประจำ
49.	ท่านพยายามพัฒนาตนเองเพื่อความเป็นเลิศในทางใด ทางหนึ่ง.....	1.61	.59	ปฏิบัติเป็นประจำ

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
50.	ท่านมุ่งมั่นในการสอนทุกครั้งที่ได้เข้าทำการสอน.....	1.74	.49	ปฏิบัติเป็นประจำ
51.	ท่านสามารถอธิบายความรู้ทางช่างของท่าน ให้ผู้อื่น รับทราบด้วยความมั่นใจ.....	1.75	.48	ปฏิบัติเป็นประจำ
	รวมเฉลี่ย	1.67	.55	

จากตาราง 6 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมิต คือ ท่านเดินตรวจนักศึกษาปฏิบัติงาน และบอกข้อแก้ไขต่าง ๆ อยู่เสมอ ๆ ($\bar{X} = 1.83$, S.D. = .43) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงลบ คือ ท่านไม่ชอบเข้าห้องสมุด เมื่อมีเวลาว่าง ($\bar{X} = 1.36$, S.D. = .79)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยี ที่ปฏิบัติตนในทางบวกเป็นประจำ และไม่เคยปฏิบัติเลยในทางลบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่ปฏิบัติตนเป็นประจำ คือ ท่านเดินตรวจจุดนักศึกษาปฏิบัติงาน และบอกข้อแก้ไขต่าง ๆ อยู่เสมอ ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านไม่ชอบเข้าห้องสมุด เมื่อมีเวลาว่าง ซึ่งครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
52.	กิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัย ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่.....	1.49	.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
53.	การอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพครู ท่านเข้ารับการอบรมอย่างเลื่องไม่ได้.....	1.16	.84	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
54.	บ่อยครั้งที่ท่านสอนปฏิบัติ ท่านมักสับสนหวั่น.....	1.74	.60	ไม่เคยปฏิบัติเลย
55.	ท่านมีความเชื่อมั่นที่อยากทำอะไรก็ได้ ที่ใจอยากทำ ถึงแม้ผู้อื่นจะมองว่าไม่เหมาะสม.....	1.22	.80	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
56.	ทุกวันนี้ท่านสอนวิชาช่างเป็นเพียงงานอดิเรก.....	1.82	.47	ไม่เคยปฏิบัติเลย
	รวมเฉลี่ย	1.48	.68	

จากตาราง 7 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ทุกวันนี้ท่านสอนวิชาช่างเป็นเพียงงานอดิเรก ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = .45) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ การอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพครู ท่านเข้ารับการอบรมอย่างเลื่องไม่ได้ ($\bar{X} = 1.16$, S.D. = .84)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง ที่ปฏิบัติตนในทางบวกเป็น

ประจำ และไม่เคยปฏิบัติเลยในทางลบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดที่ไม่เคยปฏิบัติเลย คือ ทุกวันนี้ ท่านสอนวิชาช่างเป็นเพียงงานอดิเรก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการอบรมเกี่ยวกับวิชาชีนครู ท่านเข้ารับการอบรมอย่างเลื่องไม่ได้ ซึ่งครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง นอกจากนั้นยังมีข้อที่ครูช่าง ได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง แสดงถึงความไม่แน่ใจ เช่น กิจกรรมต่างๆของวิทยาลัย ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่ ท่านมีความเชื่อมั่นที่อยากทำอะไรก็ได้ที่ใจอยากทำ ถึงแม้ผู้อื่นจะมองว่าไม่เหมาะสม

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษามาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านความถนัดทางช่าง

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่าง	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
57.	ท่านถนัดเป็นพิเศษ ในการทำงานลอกเลียนแบบของเดิม.....	.49	.66	ไม่เคยปฏิบัติเลย
58.	มีคนชมว่าท่านมีฝีมือในการทำงานอยู่เสมอ.....	1.19	.61	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
59.	งานไหนถนัดถื่น งานนั้นไม่เหมาะกับตัวท่าน.....	1.49	.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
60.	ท่านตักเตือนนักศึกษาที่ทำงานไม่เรียบร้อย.....	1.89	.36	ปฏิบัติเป็นประจำ
61.	ท่านเลือกทำงานให้สำเร็จ มากกว่าทำงานด้วยความประณีต.....	1.31	.77	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
62.	ท่านชอบทำงานประเภทประดิษฐ์หรือคิดค้น.....	1.38	.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
63.	ท่านยอมทุ่มเทเวลาให้กับงานประดิษฐ์คิดค้น.....	1.26	.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
64.	ทุกวันนี้สิ่งประดิษฐ์คนอื่นก็ทำมากอยู่แล้ว ท่านจึงอยากอยู่เฉย ๆ มากกว่า.....	1.39	.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่าง	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
65.	ท่านชอบคิดค้นทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดูแปลกใหม่ขึ้นเสมอ..	1.44	.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
	รวมเฉลี่ย	1.31	.64	

จากตาราง 8 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่าง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมิต คือ ท่านตักเตือนนักศึกษาที่ทำงานไม่เรียบร้อย ($\bar{X} = 1.89$, S.D. = .36) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมิต คือ ท่านถนัดเป็นพิเศษในการทำงานลอกเลียนแบบ ($\bar{X} = 1.16$, S.D. = .84)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่าง ที่ปฏิบัติตนในทางบวกเป็นประจำ และไม่เคยปฏิบัติเลยในทางลบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่ปฏิบัติตนเป็นประจำ คือ ท่านตักเตือนนักศึกษาที่ทำงานไม่เรียบร้อย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านถนัดเป็นพิเศษในการทำงานลอกเลียนแบบของเดิม ซึ่งครูช่างไม่เคยปฏิบัติเลย นอกนั้นเป็นข้อความที่ครูช่างตอบอย่างไม่มั่นใจ โดยมีลักษณะการปฏิบัติตนเป็นบางครั้งเท่านั้น

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านเทคนิคการสอน

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอน	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
66.	ท่านกังวลมาก ถ้าไม่ได้เตรียมการสอน.....	1.57	.68	ปฏิบัติเป็นประจำ
67.	ท่านคิดว่าตัวเองเก่งแล้ว ไม่จำเป็นต้องเตรียมแผน การสอน.....	1.77	.52	ไม่เคยปฏิบัติเลย
68.	บ่อยครั้งที่ท่านไม่ใช่เครื่องฉายข้ามศีรษะ เพราะยุ่ง ยาก.....	1.36	.81	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
69.	ถ้าไม่ใช่อุปกรณ์การสอน ย่อมก่อให้เกิดอุปสรรค ในการสอนมาก.....	1.29	.80	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
70.	ท่านเคยให้นักศึกษาช่วยทำอุปกรณ์การสอน.....	1.35	.84	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
71.	บ่อยครั้งที่ท่านออกเงินส่วนตัว ทำอุปกรณ์การสอน....	1.67	.56	ปฏิบัติเป็นประจำ
72.	ท่านเปลี่ยนวิธีการสอน ให้เหมาะกับนักศึกษาแต่ละ ห้อง.....	1.69	.61	ปฏิบัติเป็นประจำ
73.	ท่านค้นคว้าหาวิธีสอนใหม่ๆ จากบทความ วารสาร หรืองานวิจัยอยู่เสมอๆ.....	1.54	.67	ปฏิบัติเป็นประจำ
	รวมเฉลี่ย	1.53	.68	

จากตาราง 9 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก

ที่สุดเป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ท่านคิดว่าตัวเองเก่งแล้ว ไม่จำเป็นต้องเตรียมแผนการสอน ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = .68) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ถ้าไม่ใช้อุปกรณ์การสอนย่อมก่อให้เกิดอุปสรรคในการสอนมาก ($\bar{X} = 1.29$, S.D. = .80)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอน ที่ปฏิบัติในทางบวกเป็นประจำ และไม่เคยปฏิบัติเลยในทางลบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่ไม่เคยปฏิบัติเลย คือ ท่านคิดว่าตัวเองเก่งแล้วไม่จำเป็นต้องเตรียมแผนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ถ้าไม่ใช้อุปกรณ์การสอน ย่อมก่อให้เกิดอุปสรรคในการสอนมาก ซึ่งครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง นอกจากนั้นยังมีข้อที่ครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้งซึ่งแสดงถึง ความไม่แน่ใจ เช่น บ่อยครั้งที่ท่านไม่ใช่เครื่องฉายข้ามศีรษะเพราะยุ่งยาก ท่านเคยให้นักศึกษาช่วยทำอุปกรณ์การสอน

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
74.	ท่านมองข้ามเรื่องความระมัดระวัง ถ้างานนั้นเป็นงานเล็กๆน้อยๆ.....	1.43	.77	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
75.	ท่านใส่หน้ากากเมื่อใช้หินเจียรใน.....	1.43	.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
76.	อุบัติเหตุทุกชนิด ท่านถือว่าเป็นเรื่องใหญ่.....	1.91	.36	ปฏิบัติเป็นประจำ
77.	เครื่องมือเกะกะในโรงฝึกงาน ท่านมักเก็บให้เข้าที่ทุกครั้งที่ท่านเห็น.....	1.78	.48	ปฏิบัติเป็นประจำ
78.	ท่านแบ่งงานให้นักศึกษา ทำความสะอาดโรงฝึกงานรับทราบอย่างชัดเจน.....	1.79	.50	ปฏิบัติเป็นประจำ
79.	ท่านเตือนหน้าอื่นในการเตือนผู้อื่นให้ระวังอุบัติเหตุ....	1.38	.77	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย	N = 239		ลักษณะการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
80.	ลงฝึกงานทุกครั้งท่านไม่พูดถึงเรื่องความปลอดภัย...	1.67	.60	ไม่เคยปฏิบัติเลย
81.	อุบัติเหตุเกิดขึ้นแล้วก็แล้วไป คราวหน้าท่านค่อยหาทางป้องกันใหม่.....	1.32	.87	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
82.	งานที่มอบให้นักศึกษาทำ ท่านให้นักศึกษาช่วยกันหาวิธีการทำงานก่อนเสมอ.....	1.52	.73	ปฏิบัติเป็นประจำ
รวมเฉลี่ย		1.58	.64	

จากตาราง 10 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ อุบัติเหตุทุกชนิดท่านถือว่าเป็นเรื่องใหญ่ ($\bar{X} = 1.91$, S.D. = .36) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ อุบัติเหตุเกิดขึ้นแล้วก็แล้วไป คราวหน้าท่านค่อยหาทางป้องกันใหม่ ($\bar{X} = 1.32$, S.D. = .87)

สรุปได้ว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย ที่ปฏิบัติตนในทางบวกเป็นประจำ และไม่เคยปฏิบัติเลยในทางลบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่ปฏิบัติเป็นประจำ คือ อุบัติเหตุทุกชนิดท่านถือว่าเป็นเรื่องใหญ่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อุบัติเหตุเกิดขึ้นแล้วก็แล้วไป คราวหน้าท่านค่อยหาทางป้องกันใหม่ ซึ่งครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง นอกนั้นยังมีข้อที่ครูช่างได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ซึ่งแสดงถึงความไม่แน่ใจ เช่น ท่านมองข้ามเรื่องความระมัดระวัง ด้านงาน

นั้นเป็นงานเล็กๆน้อยๆ ท่านใส่หน้ากากเมื่อใช้หินเจียรใน ท่านเขียน่ายในการเตือนผู้อื่นให้ระวังอุบัติเหตุ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะนิสัย ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา รวมทั้ง 9 ด้าน

ลักษณะนิสัยด้าน	$\bar{X}$	S . D .	ระดับของการปฏิบัติตน
ความรับผิดชอบ	1.51	.67	ระดับมาก
ความเชื่อมั่นในตนเอง	1.61	.61	ระดับมาก
ความมีระเบียบวินัย	1.66	.59	ระดับมาก
ความมีมนุษยสัมพันธ์	1.49	.63	ระดับปานกลาง
ความรู้ทางเทคโนโลยี	1.67	.55	ระดับมาก
เจตคติต่ออาชีพครูช่าง	1.48	.68	ระดับปานกลาง
ความถนัดทางช่าง	1.31	.65	ระดับปานกลาง
เทคนิคการสอน	1.53	.69	ระดับมาก
จิตสำนึกในความปลอดภัย	1.58	.65	ระดับมาก
รวมเฉลี่ย	1.53	.63	ระดับมาก

จากตาราง 11 แสดงว่าบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ด้านที่มีค่ารวมเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความรู้ทางเทคโนโลยี ($\bar{X} = 1.67$, S.D. = .55) ส่วนด้านที่มีค่ารวมเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความถนัดทางช่าง ($\bar{X} = 1.31$, S.D. = .65)

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา อันดับแรกที่ปฏิบัติตนในระดับมากที่สุด คือ ความรู้ทางเทคโนโลยี และอันดับสุดท้ายปฏิบัติตนในระดับปานกลาง คือ ความถนัดทางช่าง นอกนั้นเรียงตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีอายุต่างกันในแต่ละด้าน

การวิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มอายุ ได้เสนอในรูปของ ตารางและคำอธิบายประกอบ ดังแสดงไว้ในตาราง 12 - 28 ดังนี้

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความรับผิดชอบ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	125.61	2	62.80	
ภายในกลุ่ม	2,344.93	236	9.93	6.32*
รวม	2,470.54	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มอายุ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความ รับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย
ด้านความรับผิดชอบ เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง		อายุน้อย n = 59	อายุปานกลาง n = 147	อายุมาก n = 33
	$\bar{x}$	16.63	17.06	14.91
อายุน้อย	16.66	-	- 0.82	2.55*
อายุปานกลาง	17.06	-	-	3.54*
อายุมาก	14.91	-	-	-

$$t_{.05 (236)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ มีลักษณะนิสัยด้าน
ความรับผิดชอบ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง
มีลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน ส่วนครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครูช่าง
อุตสาหกรรมที่มีอายุมาก และครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มี
อายุมาก มีลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	111.85	2	55.92	
ภายในกลุ่ม	1,577.49	236	6.68	8.37 *
รวม	1,689.34	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มอายุ ของครูช่างอุตสาหกรรม
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความ
เชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง		อายุน้อย n = 59	อายุปานกลาง n = 147	อายุมาก n = 33
	$\bar{X}$	14.15	15.13	13.27
อายุน้อย	14.15	-	- 2.46*	1.56
อายุปานกลาง	15.13	-	-	3.75*
อายุมาก	13.27	-	-	-

$$t_{.05 (236)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ มีลักษณะนิสัยด้าน
ความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก
มีลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างกัน ส่วนครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับครู
ช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง และครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง กับ ครูช่าง
อุตสาหกรรมที่มีอายุมาก มีลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัยด้าน
ความมีระเบียบวินัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	103.43	2	51.71	
ภายในกลุ่ม	2,099.60	236	8.89	5.81*
รวม	2,203.03	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มอายุ ของครูช่างอุตสาหกรรม
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความมี
ระเบียบวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย
ด้านความมีระเบียบวินัย เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง		อายุน้อย n = 59	อายุปานกลาง n = 147	อายุมาก n = 33
	$\bar{x}$	16.47	17.00	15.06
อายุน้อย	16.47	-	- 1.15	2.17 [*]
อายุปานกลาง	17.00	-	-	3.38 [*]
อายุมาก	15.06	-	-	-

$$t_{.05 (236)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ มีลักษณะนิสัยด้านความ
มีระเบียบวินัย พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง
มีลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัยไม่แตกต่างกัน ส่วนครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครู
ช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก และครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มี
อายุมาก มีลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย
ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	58.62	2	29.31	
ภายในกลุ่ม	1,853.70	236	7.85	3.73*
รวม	1,912.32	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มอายุ ของครูช่างอุตสาหกรรม
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความ
มีมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย
ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง		อายุน้อย n = 59	อายุปานกลาง n = 147	อายุมาก n = 33
	$\bar{x}$	12.89	13.80	12.63
อายุน้อย	12.89	-	- 2.11*	0.42
อายุปานกลาง	13.80	-	-	2.17*
อายุมาก	12.63	-	-	-

$$t_{.05 (236)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของ ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ มีลักษณะนิสัยด้าน
ความมีมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก
มีลักษณะนิสัย ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครู
ช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง และครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง กับ ครูช่าง
อุตสาหกรรมที่มีอายุมาก มีลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย
ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	105.43	2	52.71	
ภายในกลุ่ม	3,583.02	236	15.18	3.47*
รวม	3,688.45	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มอายุ ของครูช่างอุตสาหกรรม
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความรู้
ทางเทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย
ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง	$\bar{x}$	อายุน้อย n = 59	อายุปานกลาง n = 147	อายุมาก n = 33
		20.30	20.44	18.48
อายุน้อย	20.30	-	- 0.23	2.15*
อายุปานกลาง	20.44	-	-	2.61*
อายุมาก	18.48	-	-	-

$$t_{.05 (236)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ มีลักษณะนิสัยด้าน
ความรู้ทางเทคโนโลยี พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุ
ปานกลาง มีลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยีไม่แตกต่างกัน ส่วนครูช่างอุตสาหกรรมที่มี
อายุน้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก และครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง กับ ครู
ช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก มีลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย
ด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	7.71	2	3.85	
ภายในกลุ่ม	940.61	236	3.98	0.96
รวม	948.32	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มอายุ ของครูช่างอุตสาหกรรม
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านเจตคติ
ต่ออาชีพครูช่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย
ด้านความถนัดทางช่าง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	34.99	2	17.49	
ภายในกลุ่ม	2,040.97	236	8.64	2.02
รวม	2,075.96	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มอายุ ของครูช่างอุตสาหกรรม
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความ
ถนัดทางช่าง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย
ด้านเทคนิคการสอน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	74.36	2	37.18	
ภายในกลุ่ม	1,863.18	236	7.89	4.71*
รวม	1,937.54	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มอายุ ของครูช่างอุตสาหกรรม
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านเทคนิค
การสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย
ด้าน เทคนิคการสอน เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง	$\bar{x}$	อายุน้อย n = 59	อายุปานกลาง n = 147	อายุมาก n = 33
		12.37	12.45	10.81
อายุน้อย	12.37	-	- 0.18	2.56*
อายุปานกลาง	12.45	-	-	3.03*
อายุมาก	10.81	-	-	-

$$t_{.05 (238)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ มีลักษณะนิสัยด้าน
เทคนิคการสอน พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง
มีลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอนไม่แตกต่างกัน ส่วนครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครูช่าง
อุตสาหกรรมที่มีอายุมาก และครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มี
อายุมาก มีลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัย
ด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	68.40	2	31.70	
ภายในกลุ่ม	1,991.54	236	8.43	3.76*
รวม	2,054.94	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มอายุ ของครูช่างอุตสาหกรรม
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึก
ในความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีต่อลักษณะนิสัย
ด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง		อายุน้อย n = 59	อายุปานกลาง n = 147	อายุมาก n = 33
	$\bar{x}$	14.16	14.55	13.03
อายุน้อย	14.16	—	— 0.87	2.84 [*]
อายุปานกลาง	14.55	—	—	2.72 [*]
อายุมาก	13.03	—	—	—

$$t_{.05 (236)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ มีลักษณะนิสัยด้าน
จิตสำนึกในความปลอดภัย พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุ
ปานกลาง มีลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ส่วนครูช่างอุตสาหกรรม
ที่มีอายุน้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก และครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง กับ ครู
ช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก มีลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 แสดงความแปรปรวนของลักษณะนิสัยในแต่ละด้าน ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะนิสัย	F
ความรับผิดชอบ	6.32*
ความเชื่อมั่นในตนเอง	8.37*
ความมีระเบียบวินัย	5.81*
ความมีมนุษยสัมพันธ์	3.73*
ความรู้ทางเทคโนโลยี	3.47*
เจตคติต่ออาชีพครูช่าง	.96
ความถนัดทางช่าง	2.02
เทคนิคการสอน	4.71*
จิตสำนึกในความปลอดภัย	3.76*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีอายุต่างกัน พบว่า เจตคติต่อ
อาชีพครูช่าง และ ความถนัดทางช่าง ไม่แตกต่างกัน นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันในเรื่องนิสัย แต่ละด้าน

การวิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ได้เสนอในรูปแบบของตารางและคำอธิบายประกอบ ดังแสดงไว้ในตาราง 29 - 41 ดังนี้

ตาราง 29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบคุณภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความรับผิดชอบ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	115.34	2	57.67	
ภายในกลุ่ม	2,338.32	236	9.90	5.82*
รวม	2,453.66	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 30 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ที่
มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความรับผิดชอบ เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง		ประสบการณ์น้อย	ประสบการณ์ปานกลาง	ประสบการณ์มาก
		n = 61	n = 36	n = 142
	$\bar{X}$	16.70	15.25	17.65
ประสบการณ์น้อย	16.70	-	2.19*	1.97*
ประสบการณ์ปานกลาง	15.25	-	-	4.09*
ประสบการณ์มาก	17.65	-	-	-

$$t_{.05 (236)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน
มีลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีประสบการณ์น้อย ประสบการณ์
ปานกลาง ประสบการณ์มาก ทุกกลุ่ม มีลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน
ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	18.54	2	9.27	
ภายในกลุ่ม	885.18	236	3.75	2.47
รวม	903.72	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ของ
ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มี
ลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.5

ตาราง 32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบคุณภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน
ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความมีระเบียบวินัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	80.34	2	40.17	
ภายในกลุ่ม	1,987.80	236	8.42	4.77*
รวม	2,068.14	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ของ
ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มี
ลักษณะนิสัย ด้านความมีระเบียบวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 33 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ที่
มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความมีระเบียบวินัย เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง		ประสบการณ์น้อย n = 61	ประสบการณ์ปานกลาง n = 36	ประสบการณ์มาก n = 142
	$\bar{X}$	16.30	16.20	17.22
ประสบการณ์น้อย	16.30	-	0.16	-2.08*
ประสบการณ์ปานกลาง	16.20	-	-	-1.88
ประสบการณ์มาก	17.22	-	-	-

$$t_{.05 (236)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน มี
ลักษณะนิสัยด้าน ความมีระเบียบวินัย พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์น้อย กับ ครู
ช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ปานกลาง และ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ปานกลาง กับ
ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์มาก มีลักษณะนิสัย ด้านความมีระเบียบวินัย ไม่แตกต่างกัน
ส่วนครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์น้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์มาก มีลักษณะ
นิสัยด้าน ความมีระเบียบวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบคุณภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน
ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	45.59	2	22.79	
ภายในกลุ่ม	1,886.73	236	7.99	2.85
รวม	1,932.32	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ของ
ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มี
ลักษณะนิสัย ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน
ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	50.42	2	25.21	
ภายในกลุ่ม	3,600.74	236	15.25	1.65
รวม	3,651.16	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

จากตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ของ
ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มี
ลักษณะนิสัย ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 36 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน
ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	11.04	2	5.52	
ภายในกลุ่ม	937.28	236	3.97	1.39
รวม	948.32	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

จากตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ของ
ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มี
ลักษณะนิสัย ด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 37 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน
ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านความถนัดทางช่าง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	22.25	2	11.12	
ภายในกลุ่ม	2,234.73	236	9.46	1.17
รวม	2,256.98	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

จากตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ของ
ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มี
ลักษณะนิสัย ด้านความถนัดทางช่าง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 38 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน
ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านเทคนิคการสอน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	75.36	2	37.68	
ภายในกลุ่ม	1,875.24	236	7.94	4.74 *
รวม	1,950.60	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ของ
ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มี
ลักษณะนิสัย ด้านเทคนิคการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 39 การเปรียบเทียบความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ที่
มีต่อลักษณะนิสัย ด้านเทคนิคการสอน เป็นรายคู่

ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลาง		ประสบการณ์น้อย n = 61	ประสบการณ์ปานกลาง n = 36	ประสบการณ์มาก n = 142
	$\bar{X}$	12.42	11.85	13.40
ประสบการณ์น้อย	12.42	-	0.96	-2.27*
ประสบการณ์ปานกลาง	11.85	-	-	-2.95*
ประสบการณ์มาก	13.40	-	-	-

$$t_{.05 (296)} = 1.96$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน มี
ลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอน พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์น้อย กับ ครูช่าง
อุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ปานกลาง มีลักษณะนิสัย ด้านเทคนิคการสอนไม่แตกต่างกัน ส่วนครู
ช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์น้อย กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์มาก และครูช่าง
อุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ปานกลาง กับ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์มาก มีลักษณะนิสัย
ด้านเทคนิคการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 40 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลากร ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาคะลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน
ที่มีต่อลักษณะนิสัย ด้านจิตสำนึกในความปอดภัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	18.25	2	9.12	
ภายในกลุ่ม	2,180.71	236	9.24	0.98
รวม	2,198.96	238		

$$F_{.05 (2, 236)} = 3.00$$

จากตาราง 40 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ของ
ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาคะลาง กรมอาชีวศึกษา มี
ลักษณะนิสัย ด้านจิตสำนึกในความปอดภัย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 41 แสดงความแปรปรวนของลักษณะนิสัย ในแต่ละด้านของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอน
ต่างกัน

ลักษณะนิสัย	F
ความรับผิดชอบ	5.82*
ความเชื่อมั่นในตนเอง	2.47
ความมีระเบียบวินัย	4.70*
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.85
ความรู้ทางเทคโนโลยี	1.65
เจตคติต่ออาชีพครูช่าง	1.40
ความถนัดทางช่าง	1.17
เทคนิคการสอน	4.74*
จิตสำนึกในความปลอดภัย	0.99

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน พบว่า
ลักษณะนิสัยด้าน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เจตคติต่อ
อาชีพครูช่าง จิตสำนึกในความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ นอกนั้นแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่ผลิตนักศึกษาทางด้านช่าง ให้ออกไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม จึงมีส่วนอย่างยิ่งในการถ่ายทอดให้กับนักศึกษา อีกประการหนึ่งนักศึกษาสามารถเลียนแบบ ทางบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างดี การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา บุคลิกภาพของครูช่างจึงมีส่วนสำคัญประการหนึ่งต่อระบบการเรียนการสอน การได้ศึกษาและทราบถึงบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม จึงเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ ต่อการพัฒนาบุคลากรของกรมอาชีวศึกษา ในทิศทางที่ตรงตามความต้องการ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะนิสัย ทางบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ในแต่ละลักษณะนิสัย โดยจำแนกตาม อายุ และ ประสบการณ์การสอน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่เป็นเพศชาย ทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2539 จำนวน 13 แห่ง โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 267 คน ส่วนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แต่ละแผนกช่างใช้อัตราส่วนของประชากร กับ ขนาดของตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามเกี่ยวกับ
บุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ซึ่งแบ่งลักษณะ
นิสัยของครูช่างอุตสาหกรรม ออกเป็น 9 ด้าน คือ

1. ความรับผิดชอบ
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความมีระเบียบวินัย
4. ความมีมนุษยสัมพันธ์
5. ความรู้ทางเทคโนโลยี
6. เจตคติต่ออาชีพครูช่าง
7. ความถนัดทางช่าง
8. เทคนิคการสอน
9. จิตสำนึกในความปลอดภัย

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการกับแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ ของ
ครูช่างอุตสาหกรรม ตามลักษณะนิสัยทั้ง 9 ด้าน ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน
ตรวจสอบความเหมาะสมเป็นรายข้อ ทั้งด้านภาษา เนื้อหาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

3.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับครูช่างอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน
40 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

3.3 นำแบบสอบถาม ที่คัดเลือกแล้วหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยเทคนิคฯ กลุ่ม
อาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา รวม 13 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 267 ฉบับ ได้รับตอบกลับมา
239 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.5

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยตรวจให้คะแนน และ
วิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

3.5.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ครูช่าง
อุตสาหกรรม มีต่อลักษณะนิสัย ทั้ง 9 ด้าน

3.5.2 จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรอิสระ ที่ต้องการศึกษา คือ อายุ และ ประสบการณ์การสอน

3.5.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่า F -test ในแต่ละลักษณะนิสัย

3.5.4 เปรียบเทียบความแตกต่าง ของลักษณะนิสัยแต่ละด้าน ทุกกลุ่มอายุ และ ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน โดยใช้วิธีทดสอบค่าสถิติ t เป็นรายคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการศึกษาบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ลักษณะนิสัยของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ครูช่างอุตสาหกรรมมีบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก ซึ่งแต่ละลักษณะนิสัย อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมากและปานกลาง ดังนี้

1.1 ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกันเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ท่านต้องการสอนอย่างเดียว โดยไม่อยากสนใจในความประพฤติของนักศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นข้อความเชิงนิมาน คือ นักศึกษาไม่ส่งงานตามเวลานัดหมายท่านมักจะไม่นพอใจอย่างมาก

1.2 ลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกันเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ท่านตำหนินักศึกษาที่ไม่สนใจเรียน ถึงแม้รู้ว่าเขาเป็นลูกของเพื่อนครูด้วยกัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ท่านเสนอแนะเพื่อนครู ถ้าหากว่าเขาสอนไม่ถูกต้อง

1.3 ลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกันเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ท่านเตือนนักศึกษาที่แต่งกายผิดระเบียบขอยุ่เสมอ ๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับระเบียบข้อใด ท่านก็ไม่ปฏิบัติตามโดยไม่รู้สึกละอาย

1.4 ลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกันเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ขณะสอนท่านให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ท่านเคยใช้คำพูดไม่สุภาพกับนักศึกษาโดยไม่รู้ตัว

1.5 ลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกันเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ท่านเดินตรวจนักศึกษาปฏิบัติงาน และบอกข้อแก้ไขต่าง ๆ อยู่เสมอ ๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ท่านไม่ชอบเข้าห้องสมุด เมื่อมีเวลาว่าง

1.6 ลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกันเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ทุกวันนี้ท่านสอนวิชาช่างเป็นเพียงงานอดิเรก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ การอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพรู ท่านเข้ารับการอบรมอย่างเลื่องไม่ได้

1.7 ลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่าง กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกันเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ท่านตักเตือนนักศึกษาที่ทำงานไม่เรียบร้อย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ท่านถนัดเป็นพิเศษในการทำงานลอกเลียนแบบของเดิม

1.8 ลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอน กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกันเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ ท่านคิดว่าตัวเองเก่งแล้ว ไม่จำเป็นต้องเตรียมแผนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นข้อความเชิงนิมาน คือ ถ้าไม่ใช้องค์ประกอบการสอนย่อมก่อให้เกิดอุปสรรคในการสอนมาก

1.9 ลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกันเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นข้อความเชิงนิมาน คือ อุบัติเหตุทุกชนิดท่านถือว่าเป็นเรื่องใหญ่ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นข้อความเชิงนิเสธ คือ อุบัติเหตุเกิดขึ้นแล้วก็แล้วไป คราวหน้าท่านค่อยหาทางป้องกันใหม่

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ปรากฏว่าบุคลิกภาพของ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีลักษณะนิสัย ด้านความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง

ความมีระเบียบวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เทคนิคการสอน จิตสำนึกในความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนลักษณะนิสัยด้าน เจตคติต่ออาชีพครูช่าง และความถนัดทางช่าง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน ปรากฏว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรมที่มีลักษณะนิสัย ด้านความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย เทคนิคการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนลักษณะนิสัย ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เจตคติต่ออาชีพครูช่าง ความถนัดทางช่าง จิตสำนึกในความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทำให้ได้ข้อมูลที่สมควรนำมาอภิปราย ตามลำดับดังนี้

1. การพิจารณาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม นั้นมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรมมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ย่อมเป็นที่เคารพของผู้เรียน ทำให้ง่ายต่อการปกครอง อนันต์ รัศมิ (2530 : 27) ได้กล่าวว่า ครูช่างจะปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดกับนักศึกษา มากกว่าครูทางด้านสามัญ บางครั้งพบว่าอิทธิพลของครูช่าง ครอบคลุมไปถึงบุคลิกภาพ และนิสัยใจคอของนักศึกษาทั้งด้านการทำงาน ตลอดจนความประพฤติต่างๆ ซึ่งจะเป็นแบบอย่างของนักศึกษา ที่จะติดตัวไป ฉะนั้นครูช่างต้องระลึกเสมอว่า การฝึกหรือการสอนนักศึกษา ไม่ใช่การให้ทักษะเพียงอย่างเดียว ยังรวมไปถึงบุคลิกภาพและนิสัยการทำงาน ความจำเป็นดังกล่าวทำให้ครูช่างอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง มีบุคลิกภาพของครูช่าง

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

1.1 ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีลักษณะการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างการบริหารของวิทยาลัยเทคนิค ได้กระจายอำนาจหน้าที่ด้านการสอน ให้กับครูช่างทุกคนได้มีส่วนรับผิดชอบ โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมแผนการสอน การปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ มีการบันทึกการสอน และการวัดผล ประเมินผล ครูช่างอุตสาหกรรมยังต้องดูแลนักศึกษาขณะลงปฏิบัติงาน จึงทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมต้องรับภาระทั้งด้านการสอน และภาระที่นอกเหนือจากการสอน ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาระกิจที่ต้องอาศัยความรับผิดชอบอย่างมาก อนันต์ รัตติ (2530 : 27-28) ได้กล่าวว่า ครูช่างต้องมีใจรักเมตตา ลูกศิษย์ ถ้ายทอดฝีมือ ความรู้ทางช่าง มีความอดทนในการทำงาน เพราะต้องทำหน้าที่อื่นนอกเหนือการสอนประจำ เช่น การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนตามโครงการต่างๆ นอกจากนั้นยังต้องมีการออกนิเทศนักศึกษาที่ออกไปฝึกงาน จากภาระหน้าที่ทั้งหลายจึงทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมจะต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะเหมาะสม รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับ จึงทำให้ความรับผิดชอบของ ครูช่าง อยู่ในระดับมาก

1.2 ลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีลักษณะการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูช่างอุตสาหกรรมต้องสอนทักษะในการทำงานให้กับนักศึกษา และตัวครูเองก็มีใจรักทางด้านช่างอยู่แล้ว จึงผูกพันอยู่กับงานด้านช่างมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่เริ่มเป็นนักศึกษา สิ่งเหล่านี้ทำให้ครูช่างอุตสาหกรรม มีความมั่นใจในตนเอง กล้าตัดสินใจ พุดและกระทำอย่างมีเหตุผล แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยความมั่นใจ เมื่อเวลาสอนนักศึกษาจึงถ่ายทอดทักษะการทำงานให้นักศึกษาได้อย่างมั่นใจ สมชาย สระบัว (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และ อาจารย์เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม พบว่า ลักษณะนิสัยที่ครูช่างต้องมี คือ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าขณะปฏิบัติการสอน รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง อึดแอ้มเบิกบาน ซึ่งตรงกับ ณรงค์ เส็งประชา (2516 : 14) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ต้องมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจที่ดี สิ่งเหล่านี้จึงส่งผลให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับมาก

1.3 ลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย พบว่า ช่างอุตสาหกรรมมีลักษณะการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากบทบาทและหน้าที่ของครูช่างจะต้องเป็นผู้ให้ความรู้ รวมถึงจะต้องอบรมให้นักศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง ครูช่างอุตสาหกรรมจึงต้องมีการวางกฎวางระเบียบให้

นักศึกษาได้ปฏิบัติ เมื่อเป็นเช่นนี้ ครูช่างอุตสาหกรรมจึงต้องทำเป็นตัวอย่างที่ดีงาม เพื่อนักศึกษาได้ดูเป็นตัวอย่าง ซึ่ง มาเนาวิส (Manaois. 1977 : 12 - 15) ได้กล่าวว่า ครูช่างต้องมีคุณสมบัติ ทำงานมีระเบียบวินัย แต่งกายเรียบร้อย เข้าห้องสอนตรงตามเวลา มีความจริงใจ อารมณ์มั่นคง เป็นคนมีเหตุผล นอกจากนั้นอาชีพครูช่างโดยธรรมชาติแล้ว จะต้องทำงานเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักร ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้จำเป็นที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอน และครูช่างอุตสาหกรรมก็เป็นผู้ใช้และใกล้ชิดอยู่เป็นประจำ ทำให้ลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย ติดตัวครูช่างอุตสาหกรรมตลอดเวลา จากการศึกษาของ ณรงค์ฤทธิ์ อิศรัตน์ (2530 : 51) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู สรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่สำคัญของความเป็นครู จะประกอบด้วยลักษณะนิสัย 9 ประการ และลักษณะนิสัยหนึ่งได้แก่ ความมีระเบียบวินัย จากลักษณะของงานและหน้าที่ที่ได้รับ จึงทำให้ครูช่างมีลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับมาก

1.4 ลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม มีลักษณะการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โดยธรรมชาติของครูช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค มักจะมีลักษณะของงานที่จะต้องทำคนเดียว มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าคนเดียว หรือทำงานร่วมกับนักศึกษาเป็นบางครั้ง มากกว่าที่จะต้องทำงานเป็นกลุ่มใหญ่ จึงทำให้ความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะเฉพาะคนมากกว่ากลุ่มใหญ่ ซึ่ง ไผศาล วีระไทย (2525 : 51 - 60) ได้ศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างไฟฟ้า ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพของครูช่างไฟฟ้า ควรมีด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรมีใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนครูด้วยกัน และเข้ากับผู้อื่นได้ดี จากสภาพงานและลักษณะงาน ที่ครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคได้ปฏิบัติ จึงเป็นความสัมพันธ์ภายในแผนมากกว่า การทำงานก็ยังแก้ปัญหาด้วยตัวเองเป็นส่วนใหญ่สิ่งเหล่านี้ทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

1.5 ลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยี พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีลักษณะการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะครูช่างอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ความรู้ที่ครูช่างได้รับมานั้นจึงอยู่ในเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือได้ว่าจะสามารถนำความรู้นั้น มาถ่ายทอดให้กับนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม และโดยอาชีพของครูช่างอุตสาหกรรมจะต้องสอนความรู้ให้กับนักศึกษา ครูช่างจึงต้องสนใจความรู้ทางเทคโนโลยี เพื่อนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ในการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ จากการศึกษาของ พนม เฟื่องศิริ (2537 : 108 - 109) พบว่า ครูผู้สอนทางด้านช่างจะต้องเป็นผู้มีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี อยู่ตลอดเวลา เพราะจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และให้ประสบการณ์กับผู้เรียนโดยตรง ซึ่ง

บุญช่วย จินดาพันธ์ (2525 : 211 - 222) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า ลักษณะของอาจารย์ผู้สอนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ที่จะต้อง มี คือ ความรู้ในการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และตรงกับ อนันต์ รัตมี (2530 : 27 - 28) ที่กล่าวว่าครูช่างอุตสาหกรรม เป็นผู้ใกล้ชิดกับนักศึกษา ลักษณะนิสัยอันหนึ่งของครูช่างก็คือ มีความกระตือรือร้น หมั่นศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอๆ จึงทำให้ลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก

1.6 ลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม มีลักษณะการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันครูช่างที่เข้ารับราชการนั้นมาจากหลายสถาบันการศึกษาด้วยกัน บางสาขาที่ขาดแคลน ก็จำเป็นต้องรับผู้ที่ไม่ได้จบจากสายครูช่างเข้ามา จึงทำให้เจตคติต่ออาชีพครูช่างไม่ได้อยู่ในระดับมาก ปัจจุบันตลาดแรงงานต้องการผู้มีความรู้ทางด้านช่างมาก ผู้ที่เรียนทางสายครูช่างมาก็เข้าสู่ตลาดแรงงาน เข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรมกันหมด ถึงแม้กรมอาชีวศึกษาจะแก้ปัญหาด้วยการผลิตครูช่างเองก็ตาม ก็ยังไม่พอเพียง กรมอาชีวศึกษาจึงต้องรับผู้ที่ไม่ได้จบจากสายครูช่างเข้ามา ซึ่งถือว่าเป็นวุฒิที่ขาดแคลน ฉะนั้นนิสัยที่จะรักในอาชีพครูช่างจึงมีไม่มาก ซึ่ง จุฑานาถ ภูเจริญ (2529 : 109 - 111) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาชีพครูช่างมาก่อนก็สามารถเข้าเป็นครูได้ มีการพิจารณาแต่ด้านความรู้เนื้อหามากกว่าด้านบุคลิกภาพ เจตคติ ความสนใจ และคุณสมบัติที่เหมาะสมในการเป็นครู จึงควรมีการสร้างเครื่องมือวัด ความถนัดและเจตคติ เพื่อใช้ควบคู่กับความรู้ในวิชาเอก จากสภาพดังกล่าวจึงส่งผลให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีเจตคติต่ออาชีพครูช่างอยู่ในระดับปานกลาง

1.7 ลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่าง พบว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีลักษณะการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากความถนัดทางช่าง จะเป็นลักษณะของความเคยชิน ซึ่งจะติดตัวมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งประสบการณ์ของแต่ละคนจะทำให้ความถนัดทางช่างแตกต่างกันไป เช่น การทำงานด้วยความชำนาญ `มีฝีมือละเอียดประณีต มีการสังเกต ความรอบคอบ มีทักษะ ชอบแก้ไขดัดแปลง เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในงานช่างนั้นจะแตกต่างกันไปตามสภาพของงาน การแก้ปัญหาในงานช่างจึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์และทักษะของแต่ละคน กฤษดา สุนทรโชคชัย (2529 : 18 - 27) ได้ทำการวิจัย พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมจะต้องมีไหวพริบในการแก้ปัญหา มีความประณีต ซึ่งถือว่า มีความสำคัญทางช่าง รู้จักการประยุกต์ดัดแปลง และมีความคิดสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ จากงานวิจัยของ พรทิพย์ รัตนวิศาลนนท์ (2527 : 65 - 75) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม พบว่า สมรรถภาพที่ครูช่างควรมีมากที่สุดคือ สมรรถภาพ

ด้านวิชาชีพ ได้แก่ ความชำนาญในวิชาเทคนิค มีทักษะในการใช้เครื่องมือและวัสดุ สามารถประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ประโยชน์ได้ จึงทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีความแตกต่างกันไป ลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่างจึงอยู่ในระดับปานกลาง

1.8 ลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอน พบว่าครูช่างอุตสาหกรรม มีลักษณะนิสัยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการสอนวิชาช่างจะแตกต่างไปจากการสอนวิชาสามัญ เพราะโดยธรรมชาติของวิชาช่าง จะต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร มีการสาธิตให้นักศึกษาได้ดูเป็นตัวอย่าง จึงต้องใช้เทคนิคและอุปกรณ์การสอน ครูช่างอุตสาหกรรมใน วิทยาลัยเทคนิค จึงต้องรู้จักการทำอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง มีการสร้างสิ่งเร้าในการสอนทุกครั้ง ใช้เทคนิคในการอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจ และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าตลอดเวลา ซึ่ง ไผศาล วีระไทย (2525 : 51 - 50) ได้วิจัยพบว่า สมรรถภาพของครูช่างไฟฟ้าจะต้องมี ลักษณะนิสัย ด้านวิธีสอนและเทคนิคอันได้แก่ สามารถซ่อมแซมเครื่องมือได้บ้าง และปฏิบัติให้นักศึกษาคูเป็นตัวอย่างได้ นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการสอน ส่งเสริมให้นักศึกษาตัดสินใจด้วยตัวเอง นอกจากนั้นครูช่างยังต้องรู้จักวิเคราะห์และวางแผนการสอน เลือกเนื้อหาตรงกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง มีความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะ มีทักษะทั้งวิชาช่างเทคนิคและวิธีสอน (ผจก. บัณฑิตชน. 9 - 16) ซึ่งสอดคล้องกับ โชค อ่อนพรม (2531 : 53) ได้วิจัย พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค มีความรู้ความเข้าใจ ในงานด้านเทคนิคและวิธีการสอน อยู่ในระดับมาก จึงทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอนอยู่ในระดับมาก

1.9 ลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย พบว่าครูช่างอุตสาหกรรม มีลักษณะการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าครูช่างทุกคนตระหนักเป็นอย่างดีว่าอุบัติเหตุเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะนำความเสียหายมาสู่ชีวิตและทรัพย์สิน ความปลอดภัยจึงต้องติดเป็นนิสัยที่ถาวร ครูช่างจะต้องอยู่ภายในโรงฝึกงานเป็นส่วนใหญ่ ต้องฝึกสอนให้นักศึกษาทุกคนปฏิบัติตามหลักของความปลอดภัยจนเกิดเป็นความเคยชิน สร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการอันเป็นที่ยอมรับ ในเรื่องความปลอดภัย ขณะเดียวกันก็ต้องพยายามขจัดอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ครูช่างอุตสาหกรรมจึงต้องระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยอยู่ตลอดเวลา สุเจตน์ เขาวนิษฐ์ (2512 : 10) ได้กล่าวถึงช่างที่ดีว่า ต้องมีลักษณะนิสัยด้านความปลอดภัยเป็นอันดับแรก ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะนิสัยที่ดีของช่าง และ ไผศาล วีระไทย (2525 : 51 - 60) ได้วิจัยพบว่า ครูช่างไฟฟ้าจะต้องมีสมรรถภาพด้านการจัดโรงฝึกงาน ดูแลเครื่องจักร เครื่องมือให้ใช้งานได้ตลอดเวลาใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการจัดระเบียบเรื่องความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด จึงทำให้ครูช่างลักษณะนิสัยด้านจิต

สำนึกในความปลอดภัยอยู่ในระดับมาก

2. จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรมสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มอายุ ที่มีลักษณะนิสัยทั้ง 9 ด้าน พบว่า ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีระเบียบวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เทคนิคการสอน จิตสำนึกในความปลอดภัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ อายุของครูช่างแต่ละกลุ่ม มีผลทำให้บุคลิกภาพทางบุคลิกภาพแตกต่างกัน ครูช่างอุตสาหกรรมจะมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกัน ทำให้แนวคิดและวิธีทัศน์แตกต่างกันด้วย เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

2.1 ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ เนื่องจากครูช่างอุตสาหกรรมมีบทบาท และหน้าที่ที่แตกต่างกัน ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อยย่อมจะได้รับหน้าที่น้อยตามไปด้วย ซึ่งต่างกับครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก มักจะได้รับหน้าที่อื่นๆ ที่นอกเหนือจากการสอน เช่น การเป็นหัวหน้างาน หัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าโครงการต่างๆ ที่วิทยาลัยมอบหมาย จึงส่งผลให้ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบของครูช่างต่างกัน

2.2 ลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เนื่องจากครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีอายุต่างกัน ย่อมจะได้รับมอบหมายหน้าที่ที่นอกเหนือจากการสอนต่างกันด้วย เช่น ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง มักจะได้รับมอบหมายหน้าที่มากกว่ากลุ่มอื่นๆ จึงทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างไปจากครูช่างอุตสาหกรรมกลุ่มอื่นๆ

2.3 ลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย เนื่องจากครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก อาจมีความคิดและการกระทำเกี่ยวกับระเบียบวินัย ต่างไปจากกลุ่มอื่นๆ อาจเป็นเพราะว่าครูช่างอุตสาหกรรมที่อายุมาก มีบุคลิกภาพทางความคิด มีความเป็นผู้ใหญ่อ่างสมบูรณ์ จึงมองว่าระเบียบวินัย มีความสำคัญต่อระบบการเรียนการสอน จึงทำให้ด้านความมีระเบียบวินัยแตกต่างกัน

2.4 ลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ เนื่องจากครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลาง มักจะได้รับมอบหมายหน้าที่ต่างๆ มากกว่าครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อยและอายุมาก บทบาทหน้าที่นี้เองทำให้ครูช่างอุตสาหกรรม ต้องมีการติดต่อประสานงาน กับแผนกต่างๆ มากเป็นพิเศษ จึงทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุปานกลางแตกต่างไปจากกลุ่มอื่นๆ

2.5 ลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยี เนื่องจากครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกัน ทำให้มีการรับรู้ทางเทคโนโลยีต่างกัน เช่น ครูช่างอุตสาหกรรมที่เรียนจบมาใหม่ๆ อาจ

มีความรู้ทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ มากกว่าครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก เนื่องจาก ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก อาจไม่มีเวลาค้นคว้าหาความรู้ทางเทคโนโลยี เพราะมีภาระหน้าที่และภาระทางครอบครัว จึงทำให้ความรู้ทางเทคโนโลยีของครูช่างอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

2.6 ลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอน ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกัน มีเทคนิคการสอนต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าเทคนิคการสอนนั้น ครูช่างอุตสาหกรรมได้รับรู้มาจากที่ต่างๆ เช่น จากการเป็นนักศึกษา หรือจากการได้รับการอบรมมา จึงทำให้มีแนวคิดในการประดิษฐ์ หรือ การทำอุปกรณ์การสอน วิธีการอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจแตกต่างกัน ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อย กับครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุมาก จึงมีเทคนิคการสอนแตกต่างกัน

2.7 ลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกัน มองเรื่องความปลอดภัย หรืออุบัติเหตุแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครูช่างอุตสาหกรรม ที่มีอายุมาก อาจมองว่าอุบัติเหตุเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งหมายถึงชีวิตและการสูญเสียอวัยวะของร่างกาย แต่ครูช่างที่มีอายุน้อย อาจมองว่าเป็นเรื่องธรรมดาคุณละตัวเองได้ เมื่อบอกไปแล้วก็ไม่ได้ติดตามดูแล ทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมอบรมนักศึกษาแตกต่างกัน จึงทำให้จิตสำนึกในความปลอดภัยแตกต่างกัน

ส่วนลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง และความถนัดทางช่างไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นิจรรณาได้ดังนี้

2.8 ลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง ครูช่างอุตสาหกรรมทุกกลุ่มอายุมีเจตคติต่ออาชีพครูช่างไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า จากสภาพที่เป็นจริงถึงแม้อายุจะต่างกัน แต่คนที่จะเข้ามาเป็นครูช่างนั้น โดยพื้นฐานจะต้องเรียนมาทางสายครูช่างอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ หรือ มีจิตใจรักในอาชีพครูเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เมื่อมีใจรักและได้รับการปลูกฝังขณะที่ยังเรียนอยู่ย่อมส่งผลต่อเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู ซึ่ง ประโยชน์ จันทรโชติ (2520 : 61 - 63) ได้วิจัยพบว่า สิ่งที่ครูโดยทั่วไปควรมีกันทุกคน คือ เจตคติที่ดีต่ออาชีพครู ให้ความเมตตาช่วยเหลือผู้เรียน ครูต้องมีคุณธรรม มีความประพฤติดี ซื่อสัตย์สุจริต จึงทำให้ลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่างไม่แตกต่างกัน

2.9 ลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่าง ครูช่างอุตสาหกรรมทุกกลุ่มอายุ มีความถนัดทางช่างไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าเมื่อครูช่างอุตสาหกรรม มีจิตใจรักทางด้านช่าง ย่อมต้องทำงานเกี่ยวกับช่าง มาเป็นระยะเวลานาน เพราะเมื่อบุคคลใดมีใจรักในงานใด มักจะทำงานนั้นได้เป็นอย่างดี และทำอยู่บ่อยๆ จึงส่งผลให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีความถนัดทางช่าง รู้จักการแก้ปัญหาในงานได้เป็นอย่างดี ซึ่ง กฤษดา สุนทรโชคชัย (2529 : 18 - 27) ได้ศึกษา

วิจัยพบว่า การรู้จักตัดแปลง การประยุกต์ มีความประณีต ถือว่าเป็นลักษณะเด่นที่ครูช่างต้องมีกันทุกคน ทำให้ความถนัดทางช่างของครูช่างอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอนที่มีต่อลักษณะนิสัยทั้ง 9 ด้าน พบว่า ลักษณะนิสัยด้าน ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย เทคนิคการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้

3.1 ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความรับผิดชอบต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครูช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคนั้นมีหน้าที่ที่แตกต่างกันไป ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์น้อย ความรับผิดชอบก็ย่อมน้อยไปตามธรรมชาติของงาน ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์มากย่อมต้องรับผิดชอบมากตามไปด้วย จึงทำให้ประสบการณ์การสอนส่งผลให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีความรับผิดชอบแตกต่างกัน

3.2 ลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัย ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน ความมีระเบียบวินัยต่างกัน เนื่องจากระเบียบวินัยถือได้ว่าเป็นนิสัยที่ติดตัวมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งจะเกิดขึ้นไม่ได้ในระยะเวลาอันสั้น ระเบียบวินัยจึงติดตัวมาตลอดเวลาเมื่อครูช่างอุตสาหกรรมมีประสบการณ์การสอน ได้พบเห็นข้อบกพร่องต่างๆ และแก้ไขปัญหาก็ทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีระเบียบวินัยมากขึ้น ความมีระเบียบวินัยจึงแตกต่างกัน

3.3 ลักษณะนิสัยด้านเทคนิคการสอน ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีเทคนิคการสอนต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์มาก ย่อมพบข้อแก้ไขและเทคนิควิธีสอนมากกว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์น้อย การที่ได้แก้ไขปัญหามากๆ ถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่ติดจากการศึกษาวิจัยของ สมชาย วงษ์คล้าย (2530 : 72) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มี ประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนต่างกัน จึงทำให้เทคนิคการสอนแตกต่างกัน

ส่วนลักษณะนิสัยด้าน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เจตคติต่ออาชีพครูช่าง ความถนัดทางช่าง จิตสำนึกในความปลอดภัย พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างครั้งนี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมซึ่งส่วนใหญ่มีประสบการณ์มาก ทำให้รู้และเข้าใจทักษะที่คล้าย ๆ กัน เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน ได้ดังนี้

3.4 ลักษณะนิสัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความเชื่อมั่นในตนเองไม่ต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าส่วนใหญ่ครูช่างอุตสาหกรรมมีจิตใจรักงานทางด้านช่างอยู่แล้ว ย่อมทำงานทางช่างมาเป็นเวลานาน และทำอยู่บ่อยๆ จึงทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีความมั่นใจในตนเอง สามารถตัดสินใจด้วยตัวเอง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี จึงส่งผลให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างกัน

3.5 ลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ครูช่างอุตสาหกรรมถึงแม้จะมีประสบการณ์การสอนต่างกัน แต่ความมีมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน เพราะว่ามีมนุษยสัมพันธ์เป็นเรื่องของนิสัยใจคอของคน ซึ่งติดตัวมานานแล้ว ด้วยเหตุนี้ประสบการณ์มาก ประสบการณ์น้อย จึงไม่มีผลต่อความมีมนุษยสัมพันธ์ ทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

3.6 ลักษณะนิสัยด้านความรู้ทางเทคโนโลยี ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความรู้ทางเทคโนโลยีไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าคนที่มีความรักทางด้านช่างอยู่แล้ว มักจะศึกษาค้นคว้า หาความรู้ทางด้านช่างตลอดเวลา เพราะความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา เครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัยมีเข้ามา ครูช่างอุตสาหกรรมจึงต้องศึกษา อย่างสม่ำเสมอ ซึ่ง ปิฎฐะ บุณาค (2527 : 18 - 19) ได้กล่าวถึงครูอาชีพศึกษาว่า จะต้องมีความรู้ในวิชาชีพอย่างแท้จริงเพื่อนำความรู้นั้นไปถ่ายทอดให้กับนักศึกษาได้อย่างดี ทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมมีความรู้ทางเทคโนโลยีไม่แตกต่างกัน

3.7 ลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีเจตคติต่ออาชีพครูช่างไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่เข้ามาเป็นครูช่าง ส่วนใหญ่มีพื้นฐานทางด้านจิตใจ รักในอาชีพครูช่าง มีเจตคติที่ดีต่อครูช่างมาตลอดตั้งแต่ที่เป็นนักศึกษา ซึ่งได้รับการปลูกฝังมาเป็นเวลานาน ถึงแม้ว่าประสบการณ์การสอนจะต่างกันก็ตาม แต่พื้นฐานของจิตใจก็ยังมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูช่าง จึงทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

3.8 ลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่าง ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความถนัดทางช่างไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่เข้ามาเป็นครูช่าง จะมีทักษะและมีความถนัดทางช่างมาเป็นระยะเวลาแล้ว ผู้ที่มีความรักงานด้านไหนก็มักจะทำงานด้านนั้นบ่อยๆ จนเกิดความเคยชิน เกิดความถนัด สามารถแก้ปัญหาได้ จึงทำให้แม้ว่าประสบการณ์การสอนจะต่างกัน แต่ความถนัดทางช่างไม่แตกต่างกัน

3.9 ลักษณะนิสัยด้านจิตสำนึกในความปลอดภัย ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีจิตสำนึกในความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครูช่างอุตสาหกรรมได้ทำงานทางด้านช่างมาตั้งแต่เป็นนักศึกษา จึงมีความปลูกฝังในเรื่องของความปลอดภัยมาตลอดเวลา จึงคิดเป็นนิสัย เมื่อเข้ามาเป็นครูแม้ประสบการณ์การสอนจะต่างกัน แต่จิตสำนึกในความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา โดยส่วนรวมครูช่างอุตสาหกรรมมีบุคลิกภาพรวม 9 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านอยู่ในระดับมากและปานกลาง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า

1. กรมอาชีวศึกษา หรือวิทยาลัยเทคนิค จัดการอบรมสัมมนาให้ครูช่างอุตสาหกรรม ได้มีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น ในลักษณะนิสัยด้าน ความมีมนุษยสัมพันธ์ เจตคติต่ออาชีพครูช่าง ความถนัดทางช่าง ความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1.1 ลักษณะนิสัยด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ วิทยาลัยฯควรร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ จัดการอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม เช่น การอบรมสัมมนาระหว่าง ครูช่างเฉพาะสาขาวิทยาลัยต่อวิทยาลัย หรือระหว่างแผนกต่อแผนก จะเป็นกิจกรรมทางด้านวิชาการ หรือ กิจกรรมทางด้านนันทนาการ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่ครูช่างอุตสาหกรรม มีมนุษยสัมพันธ์เพิ่มขึ้น เพราะทุกวันนี้ ครูช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีความผูกพันธ์เฉพาะในแผนกของตนเท่านั้น โอกาสที่จะพบปะและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแผนกยังจัดว่าน้อยมาก ลักษณะการทำงานจึงไม่ผูกพันธ์กันต่างคนต่างทำงาน ผู้บริหารวิทยาลัยฯควรให้ความสนใจ เพราะมนุษยสัมพันธ์ที่ดีก็ย่อมจะทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น มนุษยสัมพันธ์ไม่ดีอาจทำให้การติดต่อประสานงานเป็นไปด้วยความล่าช้า หรือไม่ได้รับความร่วมมือเลย ผู้บริหารควรสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้เป็นตัวอย่างแก่ครูช่างอุตสาหกรรมทั้งหลาย เนื่องจากผู้บริหารบางคน ยึดการบริหารงานในลักษณะตามสายงานมากเกินไปทำให้ความผูกพันธ์กับครูช่างอุตสาหกรรมทั้งหลายยังมีน้อย

1.2 ลักษณะนิสัยด้านเจตคติต่ออาชีพครูช่าง กรมอาชีวศึกษาฯ หรือวิทยาลัยเทคนิคฯ ควรจัดอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพครูสำหรับครูช่างอุตสาหกรรมที่ไม่ได้เรียนมาทางสายครู เช่น จัดให้มีการอบรมการเขียนแผนการสอน การให้ความรู้ในอาชีพครูช่าง ให้ครูช่างอุตสาหกรรมได้เห็น

ความสำคัญในการสร้างเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพ โดยกระทำอย่างต่อเนื่องมิใช่กระทำเพียงครั้งเดียว แล้วไม่จัดอีกเลย ศึกษานิเทศก์ควรจะมีบทบาทในเรื่องนี้ให้มากผู้บริหารควรให้ความสำคัญร่วมมืออย่างดี การจัดกิจกรรมทั้งหลายผู้บริหารต้องเอาใจใส่ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ นอกจากนั้นวิทยาลัยฯ ควรมีการเชิญเกียรติครูที่กระทำความดีเพื่อให้เพื่อนครูได้เห็นเป็นตัวอย่าง มีการประชาสัมพันธ์ให้สังคมภายนอกได้รับรู้ ให้เห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ การยกย่องครูช่างที่กระทำความดีนั้น ก็ควรมีการทำตลอดทั้งปี มิใช่ทำเฉพาะวันครู หรือวันไหว้ครูเท่านั้น ซึ่งจะกระตุ้นให้ครูช่างอุตสาหกรรมทั้งหลายตระหนักในอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูช่าง ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารจะเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูช่าง ความจริงใจของผู้บริหารที่จะกระทำกิจกรรมใดๆ ย่อมส่งผลถึงส่วนรวมเสมอ

1.3 ลักษณะนิสัยด้านความถนัดทางช่าง ถือว่ามีความสำคัญ ครูช่างอุตสาหกรรมจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความถนัดทางช่าง เพราะฉะนั้นกรมอาชีวศึกษาควรจัดการสัมมนาครูช่างอุตสาหกรรมแต่ละสาขา เช่น การสัมมนาซ่อมบำรุงเครื่องจักร จะทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมสามารถประยุกต์คิดแปลง ซ่อมแซมเครื่องจักรภายในโรงฝึกงานด้วยความมั่นใจ กรมอาชีวศึกษาเคยจัดลักษณะนี้มาแล้ว แต่ขาดความต่อเนื่องของโครงการ ทำให้ครูช่างไม่สามารถซ่อมแซมเครื่องจักรที่ชำรุดได้ อีกประการหนึ่ง วิทยาลัยควรจัดกิจกรรมให้ครูช่างอุตสาหกรรมได้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมให้มาก หรือให้ครูช่างได้รับการฝึกทักษะในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นระยะเวลาหนึ่ง จะทำให้ครูช่างอุตสาหกรรมได้พบเห็นสิ่งใหม่ๆ ได้ลงมือทำงานจริง ทำให้เกิดทักษะเมื่อมีทักษะย่อมเกิดความถนัดทางช่าง ปัจจุบันครูช่างอุตสาหกรรมเกือบไม่มีโอกาสได้รับการฝึกทักษะจากโรงงานอุตสาหกรรมเลย ถ้าครูช่างอุตสาหกรรมได้รับการฝึกทักษะที่ดี ย่อมจะนำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้กับนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

1.4 ลักษณะนิสัยด้านความรับผิดชอบ ครูช่างอุตสาหกรรมจะต้องรับภาระด้านการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น มีการเขียนแผนการสอน เตรียมการสอน บันทึกการสอน นอกจากนั้นยังต้องทำหน้าที่อื่นๆ เช่นการดูแลนักศึกษา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา การทำงานในโครงการต่างๆ ศึกษานิเทศก์ควรมีการแนะนำให้ครูได้เขียนแผนการสอนที่ดี ผลิตเอกสาร ตำราด้านการนิเทศ ให้ครูช่างอุตสาหกรรมได้รับประโยชน์ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยฯต้องให้บริการในเรื่องต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อครูช่างอุตสาหกรรม มีการติดตามประเมินผล มีการนิเทศภายใน และ สิ่งสำคัญต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ทำเฉพาะช่วงการตรวจสอบสถานศึกษาเท่านั้น

2. การฝึกอบรมครูช่างอุตสาหกรรมที่เข้าประจำการใหม่ควรจัดอบรมเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความถนัดทางช่าง เจตคติต่ออาชีพครูช่าง โดยให้ระยะเวลาในการอบรมนานพอสมควร การอบรมควรจะมีขึ้นก่อนที่จะรับการบรรจุแต่งตั้ง ไม่ควรที่จะอบรมหลังการบรรจุไปแล้ว บางครั้งทำงานไปแล้ว 1 ปี จึงได้รับคำสั่งให้ไปอบรมซึ่งเป็นการช้าเกินไป ครูช่างอุตสาหกรรมที่บรรจุใหม่มักจะมี ความมุ่งมั่นในการทำงาน ถ้าหากอบรมให้ความรู้ในเรื่อง ความรับผิดชอบ เจตคติที่ดีต่ออาชีพครูช่าง ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ก็จะทำให้ด้านอื่นๆติดตามไปด้วย การจัดอบรมควรกระทำเฉพาะภาคๆ เพื่อลดจำนวนคนให้น้อย จะทำให้การอบรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ผู้บริหารแต่ละวิทยาลัย ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ซึ่งมีลักษณะนิสัยที่สำคัญคือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีระเบียบวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เจตคติต่ออาชีพครูช่าง ความถนัดทางช่าง เทคนิคการสอน จิตสำนึกในความปลอดภัย เพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมเป็นที่ยอมรับของนักศึกษาและบุคคลทั่วไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาย่อยที่ส่งผลให้บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม มีความแตกต่างกัน เพื่อจะได้นำข้อมูลกลับมาพัฒนา อันจะส่งผลให้ครูช่างเป็นผู้มีมาตรฐานของความเป็นครูมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาศิลปะบุคลิกภาพ ของครูช่างอุตสาหกรรม ส่งผลต่อการรับรู้และพฤติกรรม ของนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคอย่างไร ซึ่งทำให้ผลการวิจัยเด่นชัดขึ้น และมีข้อมูลที่หลากหลาย ในการนำไปพัฒนาให้ตรงตามความต้องการ

บรรณานุกรม

- กฤดา สุนทรโชคชัย. การสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะเด่นของครูช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2529. อัดสำเนา.
- กอบพร อินทรกำแหง. ความคิดเห็นในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2531. อัดสำเนา.
- กันยา สุวรรณแสง. การพัฒนาคุณภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.
- กาญจนา คำสุวรรณ. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์, 2524.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เนชั่นพับลิชชิ่ง, 2535.
- คาซึโอโอะ, อีโน. "วิกฤตการณ์ของโรงเรียนวิชาชีพในปัจจุบัน," วารสารอาชีวศึกษา. 2 (17) : 32-36 ; กุมภาพันธ์ 2529.
- จรรยา ชูลาภ. 52 ปีกรมอาชีวศึกษา รายงานงานประจำปี 2535-2536. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2536.
- จุฑานาถ ภูเจริญ. แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- ฉลอง ภิรมย์รัตน์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์, 2531.
- ชนะ กลีภาร. "การผลิตครูช่าง,"ใน การประชุมสัมมนาผู้บริหารสถาบันการผลิตครู ครั้งที่ 11 วิทยาลัยครูเชียงใหม่ สหวิทยาลัยล้านนา. หน้า 129. เชียงใหม่ : วิทยาลัยครู เชียงใหม่, 2531.
- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. "บุคลิกภาพของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ในทัศนะของนักการศึกษา," วารสารวิจัยสังคม. 7 : 9 - 12; มิถุนายน 2530.
- เชิดศักดิ์ ไชวสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

- ณรงค์ เล็งประชา. การสอนและการศึกษาอุตสาหกรรมศิลป์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา, 2516.
- ณรงค์ฤทธิ์ อิศรัตน์. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- คิลก หนูเรืองรอด. "ปรัชญาการศึกษาไทย," ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องแนวทางปฏิรูปการฝึกหัดครูไทย. หน้า 3 : หมายเลข 7ข, 2525. อัดสำเนา.
- ต้อย ชุ่มสาย, ม.ล. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2508.
- ทวี ท่อแก้ว และอภรรม สันนิบาต. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.
- เทพกร พิตยาภินันท์. สุขภาพจิตของครูในพื้นที่ซึ่งมีปัญหายาเสพติดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับเพื่อนบ้าน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ธนู แสงวงศ์ศักดิ์. "ความรับผิดชอบของครูช่าง," วารสารวิทยาลัยครูอาชีพศึกษา. 5 : 6; มีนาคม 2513.
- นพวงศ์ ศรีธวัช. "ครู," วารสารมิตรครู. 34 : 37; มกราคม 2535.
- บุญช่วย จินดาพันธ์. ปัญหาและความต้องการในการเรียนการสอนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารในวิทยาลัยครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. "บุคลิกภาพแห่งบุคคล," วิจัย 81. 1(1) : 41-53; พฤษภาคม 2524.
- . การวัดบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- ประยงค์ เนาวบุตร. คุณลักษณะที่ปรารถนาของครูโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ครู และประชาชน จังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ประยูร ชिरพงษ์. "วิญญาณครู," 40 ปี ครุสภา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. 2528.
- ประโยชน์ จันทรโชติ. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

- ปิฎฐะ บุนนาค. " คุยกันสั้นๆ เรื่องแนวโน้มความต้องการครูอาชีพศึกษาในอนาคต," วารสารอาชีพศึกษา. 1(2) : 18 - 19; พฤศจิกายน 2527.
- เปลื้อง ณ นคร. พจนานุกรม ฉบับทันสมัย เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- ผจญ ขันธะชวณะ. การสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช, 2531.
- พรทิพย์ รัตนวิศาลนนท์. ทัศนะของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาที่พึงประสงค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- พนม เพ็งศิริ. แนวโน้มการจัดอาชีพศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
- พนัส หันนาคินทร์. การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2521.
- พรพิมล เพ็งศรีทอง. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลากรของครูกับนักวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.
- พรรณี ช.เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2528.
- ไพศาล วีระไทย. ศึกษาสมรรถภาพของอาจารย์สอนวิชาไฟฟ้าตามความต้องการของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษ ของสถานศึกษาช่างอุตสาหกรรมที่เปิดสอนแผนกวิชาไฟฟ้าในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. นนทบุรี : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2525. อัดสำเนา.
- มานี ไชยธีรานวัณศิริ. การทดสอบสมมติฐานทางสถิติ. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น), กรุงเทพฯ : เอเชียเพรสจำกัด, 2529.
- ระพี สาคริก และทองคุณ หงษ์พันธ์. " การแสวงหาและพัฒนาเอกลักษณ์ของสถาบันวิชาชีพครู," ใน เอกสารสรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ. หน้า 4. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2529.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมนักเรียนฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2530. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- ลัดดา เสนาวงษ์. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : พิศมัยการพิมพ์, 2532.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- ศรีธรรม ธนะภูมิ. พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2535.

ศรีสมร พุ่มสะอาด. การศึกษาคุณภาพครูประถมศึกษา. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. ทฤษฎีจิตวิทยาคลินิกภาพ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2536.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2536. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู, 2536. อัดสำเนา.

สมชาย วงศ์คล้าย. การสำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมที่ทำการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. นนทบุรี : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2530. อัดสำเนา.

สมชาย สระบัว. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับสมรรถภาพครูช่างอุตสาหกรรมสาขาวิศวกรรมโยธา. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. นนทบุรี : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533. อัดสำเนา.

สุชา จันทรเฒ. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.

สุพล อรุณรัตน์. รายงานการวิจัยเรื่องสมรรถภาพครูจังหวัดอุทัยธานี. อุทัยธานี : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดอุทัยธานี กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.

สุเจตน์ ชาวนิชย์. "ช่างที่ดี," วารสารวิทยาลัยครูอาชีวศึกษา. 4 : 10; เมษายน 2512.

โสภา ชูนิกุลชัย. ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ.ส., 2529

อนันต์ รัศมี. เอกสารประกอบการสอนการจัดและการบริหารโรงฝึกงาน. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.

อบรม สันนิบาต. รวมทฤษฎีจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2520.

อาชีวศึกษา, กรม. "การอาชีวศึกษากับการมีงานทำ," ใน รายงานการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมวิชาชีพในสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา. หน้า 13 กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. 2533.

----- . ภาวะการมีงานทำผู้สำเร็จอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

----- . แนะแนวสารพัดช่าง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สารพัดช่าง, 2521.

อุทุมพร จามรมาน. การลุ่มตัวอย่างทางการศึกษา เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ :

โครงการตำราวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม, 2530.

Allport, Gordon W. Pattern and Growth in Personality. New York :

Holt, Rinehart & Winston, 1961.

Belen, H.F. Essentials of Teaching Industrial and Related Subject.

Manila Philippines : Colcol Publishing Co., 1962.

Best, John. Research in Education. 2nd ed. New Jersey : Prentice Hall

Inc. Englewood Cliffs, 1970.

Branham Mack Carisan. " Role Expectation of Elementary Teacher as

Perceived by Principle and Teacher in Low-Income School,"

Disseration Abstract. 35 (11) : 6960-A ; May, 1975.

Brissie, Jane S. " Individual Situational Contributors to Teacher

Burnout," Journal of Educational Research. 82 : 106 - 112;

November - December, 1988.

Byram, Harold M. Vocational Education and Practical Arts in the

Community School. New York : Mc millan, 1956.

Cattell, Raymond B. The Scientific Analysis of Personality. Chicago :

Aldine, 1965.

Dinkmeyer, Don C. Child Development : The Emerging Self. New Delhi :

Prentice Hall of India Private Limited, 1967.

Larry, Eberlein E. " The EPPS Need Structure of In-Service Elementary

School Teacher," The Journal of Education Research. 64 :

112-114; November, 1970.

Erikson, Erik H. Identity Youth and Crisis. New York, W.W. Norton &

Company, 1968.

Eysenck, Han J. The Structure of Human Personality. London : Methuen,

1970.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-hill, 1959.

- Guildford, Joy Paul. Personality. New York : McGraw-hill, 1959.
- Henjum, Arnold. " A Study of Significance of Student Teachers
Personality Characteristics," Journal of Teacher Education.
2 : 143-147; summer, 1969
- Kleinmuntz, Benjamin. Personality Measurement : An Introduction.
Illinois : The Dorsey Press, 1967.
- Littrell, Joseph J. Guide to Industrial Teaching. Peoria Illinois :
Chas. A. Benitt Co., Inc., 1970.
- Manaois, G. M. Trade and Industrial Arts Teaching. Philippines :
Graphic Arts Inc., 1977.
- McConnell, J. V. Understanding Human Behavior. New York : Holt
Rinehart and Winston, 1974.
- Mischel, Walter. Introduction Personality. 2nd. ed., New York : Halt
Rinehart and Winston, 1976.
- Morris, C. G. Psychology. 3rd ed. New Jersey : Prentice Hall, 1979.
- Robert, Harbert G. " A Comparative Analysis of Personality
Characteristics of Industrial Arts Teachers in the United
States," Dissertation abstracts. 2079-A ; October, 1979.
- Ryans, David G. Characteristics of Teachers. Manasha : George Banta
Company, 1970.
- Start, K. B. " Rater - Ratee Personality in the Assesment of Teaching
Ability," The British Journal of Educational Psychology. 38 :
14-20; 1968.
- Symond, P. M. " Personality of Teachers," The Journal of Education
Research. 40 : 253; May, 1947.

ကမ္ဘာ့အသံ

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ที่ ศช. 0901/ 512

สำนักงานเลขาธิการกรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

19 มกราคม 2539

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือบัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ที่ พม. 1007/5518
ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2539

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ได้ขออนุญาตกรมอาชีวศึกษาให้นายชูชาติ ทัพหพัชรกุล นักศึกษาปริญญาโทวิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา เข้าเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลางในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อทำข้อมูลวิจัยไปทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง"

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นายชูชาติ ทัพหพัชรกุล เข้าเก็บข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วยจะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิติ สมศรีโย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 รักษาการแทน

เลขาธิการกรมอาชีวศึกษา

ฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและประสานงาน

โทร 2815271

โทรสาร 2822428

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

126

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย - มสว. - ประสานมิตร - โทร. 122
ที่ ทม 1007/ 0311 วันที่ 11 มกราคม 2538
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ (บางเขน)

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชูชาติ ทัพพัชรกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กลุ่ม
ภาคกลาง

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล

ประธาน

อ.เจษฎา ธีรัญกาญจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ รศ.ชูชีพ อ่อนโกลสูง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

(ผศ.ดร.นภาพร หะวานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ นม 1007/ ๖๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชูชาติ หัสนัทธกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อหาปริญญาโท
เรื่อง การศึกษานุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคโนโลยี กรมอาชีวศึกษา กลุ่ม
ภาคกลาง

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล

ประธาน

อ.เจษฎา ภิรัชญาญจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ ดร.วิมล ทองแผ่ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.เนาวรัตน์ มะวานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทบ 1007/ 0360

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

(ผู้ มกราคม 2538

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชูชาติ ห่มหทัยกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กลุ่ม
ภาคกลาง

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.อุบวิทย์ สุวคันธุกุล

ประธาน

อ.เกษภา หิรัญกาญจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร และ ผู้ช่วย
ผู้อำนวยการ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดทำแก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.นภาพรณี มะวานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ 0199

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประถมศึกษาอำเภอหน้าหนาว

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชูชาติ กำหงษ์กุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กลุ่ม
ภาคกลาง

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.อุบวิทย์ สุวคันชกุล

ประธาน

อ.เจษฎา ภิรัชญาญจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิติศาสตร์ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ อ.อุษา วีระสัย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.อุบวิทย์ สุวคันชกุล)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามการศึกษาวิจัย

แบบสอบถามการศึกษาวิจัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการศึกษาวิจัย เพื่อต้องการทราบลักษณะทางบุคลิกภาพ ของครู ข้างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา คำตอบของท่านจะไม่มีผิด หรือถูก
2. แบบสอบถามมี 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ บุคลิกภาพของครูข้างอุตสาหกรรม
3. แบบสอบถามนี้จะมีความสำคัญอย่างยิ่ง เมื่อท่านได้ตอบตรงตามลักษณะที่ท่านประพฤติปฏิบัติอยู่จริง โดยไม่นำสิ่งแวดล้อมอื่นๆมาช่วยในการตัดสินใจ หรือนำแนวพฤติกรรมของผู้อื่นมาช่วยตัดสินใจ ขอให้ท่านได้พิจารณาอย่างละเอียด
4. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพราะสำคัญยิ่งในการสรุปผลการวิจัย
5. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นำไปใช้เพื่อศึกษาวิจัยทางวิชาการเท่านั้น จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม
6. การตอบแบบสอบถามมีดังนี้

ในข้อหนึ่งๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ 3 ช่อง โปรดอ่านคำถาม แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับลักษณะที่แท้จริงของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อ 00. ท่านยึดมั่นในกฎระเบียบของโรงงานอย่างเคร่งครัด

จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
✓		

ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

(นายชัชชาติ ทัพพันธ์กุล)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามการศึกษาวิจัย

เรื่อง

การศึกษา บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค

กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] ที่อยู่ด้านหน้าข้อความ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ท่านสอนประจำแผนกวิชา

[] ช่างก่อสร้าง

[] ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น

[] ช่างยนต์

[] ช่างไฟฟ้า

[] ช่างกลโรงงาน

[] ช่างอิเล็กทรอนิกส์

[] เทคนิคพื้นฐาน

2. ปัจจุบันท่านอายุ

[] ไม่เกิน 30 ปี

[] 31 - 45 ปี

[] 46 ปีขึ้นไป

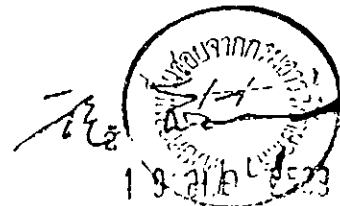
3. ประสบการณ์การสอน

[] ไม่เกิน 5 ปี

[] 6 - 10 ปี

[] 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะทาง บุคลิกภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ขอให้ท่านตอบตามลักษณะที่แท้จริงของท่าน โดยไม่นำพฤติกรรมของผู้อื่นมาช่วยตัดสินใจ หรือไม่นำทัศนคติใดๆมาตัดสินใจ

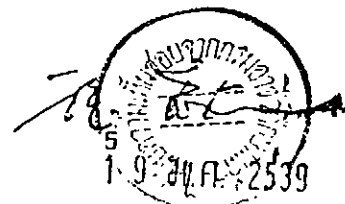
ข้อที่	ข้อความ	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
1.	การสอนวิชาช่างไม่จำเป็นต้องคุณล้นักศึกษาตลอดเวลา.....			
2.	ท่านต้องการสอนอย่างเดียวโดยไม่อยากสนใจในความประพฤติ ของนักศึกษา.....			
3.	ท่านเลิกล้มความตั้งใจบ่อยๆถ้าเห็นว่าถึงอย่างไรก็ทำงานนั้นไม่สำเร็จ.....			
4.	ท่านเข้าสอนสายเพียงเล็กน้อย คงไม่ทำให้นักศึกษาหมดความสนใจ..			
5.	นักศึกษาไม่ส่งงานตามเวลานักหมาย ท่านมักจะไม่ว่างใจอย่างมาก...			
6.	บ่อยครั้งที่มอบงานให้นักศึกษา ท่านคำนึงถึงระยะเวลาการส่งงาน อยู่เสมอๆ.....			
7.	งานในหน้าที่ถ้ามีอุปสรรคมาก ท่านหมดความพยายามที่จะทำต่อไป...			
8.	เรื่องที่สอนถ้าเป็นเรื่องยาก ท่านจะเว้นข้ามไปเพราะไม่มั่นใจ.....			
9.	เพื่อนมาชวนท่านไปเที่ยว ท่านปฏิเสธถ้ายังมีงานสำคัญที่ต้องทำ.....			
10.	ถ้าไม่ได้เตรียมการสอน ท่านจะชวนนักศึกษาคุยเรื่องอื่นเพื่อให้หมด ชั่วโมง.....			
11.	งานด้านการสอน หากล้มเหลว ท่านคิดว่านักศึกษามีส่วนอย่างมาก...			
12.	ท่านตำหนินักศึกษาที่ไม่สนใจเรียน ถึงแม้รู้ว่าเขาเป็นลูกของเพื่อน ครูด้วยกัน.....			
13.	บ่อยครั้งที่ท่านทำตามเพื่อนครู แม้รู้ว่าเป็นสิ่งที่ผิด.....			
14.	ท่านเลิกล้มความตั้งใจในการอบรมความประพฤติของนักศึกษา เพราะ คิดว่านักศึกษาเบื่อหน่าย.....			
15.	ท่านเสนอแนะเพื่อนครู ถ้าหากว่าเขาสอนไม่ถูกต้อง.....			
16.	ท่านเรียกผู้ปกครองนักศึกษามาพบ ถ้านักศึกษาประพฤติตนไม่เหมาะสม			
17.	ท่านสนใจสอดส่องดูแลความประพฤติของนักศึกษาอยู่บ่อยๆ.....			
18.	การแก้ปัญหาทุกอย่าง ท่านอธิบายได้ว่าเหตุใด ท่านจึงปฏิบัติเช่นนั้น..			

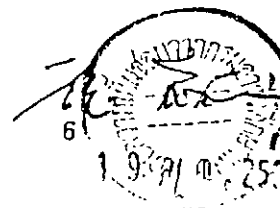
ข้อที่	ข้อความ	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
19.	ขณะทำการสอน แม้ว่าผู้บริหารเข้ามาดูท่านสอน ท่านก็รู้สึกเฉยๆ.....			
20.	ท่านกังวลมาก ถ้าให้เป็นหัวหน้าทำงานกลุ่ม.....			
21.	ภายในโรงฝึกงานท่านปฏิบัติตามระเบียบเพื่อเป็นตัวอย่าง แก่เพื่อนครู และนักศึกษาเสมอๆ.....			
22.	ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับระเบียบข้อใด ท่านก็ไม่ปฏิบัติตามโดยไม่รู้สึกอะไร.....			
23.	บางครั้งท่านทิ้งการสอน เพราะมีความจำเป็นส่วนตัว โดยไม่ไห้ใคร มาดูแลแทน.....			
24.	ท่านรับฟังข้อเสนอแนะของนักศึกษาในด้านการเรียนการสอนด้วยความ ตั้งใจ.....			
25.	ถ้าท่านอารมณ์ไม่ดีท่านจะเลิกสอนทันที.....			
26.	ในโรงฝึกงานท่านจัดหาป้าย บอกกฎระเบียบไว้ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ..			
27.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางกฎระเบียบต่างๆในโรงฝึกงาน.....			
28.	ท่านเตือนนักศึกษา ที่แต่งกายผิดระเบียบอยู่เสมอๆ.....			
29.	ท่านอยากแต่งกายตามสมัย ท่านก็ซื้อมาสักโดยไม่สนใจว่าใครจะ มองอย่างไร.....			
30.	ท่านสำรวจการแต่งกายให้เรียบร้อย ก่อนเข้าทำการสอน.....			
31.	ท่านมีความรู้สึกผูกมิตรกับใครๆได้เข้า.....			
32.	ท่านชอบอยู่คนเดียวมากกว่าที่จะเข้ากลุ่ม.....			
33.	ขณะสอนท่านให้ออกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น.....			
34.	ท่านให้ข้อเสนอแนะเพื่อนครูโดยไม่คิดว่าเป็นการก้าวท้าวชีวิตส่วนตัว.			
35.	วิชาที่ลงฝึกงาน ท่านไม่เคยทำตัวเป็นกันเองกับนักศึกษาเลย.....			
36.	ท่านยิ้มทักทายกับนักศึกษา ถึงแม้รู้ว่าเขาไม่ชอบท่าน.....			

ข้อที่	ข้อความ	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
37.	ท่านไม่มีส่วนได้ในผลประโยชน์ ท่านจึงไม่สนใจปกป้องผลประโยชน์ของครูในแผนกของท่าน.....			
38.	ท่านเคยใช้คำพูดไม่สุภาพกับนักศึกษาโดยไม่รู้ตัว.....			
39.	ท่านอยากให้นักศึกษาพูดสุภาพ แต่ท่านก็ไม่เคยทำให้ดูเป็นตัวอย่าง...			
40.	ท่านพยายามมองหาความรู้ ในแวดวงที่เกี่ยวกับงานช่างเสมอ.....			
41.	ท่านสามารถบอกได้ว่าสถานประกอบการใด ใช้วิทยาการทางช่างที่ทันสมัย.....			
42.	ท่านไม่ค่อยได้ติดตาม วิวัฒนาการของเทคโนโลยีทางช่าง.....			
43.	ท่านไม่ชอบเข้าห้องสมุด เมื่อมีเวลาว่าง.....			
44.	ถ้าท่านมีเวลา ท่านไม่เคยพลาดงานแสดงโชว์ทางเทคโนโลยี.....			
45.	ถ้ามีการแสดงนิทรรศการเทคโนโลยีทางช่าง ท่านต้องบอกให้นักศึกษาไปชมอย่างแน่นนอน.....			
46.	ท่านพยายามนำความรู้ใหม่ๆ มาแนะนำให้นักศึกษาได้รับทราบเสมอๆ.....			
47.	ท่านหาใบงานใหม่ๆ มาให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ.....			
48.	ท่านเดินตรวจดูนักศึกษาปฏิบัติงาน และบอกข้อแก้ไขต่างๆอยู่เสมอๆ.....			
49.	ท่านพยายามพัฒนาตนเองเพื่อความเป็นเลิศในทางใดทางหนึ่ง.....			
50.	ท่านมุ่งมั่นในการสอนทุกครั้งที่ได้เข้าทำการสอน.....			
51.	ท่านสามารถอธิบายความรู้ทางช่างของท่าน ให้ผู้อื่นรับทราบด้วยความมั่นใจ.....			
52.	กิจกรรมต่างๆของวิทยาลัย ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่.....			
53.	การอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพครู ท่านเข้ารับการอบรมอย่างเลื่องไม่ได้.....			
54.	บ่อยครั้งที่ท่านสอนปฏิบัติ ท่านมักสับสน.....			

ข้อที่	ข้อความ	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
55.	ท่านมีความเชื่อมั่นที่อยากทำอะไรก็ได้ที่ใจอยากทำ ถึงแม้ผู้อื่นจะมองว่าไม่เหมาะสม.....			
56.	ทุกวันนี้ท่านสอนวิชาช่างเป็นเพียงงานอดิเรก.....			
57.	ท่านถนัดเป็นพิเศษ ในการทำงานลอกเลียนแบบของเดิม.....			
58.	มีคนชมว่าท่านมีฝีมือในการทำงานอยู่เสมอ.....			
59.	งานไหนที่ฝึกงานนั้นไม่เหมาะกับตัวท่าน.....			
60.	ท่านตักเตือนนักศึกษาที่ทำงานไม่เรียบร้อย.....			
61.	ท่านเลือกงานให้สำเร็จ มากกว่าทำงานด้วยความประณีต.....			
62.	ท่านชอบทำงานประเภทประดิษฐ์หรือคิดค้น.....			
63.	ท่านยอมทุ่มเทเวลาให้กับงานประดิษฐ์คิดค้น.....			
64.	ทุกวันนี้สิ่งประดิษฐ์ คนอื่นก็ทำมากอยู่แล้วท่านจึงอยากอยู่เฉยๆมากกว่า.....			
65.	ท่านชอบคิดทำสิ่งต่างๆ ให้ดูแปลกใหม่ขึ้นเสมอ.....			
66.	ท่านกังวลมาก ถ้าไม่ได้เตรียมการสอน.....			
67.	ท่านคิดว่าตัวเองเก่งแล้ว ไม่จำเป็นต้องเตรียมแผนการสอน.....			
68.	บ่อยครั้งที่ท่านไม่ใช่เครื่องฉายข้ามศีรษะเพราะยุ่งยาก.....			
69.	ถ้าไม่ใช่อุปกรณ์การสอน ย่อมก่อให้เกิดอุปสรรคในการสอนมาก.....			
70.	ท่านเคยให้นักศึกษาช่วยทำอุปกรณ์การสอน.....			
71.	บ่อยครั้งที่ท่านออกเงินส่วนตัว ทำอุปกรณ์การสอน.....			
72.	ท่านเปลี่ยนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละห้อง.....			
73.	ท่านค้นคว้าหาวิธีสอนใหม่ๆ จากบทความ วารสาร หรืองานวิจัยอยู่เสมอๆ.....			
74.	ท่านมองข้ามเรื่องความระมัดระวัง ถ้างานนั้นเป็นงานเล็กๆน้อยๆ...			
75.	ท่านใส่หน้ากากเมื่อใช้หินเจียรไน.....			

ข้อที่

76. อุบัติเหตุทุกชนิด ท่านถือว่าเป็นเรื่องใหญ่.....
77. เครื่องมือเกะกะในโรงฝึกงาน ท่านมักเก็บให้เข้าที่ทุกครั้งที่เห็น.....
78. ท่านแบ่งงานให้นักศึกษา ทำความสะอาดโรงฝึกงาน รับประทานอาหาร
อย่างชัดเจน.....
79. ท่านเบี่ยงหน้าในการเตือนผู้อื่นให้ระวังอุบัติเหตุ.....
80. ลงฝึกงานทุกครั้งท่านไม่พูดถึงเรื่องความปลอดภัย.....
81. อุบัติเหตุเกิดขึ้นแล้วก็แล้วไป คราวหน้าท่านคอยหาทางป้องกันใหม่.....
82. งานที่มอบให้นักศึกษาทำ ท่านให้นักศึกษาช่วยกันหาวิธีการทำงาน
ก่อนเสมอ.....

ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ. ชูชีพ อ่อนโคกสูง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ดร. วิไล ทองแผ่
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6
3. นายวิบูลย์ ตามสัญญา
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
4. นายสมศักดิ์ มโนวัฒน์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
5. คุณอรษา วีระสัย
สำนักงานประถมศึกษาอำเภอน้ำหนาว จ. เพชรบูรณ์

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายชชาติ กันหันชรกุล
เกิดวันที่	24 มิถุนายน 2499
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 60/51 ม.4 ต.โคกขาม อ.เมือง จ.สมุทรสาคร (74000)
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้างานทะเบียน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	แผนกช่างกลโรงงาน วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร อ.เมือง จ.สมุทรสาคร (74000) โทร : 034 - 411248

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2518	ปวช. (ช่างกลโลหะ) จากวิทยาลัยเทคนิคผาเงา จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ.2520	ปวส. (ช่างกลโลหะ) จากวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ
พ.ศ.2521	ป.ม. (ช่างกลโลหะ) จากวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ
พ.ศ.2523	คอ.บ. (วิศวกรรมอุตสาหกรรม) จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา วิทยาเขตเทเวศร์
พ.ศ.2540	กศ.ม (อุตสาหกรรมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร